

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

EBRU OJEN

aş1

EDEBİ ŞEYLER

EDEBİ ŞEYLER 063

Roman 004

Aşı / Ebru Ojen

Yayın Yönetmeni: Ali Özgür Özkarcı

Raskol'un Baltası'nda Birinci Baskı: Mayıs 2014

Edebi Şeyler'de Birinci Baskı: Aralık 2018

Editör: Zafer Zorlu

Kapak Tasarımı: Murat Baltaoğlu

Kapak Resmi: Zafer Atmanoglu

Sayfa Tasarımı: Selin Kalkan

ISBN 978-605-2325-38-4

Baskı: Çınar Matbaacılık

Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. Güven Sanayi Çarşısı

C Clok No: 274275 Topkapı / İstanbul

Sertifika No: 36305

©Edebi Şeyler 2018

Sertifika No: 22775

©Ebru Ojen

Aşı - Edebi Şeyler 2018

Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılan kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Edebi Şeyler Arap Cami Mah. Yemeniciler Sok.

No: 50 Ömer Han K: 4 D: 45 Karaköy / İstanbul

Tel: (0212) 238 62 02 / Eposta: edebiseyler@gmail.com

Ebru Ojen

AŞI

EDEBİ ŞEYLER

Ebru Ojen, 1985'te Malatya'da doğdu. Dokuz Eylül Devlet Konservatuarı Sahne Sanatları Opera ve Oyunculuk Ana Sanat Dalı bölümünden mezun oldu. İlk romanı *Aşı*, 2014'te, ikinci romanı *Et Yiyenler Birbirini Öldürsün* ise *Edebi Şeyler* etiketiyle 2017'de yayımlandı. İstanbul'da yaşıyor ve yazmaya devam ediyor.

O sabah Bazid şehirlerinde esen sert bir rüzgâr kulaklara pek de yeni olmayan bir ses taşıdı. Bu ses, uzun zamandır dedikodusu dönen, buna rağmen gerçekliğinden bir an olsun şüphe duyulmayacak olan o haberin gelip çatıldığını anlatır gibiydi; Aşı!

Sağlık memurları, doktorlar ve hemşireler kapı kapı dolaşıp vatandaşlara aile planlamasıyla ilgili birtakım bilgiler verecek, bu bilgiler doğrultusunda aşı kampanyası boyunca uyulması gereken kurallar hatırlatılacak ve bilgilendirme kampanyası bittikten sonra her vatandaşa, kadın erkek, yaşlı çocuk demeden aşı yapacaklardı. Bazidliler, uzun zamandır hazırlıkları yapılan aşı kampanyasının aslında “aile planlaması” adı altında bir kısırlaştırma projesi olduğundan kuşkuluyorlardı. Kadınlar altın günlerinde, erkekler kahvehanelerde, çocuklar ise sokaklarda hep bu konuyu konuşur olmuştu. Kimileri aslında aşının erkeklerle yapılacağını ve bu sayede spermlerin işlevsiz hale getirileceğini, kimileri ise kadınlara yapıldıktan sonra vajinaların penis yiyen birer canavara dönüşeceğini söylüyordu. Bu inanç zaman zaman yüreklerde derin ve sarsılmaz bir korkuya sebep oluyordu.

Günler geçtikçe dedikodular artmış, korku kontrolsüz bir şekilde büyümüşü. İnsanlar kuşkulandıkları şeye öyle inanmışlardı ki, kendilerinden bile korkmaya başlamışlardı. Geceleri kâbuslar görüyorlar, gündüzleri ise tarif edilemez bir zevk ve endişeyle bu kâbusları birbirlerine anlatıyorlardı. Bazı erkekler geceleri gözlerini kapar kapamaz yanlarında yatan eşlerini rüyalarında görüyordu. Bu rüyalarda kadınların vajinaları, keskin dişleriyle köpükler saçan, kudurmuş birer ağza dönüşüyor ve sırf üremek için erkeklerin penislerini bir çırpıda koparıp yiyordu. Bazı kadınlar ise kocalarının penislerinin kocaman bir yılanı dönüşüp kendi kafalarını tek seferde koparacağını düşünüyordu. Yaşlılar ve çocuklar bile bu paranoyaya yenik düşmüş, her fırsatta tıpkı bir oyun gibi “aşı” kelimesini tekrar eder olmuştu.

İnsanlar efsaneler yaratma konusunda öylesine beceriklilerdi ki, destancılara taş çıkartacak kadar ilginç hikâyeler uydurabiliyorlardı. Özellikle bu uydurma hikâyeleri, sevmedikleri birileri varsa onların üzerinden anlatıyorlar, o insanlara garip iftiralar atmaktan çekinmiyorlardı. Hatta bir mahallede kısa bir zamanda ünlenen en yaygın hikâye, şu penisi kendi boyunu aşmış bir mahallelinin, evlerin kapılarını kocaman organıyla kırıp, değerli olan her şeyi çaldıktan sonra, olay sırasında evden çıkamamış talihsiz bir kadını da sırtına vurup kaçıp gittiğini anlatan hikâyeydi. Bu hikâye, kulaktan kulağa dolaşırken, genç kızlar aileleri tarafından yirmi dört saat gözlem altında tutuluyor, sokağa çıkmak şöyle dursun, burunlarını bile pencereden uzatamıyorlardı. Bu, kimin ne ara uydurduğu bilinmeyen hikâyeye mahalleli öylesine inanmıştı ki, zavallı adamı yetkililere şikâyet edip yaka paça sokaklarda sürüklenmesine göz yumdular. Adamcağız suçsuzluğunu kanıtlamaya çalışıp avazı çıktığı kadar bağırırsa da, insanların önünde döve döve karakola götürdü yetkililer onu. Bu durum mahalledekilerin yüreklerine biraz

olsun su serpmişti. Bu olaydan sonra insanlar hiç vakit kaybetmeden yeni ylentiler yaymaya başladılar. Birisi, akıllara zarar bir iftirayla hiç hoşlanmadığı komşusunun kuyusunu kazıyor, diğeri sevmediği gelininin, oğlunu gece yatakta yiyebilme ihtimalini bütün eş dost akrabaya anlatıyor, bir başkası ise mahalle okuluna yeni atanan bir öğretmenin, penisiyle duvarları nasıl kemirdiğinden bahsediyordu.

Dedikodular sürdükçe başka mahallelerde de insanlar sokaklara çıkamaz oldu. Kapılarını sımsıkı kapatıyorlar, çocuklarını sokağa hatta okula dahi gndermiyorlardı. Kadınlar alışverişe çıkamıyor, erkekler maçları kahvehanelerde izleyemiyordu. Artık hiçbir çocuğu parklarda oyun oynarken gremiyordunuz. Kafeler, sinemalar, alışveriş merkezleri müşteri yerine sinek avlıyordu. Yaşlılar hava almak için evlerinin balkonlarına kadar ancak ıkabiliyorlardı. Günün tazeliğini ilerine çektikten sonra eski zamanlara hayıflanarak tekrar içeriye geçiyorlardı. Komşular başkalarının açıklarını yakalayıp zevkli dedikodulara dalarken aşı ile ilgili yeni haberleri büyütüp birbirlerine dert yanmaya devam ediyorlardı. Herkes cinsel organının bir canavara dönüşme ihtimalinden o kadar çok korkuyordu ki yetkililer televizyonlardan, meydanlardan halka seslenip böyle bir şeyin gerçekleşme durumunun bilime aykırı olduğunu anlatarak halkı ikna etmeye çabalıyordu. Bu endişenin son bulması için yetkililer tarafından birçok önlem alınmıştı. Her yere ilanlar astılar, insanları her fırsatta dedikodulara kulak asmalarını için uyardılar ve belirtilerin şiddetli olduğu kişileri zorla psikiyatlara götürdüler.

Din adamları dedikodudan ve yalandan uzaklaşıp tanrıya sığınmanın faydalarını vaaz etti. Üstelik bu korkuya kapılmanın ve hatta korkuyu durmaksızın büyütmenin tanrıya karşı gelmek

olduğu konusunda diretiyorlardı. Doktorlar televizyonlarda bu konu üzerine sağlık programları yapıp, aşı kampanyasının aslında ne derece faydalı bir şey olduğuna dair halkı "bilinçlendirmeye" çalıştılar. Okullarda öğretmenler veli toplantıları düzenleyerek aileleri bu saçma paranoyanın esiri olmamaları için uyardılar. Camilerde hocalar, kiliselerde papazlar ve sinagoglarda hahamlar cemaatlerine bu paranoyanın son bulması için sesleniyordu. Tam manasıyla birer diktatör sevicisi olan demokratlar tarafından bu tür karalamaların dış mihrakların ya da teröristlerin işi olduğuna ilişkin açıklamalar bile yapıldı. Toplu taşıma araçlarına da bilgilendirme ilanları asmaktan geri durmadılar. Siyasiler meclis toplantılarında, muhtarlar köylerinde, profesörler amfilerde tüm güçleriyle bağırıyordu. Bu konuda teknolojinin mucizeleri de en yetkin şekilde kullanıldı. Televizyonlar ve internet aracılığıyla her fırsatta aşı kampanyalarının faydalarını anlatan reklamlar yayınlanıyordu.

Aşının faydaları saymakla bitmezdi. İnsanları hastalıklardan koruyor, daha sağlıklı bir gelecek için sağlam bir zemin hazırlıyor, doğacak olan yeni neslin gelecekte karşılaşacağı ve şimdikinden daha tehlikeli olan hastalıklara karşı bir direnç oluşturuyor, yakalanılan ağır hastalıkların daha hafif atlatılmasını sağlıyordu. Bununla beraber zindelik ve güç veriyor, özellikle çocukların zekâ ve kemik gelişimi için olmazsa olmaz bir takviye sağlıyordu. Aklınıza gelebilecek her şey için bir aşı icat edilmişti. Kemik gelişimi için, dalgınlık için, soğuk algınlıkları için, mide problemleri, uykusuzluk, histeri, cinsel yetersizlikler, basur, saç dökülmesi, tırnak mantarları, tansiyon, nefes darlığı, baş dönmesi, gençleşme... Cilt problemleri için, sınav öncesi sakinleşmek için, sınav sonrası ferahlamak için, yetişkinler için, çocuklar için, yaşlılar, bunaklar, şizofrenler, nevroitikler, dezorganizeler, paranoyaklar, bipolarlar için; vaginismus veya dikkat

eksikliği çekenler için, durdurulamayan çocuklar için, uyuz hayvanlar için, kolay kilo almak ve vermek için, uyku hastalıkları için ... Bunlar ve bunların dışındaki birçok hastalığı önlemek yahut tedavi etmek amacıyla akla hayale gelmeyecek çeşitlilikte aşı üretilmişti. Farklı tasarımlar ve farklı fiyatlarla durmadan insanların aşı satın alıp kullanmaları konusunda görünmez bir baskı yapılıyordu. Ayrıca bunların dışında yetkililerin ve ilaç şirketlerinin anlaşmaları sonucunda yılın belirli dönemlerinde zorunlu toplu aşı olma günleri de yapılmaktaydı. Her sene, herhangi bir hastalık tayin ediliyor, bu hastalığı önlemek adı altında aşı kampanyaları başlatılıyor ve önceden söylenilen gün ve saatte halk toplu halde aşı olmaya zorlanıyordu. Aşı olmayı reddedenlere, reddetmenin şiddetine göre para cezasıyla başlayan ve hapis cezasına kadar derecesi artan çeşitli cezalar veriliyordu.

Aşı kampanyaları yeni değildi aslında. Fakat üremeye odaklanan bu son aşı kampanyası, özellikle Bazid şehirlerinde yaşayan insanların nereden çıktığı belli olmayan bir dedikoduyla büyük bir paranoyanın esiri olmasına neden olmuştu. Haklı olarak yetkililerin onları kısırlaştıracaklarından şüphe duyuyorlardı. Bu paranoyanın öncelikle Bazid halkını esir almasının başat nedeni, yetkililerin bu halkla ilgili yüzlerce yıldır kötü ve acımasız bir politika sürdürüyor olmasıydı. Devletin sınırları içerisinde yetkin olan dilin ve kültürün dışında kendine ait bir dil ve kültür çeşitliliği içinde yaşamaları bu yaptırımların ve kötü muamelenin asıl sebebiydi. Elbette bu gerçeklik, devleti çileden çıkarıyor, akla hayale gelmez politik oyunlara bu halkı maruz bırakıyordu. Yetkililer, devletlerini kurar kurmaz ilk iş olarak Bazid halkının konuştuğu dili yasaklamıştı. Daha sonra yaşadıkları yerlerden onları sürmüşler, geçim kaynaklarını ellerinden almışlardı. Bazidlilerin yerleşim yerlerini yakıp da-

ğtırmak bir devlet geleneği haline gelmişti. Bazı vatandaşların isimlerini değiştirmişler, kültür miraslarını yok etmişler, kimliklerini unutturmak için ağır yaptırımlar uygulamışlardı. Ve çoğu zaman işi ilerletip herhangi bir bahaneyle bu insanların yaşamlarına son vermişlerdi. Bazı halkı, yetkililerin kötü kokan nefesini hep enselerinde hissederek olmuştuk. Onların belirlediği okullara gitmek zorundaydık, onların dilini konuşup onlar gibi giyinip onlar gibi olmalıydık. Kendilerine ait olan hiçbir şeyi göstermeye hakkı yoktu bu halkın. Belli bir yaşa geldiklerinde askeri birliklere katılıp kendi halkıyla savaşmak, gerekirse kendi halkını öldürmek durumunda bırakılıyorlar ve bunun dışında kimlikleri ve görünüşleri yüzünden aşağılanmalara maruz kalıyorlardı. Hapishaneler Bazıdılarla doluydu. Sürgüne gönderilenler Bazıdılıydı, öldürülenler ve işkence görenler de...

Sonuç olarak aile planlaması adı altında yapılan aşların artık Bazıd halkının kökünü kurutmaya yönelik gizli bir soykırım politikası olduğu korkusu kaçınılmaz olarak yayılmıştı. Zaten ilk aşı kampanyaları da Bazıd'de başlatılmıştı. Bazıdılar, birçok defa bu kampanyalara karşı direnç geliştirmiş fakat her seferinde yetkililer tarafından bu direnç bastırılmıştı. En nihayetinde, bu son aşı kampanyasına kadar aşı olmayı reddetme konusunda pek başarılı olamamışlardı. Ama artık sağlık kampanyalarını ciddiyle sorguluyorlar ve aşı olmayı reddettiklerini dile getiriyorlardı. Paranoyaların şiddeti artınca yetkililer önlem almakta gecikmemişti. Karşı gelenlerin yerleri teker teker tespit ediliyor ve bu kişiler bir daha geri dönmek üzere yok ediliyordu. Onların akıbetini soran insanlara tehdit ediliyor ve kötü muamelelere maruz bırakılıyordu. Yetkililer bunun dışında başka "sevimli" politikalar da izlemiyor değildi. Geceleri şehir meydanlarında, neon ışıklarla yetkilileri ve aşı kampanyalarını öven yazılar yanıp sönüyor, gökyüzüne atılan havai fişek-

lerde “aşı” yazısı beliriyor, üzerinde aşı resmi olan uçan balonlar çocukların ellerine tutuşturuluyordu. Çikolata ve şeker ambalajlarının içinden aşı çıkartmaları ve dövmeleri fırlıyordu. Bu dönem gerçekleştirilecek olan aşı kampanyasında sorun çıkar-mayan vatandaşların gelecek dönemki kampanyalara bedava katılabileceği vaatleri durmaksızın tekrarlanıyordu. İnandırıcı sözler, göz boyamalar gün geçtikçe baskısını daha da artırarak devam ediyordu.

Tüm bu çabaların hiçbir faydası olmadı. Bazıdılar bırakın yet-kili ağızların söylediklerine inanmayı, tam tersi onlara şiddetli bir öfke duymaya başlamışlardı. Baş yetkili ya da herhangi bir söz sahibi kişi ekranda görüldüğü an televizyonlarını kapatı-yorlar, meydanlardan çınlayan anonslara kulaklarını tıkıyor; ca-mileri, kiliseleri, sinagogları terk ediyorlardı. Açığa çıkmış bazı kayıtlar, daha önce yapılan aşı kampanyalarının uzun vadede ölümlere sebep olduğunu ispat ediyordu. Sesler yükseliyor, sinirler geriliyor, yetkililerin yeteri kadar doğru açıklamalarda bulunmadığına dair şikâyetler artıyordu. Bazı günler meydan-larda insanların bu konuyla ilgili izinsiz eylemler yaptıkları ve yetkililerin bu eylemler karşısında ne kadar sertleşebileceği görölüyordu. İnsanların içlerinde azar azar büyüttükleri kor-ku, her şeyi sorgular olmuştu. Şüphe, bütün Bazid kentlerini ve köylerini sarıp sarmalamış, bazı vatandaşlar öfke nöbetleri geçirerek çılgına dönmüştü. Yüksek mercilerin açıklamalarına kati suretle inanılmıyor ve bu inançsızlık gün geçtikçe artıyor-du. Aynı insanlar gazete bayilerindeki bütün gazete ve dergileri yırtıyor, sağlık ilanlarını parçalıyor, yolda herhangi bir aşı bro-şürü gördükleri an üzerine tükürüyordu.

Ne var ki, aşı kampanyalarının yararına inananlar da yok değil-di. Yetkililere olan güvenlerini, paranoyaya hapsolmuş insanla-

ra aşının faydalarını anlatarak ispat ediyorlardı. Yine de, aşının daha önce getirdiği felaketleri unutmamış insanların anlattığı hikâyeler korkuyu hep diri tutuyordu.

Aşı kampanyaları devlet tarafından neredeyse on beş senedir planlı bir şekilde sürdürülüyordu. Genellikle bazı bulaşıcı hastalıkların önlenmesi için bu kampanyaların yapıldığı söyleniyordu. İlk aşı kampanyaları yıllar önce Bazid şehirlerinde ve köylerinde başlatılmış ancak daha sonraları gelişmiş ülkelerle bağlantılı ilaç şirketlerinin büyük rantlar elde etmeleri ve yetkililerin geri dönülmez sözleşmelere imza atmalarıyla birlikte, kampanyalar her bölgede yaygınlaşmaya başlamıştı.

Aşılar özellikle çocuklar üzerinde deneniyordu. İlk zamanlar çocuklara uygulanan dört çeşit aşı vardı. Çocuklar iki yaşına gelene kadar bu dört aşidan, her vizitede üç aşıyı geçmeyecek şekilde, toplam on üç doz aşılanıyordu. Bir süre sonra aşılardan sayısı yediye çıkarıldı. Çocuklar iki yaşına gelene kadar bu yedi aşidan, her vizitede dört aşıyı geçmeyecek şekilde, on beşer doz aşılandılar. Paranojaların başladığı bu zamanlara gelindiğinde ise çocuklar yine iki yaşına gelene kadar, bir vizitede sekiz aşıya kadar olacak şekilde, on dört farklı aşidan toplam otuz yedi doz aşılanmaya başlandı. Hastalık kontrol ve önleme merkezleri adı altındaki ölüm binaları tarafından yayımlanan bilim dergilerinde, bilim insanları, altı yaşına kadar on dört aşidan kırk sekiz doz, on sekiz yaşına kadar ise on altı aşidan altmış dokuz doz aşı öneriyordu. Ayrıca yetkililer bazı tür aşılardan altıncı aydan başlatılmak üzere ölünceye dek yapılması gerektiği konusunda ısrarlarını sürdürüyordu.

Kampanyalar uzun vadede çocuk ve kadın ölümlerine sebep olmuştu. Bazidlilere yapılanlar, üstü kapalı ve zamana yayılan bir soykırımın net bir portresi halini çoktan almıştı ayrıca. Ya-

pılan kimi araştırmaya göre, aşılanan çocuklar ancak kısa bir zaman için hayatta kalabiliyor, hastalıklarla baş edemeyip ölüyordu. Aşının bazı sağlık sorunlarını düzelttiği iddia edilse de birçok sağlık problemlerine de yol açtığı aşikârdı. Çoğu çocuk yatağında ölü bulunuyor yahut ansızın gelişen bir felçle uzuvlarından herhangi bir tanesini kullanamaz hale geliyordu. Ölüm sonucu yapılan otopsilerden sonra da doktorlar tarafından farklı bahaneler uydurularak aileler teskin ediliyordu. Çocuk ve kadın ölümlerinin yaygınlaşmasıyla birlikte gidişatın çirkin yüzü halk tarafından fark edildi. Aydınlanmanın ilk belirtisi, Bazid şehirlerinden birinde içler acısı bir ölüm olayının vicdan sahibi bir doktor tarafından açıklanmasıyla birlikte ortaya çıktı. Bir çeşit felç aşısı yapılan küçük bir çocuk, aşının yapıldığı günün gecesi ağzından beyaz köpükler saçarak halde hastaneye zar zor yetiştirilmiş, doktorların müdahalelerine rağmen kurtarılamamıştı. Ertesi günün sabahı bu olaya tanık olan dürüst bir doktor, ellerinin arasında ölen onlarca çocuktan sonra, önceki gece gördüğü çocuğun da aşı nedeniyle ölmesine kayıtsız kalamadı. Çalıştığı hastanenin bulunduğu şehirdeki meydana çıkıp artık daha fazla çocuk ölümlerine katlanamayacağını dile getirerek aşı kampanyalarının ne kadar tehlikeli sonuçlara yol açtığını açıkladı. Meydanda çok az insan olmasına rağmen bir doktorun bu beklenmedik açıklamalarını duyanlar, bunu diğer insanlara yaymayı kendilerine bir görev bildiler. Kulaktan kulağa yayılan dedikodular ve doktorun bu kısa açıklaması sayesinde devlete aşık insanların da devlete olan o sorgusuz güveni biraz olsun sarsılmıştı. **Genç doktor utançtan tunçlaşmış yüzünü meydanın karşısında dolaşan insanlara dönüp bu inanılmaz caniliği nasıl anlatacağını bilemez ve bunun karşısında ne yapacağını kestiremez halde avazı çıktığıncaya bağırıyordu.** Hemen sonrasında ise doktorluk mesleğinden istifa ettiğini açıklamıştı. Bu unutulmaz olay gerçekleştikten on dakika sonra genç dok-

tor, bir güvenlik grubu tarafından apar topar ve yumruklanarak bir araca bindirildi. Çok fazla insanın buna tanık olması engellenerek zavallı doktor ortadan yok edildi. Doktorluk tecrübesi birkaç yılı aşmamış olan bu genç delikanlı, bir hücrede günlerce işkence gördü ve hiçbir yasadışı örgüte bağlı olmadığı halde uzun bir zaman herhangi bir örgüt bağlantısı var mı yok mu diye araştırıldı. Nihayetinde üzerinde denenen birçok yaratıcı işkence sonucu kapatıldığı hücrede ölü bulundu. Bu konuyla ilgili ne halka ne de zavallı ailesine bir açıklama yapılmıştı. Doktorun ailesi haftalarca, aylarca aşındırdıkları yetkililerin ve adliyelerin kapılarından elleri bomboş ve ciğerleri acılı bir şekilde geri döndüler. Ne kadar inat ettilerse de hiçbir sonuç alamadılar ve hayatlarında birdenbire oluşan bu korkunç boşlukla yollarına devam etmek zorunda kaldılar.

Bu sırada, korku şüphenin, şüphe cesaretin tüneline bir tarla faresinin toprağı eşelemesi gibi kararlı bir şekilde oyuyordu. Nihayet devlet denilen sakil mafya, şüphe duyulacak bir merci halini alıyordu.

Bazid'i anlamlı bir sükûnet sarıp kavramıştı. Caddeler her an patlamaya hazır, merdivenler her an yıkılmaya yatkın ve gökyüzü gürleyerek içindekileri kusmaya sabırsız gibiydi. **Sanki tüm bu şeyler birbirinden bağımsız ve birlikte hareket edecek olan tekleşmiş bir içgüdüyle bekliyorlardı.** İnsanlar, gruplar halinde gizli toplantılar yapıyordu. Bu toplantılarda, sessizce, aşı kampanyalarının daha ne kadar süreceğı ve bu duruma göz yummanın nelere mal olabileceğı tartışılıyordu. Kampanyalara karşı eylemler düzenlemekten yahut kitlesel bir direnç oluşturulabileceğinden bahsediliyordu. Örgütlü bir direnişin kesinlikle sonuç vereceğinden emindiler. Oysa bu gizli toplantılardan çok da fazla verim alınamıyordu. Çünkü devlet bu

konuda deneyimli bir bütünlük oluşturmıştu. Çok kısa sürede gizli toplantılar dağıtıldı ve toplantılara katılan kim varsa sorgusuz sualsiz hapse tıkıldı. Belki de direncin sonuca varmasını bambaşka bir şey sağlayacaktı. Bir zihinsel dönüşüm, bir yıkım örgütsüzlüğü...

Günler geçtikçe korku yerini yumruk gibi bir cesarete bıraktı. Bu yumruk, korkulan şeyi bileğili bir kararlılıkla bekler olmuştu. Cesaretin göğsü gururla kabarıyor, korkunun keskin ve soğuk bir su gibi incelen kamçısı o mağrur göğsü hınçla döverken, cesaret avcılarının çiftelilerine doğru yürüyen boz bir ayıya dönüşüyordu. Bu ayı, kocaman pençelerini açıyor, önüne çıkan her ne olursa yerle bir edeceğine dair gözdağı veriyordu. Sanki son kez kendisini hiç unutulmamacasına gösteriyordu. İnandığı şeye iç güdüsel bir körlükle sarılıyor, o kör noktayı tek ve odaklı bir ışığa dönüştürüyordu.

Bahar, Bazid şehirlerine ve halkına taze bir şeyler getirmişti. Çetin kış geride kalmış, bitkiler toprağı delmiş, dereler coşkunlaşmıştı. Her yeni gün toprak biraz daha ısınıyor, gündüzler uzuyor, geceler kısalıyor, yeryüzüne ait tüm canlılar toprağın, suyun ve havanın hareketlerine göre yönleniyor, kıpırdıyordu.

Kuşların ötmekten yeri göğü çınlattığı bir sabah, çiçekli elbiseyle bir kadın, Sîsé, uyuyakaldığı koltuktan yavaşça doğruldu. Uzun saatler boyunca o koltukta uyuduğunun farkında değildi. Yalnızca kollarında tatlı bir gıdıklanma hissediyordu o kadar. Gözlerini tavanda kısa bir süre gezdirirken gıdıklanmanın kollarından boynuna doğru yükseldiğini fark etti.

Yeniden doğmuş gibiydi. Sakin ve tasasızdı. Üzerinden ölü toprağı kalkmıştı sanki. İçinde garip bir his vardı. Onu gıdıklayan,

bütünleştiren bir his. Karnından fışkırıp tüm bedenine yayılan o müthiş hisle etrafına bakındı. Her şey ne kadar da tuhaftı. Yıllardır yaşadığı evi tanıyamıyor, evinin kutu gibi salonuna onu birileri getirip bırakmış gibi, yabancılık duyuyordu. Oysa bu küçük kare evi birkaç sene önce kiraladığı gün, içi sıcacık bir hisle dolmuştu. Kendini ilk defa bir yere ait ve huzurlu hissetmişti. Küçük mutfağında yapacağı yemekleri hayal etmiş, salondan yatak odasına açılan ahşap kapıyı çok sevmişti. Uzun zaman sonra günlük işlerini kolaylaştıracağını düşündüğü çalışma programını karmaşık bir el yazısıyla yazıp bu kapıya yapıştırmıştı. Evin ahşap pencerelerini, huzur veren salonunu, akşam güneşiyle kızıl renge bürünen duvarlarını seviyordu.

Oysa şimdi, bu sabah bunların hiçbir önemi kalmamıştı. Buna rağmen nedense bu duygu onu tedirgin etmiyor, aksine hiç bu kadar güvende hissetmediğini anlıyordu. Omurgasında, kemiklerinde ve kaslarında gerçek bir rahatlama hissediyordu. Sanki bütün kemikleri tarifsiz bir uyumla iç içe geçmişti. Kafası bedeninin üstünde yaylanıyor gibiydi. Ağzının içinde o güne kadar hiç duymadığı bir tat vardı ve bu tat sanki onu sonsuza kadar doyurabilecekti. Diliyle ağzının içinde ulaşabileceği her yere dokundu, her sabah alışkın olduğu o acı tadı aradı. Dili ni damağına ve yanaklarının içine temas ettirirken ağzının her noktasına sinmiş acılığın yerine geçen bu yeni tadı daha çok hissetti. Yüzünün kasları saniyeler geçtikçe daha çok gevşedi. Her zaman çatığı kaşları yay gibi gerildi, birbirinden uzaklaştı. Hüzünlü dudakları hareketlendi.

Az sonra kafasını ağır bir taşı kaldırır gibi havaya kaldırdı. Uzun saçları omuzlarından göğsüne döküldü. Karnından tüm bedenine yayılan ve ona güç veren elektriği hissetti. Kafasındaki ağırlık uçup gitti. Bütün kasları gevşemiş, bedeni hafiflemişti.

Meraklı gözleriyle etrafa bakınmaya devam ediyordu. Hâlâ ona yabancı gelen evinin salonundaydı. Gözlerinin temas ettiği nesneleri tanımaya çalışıyor, titizlikle inceliyordu her şeyi. Duvardaki saat, saksılardaki çiçekler, küçük fotoğraflar, biblolar... Her şey nasıl da yabancı ve anlamsızdı. Nedense içinden bu anlamsız eşya yığını dağıtmak, parçalamak geliyordu.

Bütün bunları düşünürken ve şaşkın gözlerle etrafına bakarken Sisé'nin önüne, bir anda, hayatında hiç görmediği bir şey fırlayıverdi. Birdenbire beliren bu şeyle karşılaşınca boşluğa düşüp geriye doğru sıçradı. Ağzı, hayretler içerisinde, kocaman açıldı. Gördüğü şey inanılmazdı! Ömründe böyle bir şeyle ne karşılaşmış ne de böyle bir şeyin varlığını işitmişti. Gerçek miydi bu garip şey, yoksa rüya mı görüyordu Sisé? Hayır, ne uykudaydı ne de rüya görüyordu. Bacaklarının arasından boy vermiş bu yaratık, tamamıyla gerçektir. Fakat böyle bir şey nasıl olabilirdi? Bacaklarının arasından, cinsel organın olduğu yerden bir yaratık baş vermiş, ağır hareketlerle bir yılan gibi sağa sola kıvrılıyordu. Sisé'nin bedeninin bir uzantısı olarak üstelik. Bu gerçek olamazdı. Rüya da olmadığına göre mutlaka başka bir şeyin tesiri altındaydı Sisé. Böyle düşünüyordu, daha doğrusu akli onu böyle düşünmeye zorluyordu. Çünkü iç sesi, ona gördüğü yaratığın tamamen gerçek olduğunu söylüyordu.

Sisé hayatında ilk kez böyle bir şey gördüğü halde içinde korku yoktu, sadece şaşkınlık içindeydi. Hatta tam tersi, bu yaratığın, bedenine anlam veremediği bir cesaret dalgası yaydığını hissediyordu. Cesaret bedenini neredeyse sarsacak, onu kendisinden hiç beklemediği hareketler yapmaya zorlayacak gibiydi. Bu yaratığı kendi bedeninde değil de bir başkasının bedeninde görmüş olsa, ömrünün sonuna kadar kafasında bir huniyle

dolaşabilir yahut bir daha tek kelime etmeksizin elini eteğini dünyadan çekebilirdi. Oysa gördüğü şey, bedeninde, tam da bacaklarının arasında, vajinasının yerine geçmiş bir canavar olduğu halde ondan korkmuyordu! Canavar kocaman kafası, ağzı, dişleri, gözleri, tüylü suratıyla karşısındaydı. Tıpkı kendisi gibi soluk alıp veriyor, etrafına yeni doğmuş bir bebek gibi meraklı gözlerle bakıyordu. Suratında durmaksızın değişen sayısız ifade vardı. Yüzündeki bu değişken mimikler hayret vericiydi. Gerçekten de yeryüzünde hiç kimsede göremezdiniz bu eşsiz ifadeleri. Takip edilemeyecek kadar hızlıydılar. Dalgalanan ve iç içe geçmiş renkler kadar ahenkli bir hareket dizisi, bu manidar suratta durmaksızın cirit atıyordu. Canavar soluk aldıkça kafası şişiyor, genişliyor ve derisi bir balon gibi geriliyordu. Soluğunu verince büzülüyor, kurumuş bir meyve gibi buruşuyor ve küçülüyordu.

Sîsé, canavarın, etraftaki her şeyi yıkmak istediğini hissediyordu. Fakat yaratığın öfkesinin ve sabırsızlığının karşısında, nedense olgunluk ve serinkanlılık içerisindeydi. Onun varlığına hemen alışmıştı. Sanki doğduğu andan itibaren vajinası öyleydi, kendi vücudunda hep var olan ama henüz keşfettiği bir organ gibiydi. Yaratık sinirli ve saldırgandı, Sîsé ise bir o kadar rahat ve sakin... İçini heyecan kaplamaya başlamıştı. Yeniden doğmuş kadar hafif ve önyargısızdı. Bir mutluluk çılgılığı koparmadan önce, parmaklarıyla, gördüğü o inanılmaz yaratığa dokunmak istedi. Tüylü, ıslak ve bir menekşe tütsüsü gibi kokan bu yaratığa merakla elini uzatırken dışarıda bağırışlar, sabırsız kahkahalar, isyan sesleri duyuluyordu. İçini o güne kadar çok az hissettiği bir kıpırtı sardı. Dışarıya kulak kabarttı. Duyduğu sesler onu coşturmaya başlamıştı. Bu sesler ve bacaklarının arasındaki canavar, hiç bilmediği bir gücün habercisi gibiydi.

Bir gün önce, yakın bir arkadaşıyla surların üstünde bir kahvehanede çay içiyorlardı. Ay, gökyüzünde bir hayvanın günahsız yüzü gibi parlıyor, surları gümüş bir ışıqla aydınlatıyordu. Sessizlik, surların arkasında uzanan yedi bahçeyi geziniyordu. Surlar, sessizlikte bir elin başka bir eli kavraması gibi kavırıyordu şehri. Kimler tarafından ve ne zaman yapıldığı bilinmeyen taşlarla örülmüş bu parmaklar, on gözlü büyük bir köprüye dönüşüyordu. Köprü Bazid şehirlerini birbirine bağlıyor ve insanları kavuşturuyordu. Bazı akşamlar Bazid'in üstünde sessizlik tahtına kurulmuş bir puhu kuşunun göz kapaklarının kapanıp açılması gibi dingin bir rüzgâr esirdi. Ve bu rüzgâr, iki bölgeyi birleştiren on gözlü köprüden geçerken kadim Bazid halkının tüm güzelliklerini birbirine karıştırır, zulmün her türlüsünü görmüş bu halkın her şeye rağmen umut etmesine, direnmesine sebebiyet verirdi.

Bazid'in güçlü ışıkları gökyüzündeki yıldızlarla yarışırken, yedi bahçenin ilk kapısı aydınlanırdı. Çoğu akşam Bazidliler, buraya omuzlarını her iki yana silkeleyerek gelir, köprünün altından akan suyun sesini bastırmaya çekinerek sohbet ederlerdi. Sohbet sırasında yüzlerini toprağa dönerler, alınlarını buruşturarak hayatlarının baharında mı yoksa kışında mı olduklarını düşünürlerdi. Vakitsiz düşünceler birbiri ardına sıralanır, dünyanın o ancak bir zerre kadar olan anlamını uzun sessizliklerle keşfetmek arzusuyla dalgalınlardı. O zamanlar nehrin rengi, surların içinde kalan sokakların sakinliği daha da belirginleşir, insanları dalgalınlıyordu. Karşılarında uzayan ve sessiz bir hikmetle yükselen dağlar, surlara melengiç kokusu yayarken artık her şeyin çoktan değiştiğini anlıyorlardı. Çünkü son zamanlarda nehrin suyuna ve bu insanların seslerine bir 'ş' sesi karışır olmuştu. Tedirgin yükselen "şşş" sesleri, bir süredir yedi bahçeyi baştan sona dolaşıyordu. İşte böyle bir akşamüstü, yedi bahçenin yolunu gölgesiyle kesen surların üstünde, arkadaşlarından

biri, aşılama korkusuyla nasıl baş edemediğini anlattı Sîsé'ye. Arkadaşı eğer aşı olursa kısır kalacağını, olmazsa bir sabah uyandığında cinsel organının bir canavara dönüşeceği endişesiyle dolup taşıdığını söyledi ona. En kötüsü de, bu iki korkudan hangisinin daha tercih edilir olduğunu bilmemesiydi. Bu genç adam, onun yakın dostlarından biriydi. Sîsé dostuna çok değer veriyor, onu bütün kalbiyle seviyordu. Güzel dostunun gözleri, dünyaya hep bir başkasının hüznünü taşıyor gibi bakardı. Yüzünde hep alaysız, nazik bir hava dolanırdı. Ellerini son derece nezaketle kullanır, bazı zamanlar kamburunu iyice çıkararak yürürdü. Bazı'de uzun yıllardan beri yaşamasına rağmen, aslında aile kökleri başka bir memlekete aitti. Sakin yaradılışının aksine en olmadık zamanlarda sinirlenebilir, hatta ondan beklenmeyecek sözler sarf edebilirdi. Uzun bir zamandır işsizdi ve bu yüzden de iyice depresifleşmiş, içine kapanarak geçimsiz birine dönüşmüştü. Konuşurken ağzından çıkan her sözcük onun ne derece umutsuz olduğunu ortaya çıkarıncasına kesik ve boğuktu. Duruşu ise şiddetli bir fırtına yüzünden eğilmiş bir elektrik direğinden farksızdı. Aşılama korkusu onda inanılmaz boyutlara ulaşmıştı. Aşılama bahsederken çenesini sıkıyor, bütün vücudunu yay gibi geriyordu. Soluk alışverişi hızlanıyordu. Etrafında gördüğü diğer insanlar gibi ezberlenmiş, bulaşıcı bir kaygıyla durmaksızın kısır kalmaktan bahsediyordu. Bir cümleyi tamamlayamadan diğerine başlıyor, kurulmuş bir oyuncak gibi hep aynı şeyi aynı hareketlerle tekrar ediyordu. Dostunun yüzüne kontrol edemediği bir acımayla baktı Sîsé. O andan itibaren ona hiçbir şeyin şifa veremeyeceği gerçeği ruhunu derinden sarstı. Onunla tanıştığı ilk zamanı anımsadı. Ne güzel bir karşılaşmaydı. Beraber şehir meydanının yakınındaki parkta yürümüşlerdi. Hiçbir ortak yönleri olmamasına rağmen sıcak bir kardeşlik bağı onları sımsıkı birbirine kenetlemişti. Bir dost edinmek, böyle sıcacık

bir şeydi demek. O sıcaklığı hâlâ hissetse de, şimdi hummalı bir şey geziniyordu aralarında. Onu rahatlatmaya çabalıyor, her defasında bu çabanın hiçbir işe yaramadığını görüyordu. Onları dost kılan özel bir şey, ipek ipliklerin ateşte erimesi gibi eriyip bitmişti. Geriye kalan bütün çabalar boştu. Dostu artık onu anlamayacak kadar uzaktaydı. Paranoyanın ve korkunun içine hapsolmuş bir zavallıydı. Ona acıyan gözlerle bakakaldı. Boğazında bir şeyler düğümlendi. Ağzından tek bir kelime bile çıkamadı. Hızlı bir çöküş içindeydi sanki. Elindeki her şeyi, en acımasız şekillerde kaybediyordu Sisé. Şimdi gözlerinin önünde yitip giden dostu da çok uzaklardaydı. Onu da kaybetmişti. Kendini düşündü. Hâlâ kendisinde yaşayabilme gücünü nasıl bulabildiğini anlamıyordu. Neden koşarak surlardan kendisini boşluğa bırakmıyordu ki? Gözlerinin önüne, surlardan bedenini aşağıya bıraktığı anı defalarca getirdi. Bu manzarayı düşünmek içini ferahlatıyordu. Hayatın elinden aldığı her şeyi ve geleceğini boşverdiği anı düşünmek, güzel bir şiir gibi akışkan ve dinlendiriciydi.

Arkadaşıyla sohbet ederken, korkunun ince bir hat halinde içinde büyüdüğünü hissetmişti. Sanki arkadaşı kaygısını kurnazca ve hissettirmeden ona da bulaştırmıştı. Dostunun söyledikleri kulağına ilk kez çalınmadığı halde içini şiddetli bir korku sarmıştı. Aşı kampanyalarının gerçek amacı neydi? Denildiği gibi Bazid halkını kısırlaştırmak için yapılmıyorsa bile, amaç ne olursa olsun, işin içinde bir pislik döndüğü aşikârdı. Bunca yıldır kendisi de dâhil olmak üzere ailesi, akrabaları ve yakın dostları, komşuları, devlet tarafından, konuştukları dil ve yaşayış biçimlerine karşı uygulanan ağır yaptırımların dışında şimdi de zorunlu aşı kampanyalarına maruz bırakılıyorlardı. Elbette bu durum yeteri kadar can sıkıcıydı. Bazidlilerin hayatı hiç görmedikleri bir güç tarafından kontrol altındaydı. Bu güç

istediği an hayatlarında, hatta bedenlerinde istediği şeyi değiştirebiliyor, onları gün geçtikçe eritiyordu.

Sîsé aşı kampanyaları başladığında, henüz çocuk yaşta sayılırdı. Bazid'de küçük ve güzel bir köyde yaşıyorlardı. Köye taşınalı çok olmamıştı. Babası bir memurdu ve o sene yetkililer tarafından devlet karşıtı bir gruba üye olduğu bahanesiyle Bazid'in en ücra yerlerinden biri olan bu köye, sürgüne gönderilmişti. Ne yazık ki devlet, bu adamın sürüldüğü her yerde mutluluğu küçücük şeylerde kolaylıkla bulabilme yetisini elinden alamamıştı. Babası her sürüldüğü yeri ailesi ve kendisi için keşfi heyecan uyandıran bir bahçe haline getirmeyi beceriyor, yeni tanıştığı insanlarla içten dostluklar kuruyordu. Aşı kampanyaları başlatıldığı sırada babası ve annesi, köydeki insanları istemedikleri herhangi bir şey karşısında mutlaka direnç göstermeleri konusunda cesaretlendirmiş, gizli toplantılar yaparak bir karşı duruş oluşturmalarını sağlamaya çalışmışlardı. Kendisi de daha çocuk yaşta aşının tehlikelerini sezmişti. Çünkü etrafındaki insanlara neler yapıldığını görebiliyordu. İlk başta durumdan pek bir şey anlamayan insanlar, birkaç yıl içinde çocuk ölümleri, sakatlıklar ve uzun süreli halsizlikler baş göstermeye başlayınca, kampanyaları istememeye ve seslerini yükseltmeye karar verdiler. Oysa bu durum yetkililerin hoşlanacağı bir şey değildi, çok geçmeden seslerin yükseldiği onlarca köy yakıldı, köylüler öldürüldü, sürüldü ya da sesleri kesildi. Köylerin yakılıp, konuşan insanların öldürüldüğü veya alıkonulduğu bu dönemde babası da yetkililer tarafından bir gece yarısı evleri basılarak gözlerinin önünde yaka paça götürülmüştü. Bu beklemedikleri manzara karşısında babası bırakılana kadar kendisi, kardeşleri ve annesi şaşkınlıktan ve korkudan günlerce konuşamamış, tek bir lokma yemek yiyememişlerdi. Haftalar sonra babası suratı paramparça, perişan halde, tıpkı bir çöpün yere atılması gibi,

yine yetkililer tarafından kapılarının önüne atılmıştı. Zavallı adam mesleğinin sonuna kadar defalarca bu şekilde işkence görmüş ve ömrünün azımsanmayacak senelerini hapislerde geçirmişti. Çocuk yaşta bir türlü anlam veremediği şiddet sahnelerini gördükçe yapacak bir şey bulamıyordu. Ne kadar kafa yorarsa yorsun olup bitenlerin sebebini anlayamıyordu. Bazen onca şeyin sorumlusu olarak kendisini görüyordu. Belki de böyle garip yaradılıшта bir çocuk olmasa, sorduğu sorulara birileri cevap verebilecek, arkadaşları onu oyunlarına dâhil edecek ve belki de babasını kimse gecenin bir yarısında evlerinden alıp götürmeyecekti. Garip bir çocuk olduğunu düşünürdü Sîsé, çünkü komşuları olan geveze bir adam ona bir keresinde öyle demişti. Gözlerini korkunç bir şekilde ona dikerek çocuklarından uzak durmasını söylemişti. Oysa yaptığı şey, adamın küçük kızına, gölün kenarından topladıkları taşları boyamayı öğretmekti. Böyle bir şey yaptığı için, adamın ona neden öyle söylediğini anlayamamıştı. Hatta garip kelimesinin bile ne demek olduğunu bilmiyordu. Bildiği tek şey, bu gariplik her neyse, onu kimsenin istemediğiydi. Ne olursa olsun o garip bir çocuk olmayı içten içe sevmişti. Ama bu gariplik yüzünden herkesten daha çok istenmeyendi. Yetkililer etrafındaki insanları, insanlar da onu istemiyordu. Bu da onun iki kez istenmediğinin açık bir kanıtıydı. Bu yüzden hem yetkilileri hem de etrafındakileri gerçek manada anlamakta güçlük çekiyordu. Her yeni sürgünde ailesi yeni insanlara içtenlikle alışırken, o kimseyle yakınlık kuramıyordu. Her gittikleri yerde onun soru soran bakışları anında fark ediliyordu. Zaten soru soranları kimse sevmezdi. Babasını da bu yüzden götürüyorlardı belki de. Çünkü babası yetkililere hep soru soruyordu. “Neden,” diyordu, “neden kendi bildiklerimizi unutmamızı istiyorsunuz? Neden konuştuğumuz dili yasaklıyorsunuz ve neden bizi istemediğimiz şeyler için zorluyorsunuz?”

O da hep soru sorardı. Arkadaşlarına ve etrafındaki herkese ... Onları ve olanları daha iyi anlamak için soru sormak gerektiğini düşünürdü hep. Oysa bu soru sorma belası sürekli başına dert açıyordu. Kimse onu işlerine karıştırmak istemiyordu. Bu yüzden Sisé çoğu zaman, hatta hep yalnızdı. Zaten o kadar çok yer değiştiriyorlardı ki, insanlarla yakınlık kurmaya fırsatı bile olmuyordu Sisé'nin. Gittikleri bir yere tam alıştırmadan, oradan da kısa sürede başka bir yere gönderiliyorlardı. Sonuçta hiçbir yere tam anlamıyla ait hissedemiyor, derin bir yalnızlık belasıyla baş başa kalıyordu. İlişki kurma gücünü yitiriyor, yabaniliği de artıyordu. Hiç kimseye yakın hissetmediği için, bazen kafasındaki sorularına cevap verecek arkadaşlar yaratıyor, bazen de tanrıyla arkadaşlık kuruyordu. İşte en sevdiği şey buydu, tanrıyla arkadaş olmak ... Onunla istediği gibi şakalaşabilmek ... Çünkü tanrı sorduğu her soruya çok komik cevaplar veriyordu. Ona ortalıkta dönen bunca saçmalığın neden olduğunu sorduğunda, umursamaz bir bilgiçlikle göklere bakıp "Bunu ancak tanrı bilir," diyordu. Böyle durumlarda demek ki tanrının yukarıya doğru sonsuz katları var diye düşünürdü Sisé. Bazen de kendini göstermekten alenen kaçınan arkadaşına hiç susmak bilmediği konuşmalar yaptırıyordu. Hem de çok ağır ve ağdalı bir dille. İşte en komiği de buydu. Arkadaşı özellikle bu durumlarda absürt derecede yaratıcı olabiliyordu. Öylesine kendinden geçiyordu ki, onu kahkahalara boğabiliyordu. Bunu yaparken tanrının yüzünde ciddi bir hava görmek mümkündü. Çünkü arkadaş, en çok çaresiz kaldığında ciddileşiyordu. Kaşlarını çatıyor, derin derin düşünüyor ve kendinden büyük cümleler kuruyordu. Tamamen kendi kafasına göre uydurduğu çözümlerle dünyayı kurtarmaya kalkışıyor. Bazı zamanlarda ise hayat öylesine çekilmez bir hal alıyordu ki, küçük bir kız çocuğu olduğu halde aşının herkesi öldürme fikrinden o da hoşlanıyor, belki de herkes ölürse o da bu derin yalnızlık azabın-

dan kurtulabilirdi. Evlerinin hemen önünde uzayan gölün, ki bu göl ona bakarı bir filozofa dönüştürebilme gücüne sahipti, manzarasında kirpiğe boğulmuş gözlerini kapatıyor, hayalinde yarattığı ve boyu dağlardan daha büyük olan tanrının eline yine onun kadar büyük olan bir aşırı tutuştırarak bütün insanlara aşrı yaptırtıyor, en sonunda da kendisini, bütün insanlığı, babasını, bir türlü alışamadığı arkadaşlarını, aptal yetkilileri ve arkadaşları olan tanrıyı bile bu gereksiz azaptan özgür kılabileceğini düşünüyordu. Böylelikle artık yeni köylere gitmek zorunda kalmayacaklar, babasının her an götürölüp üstü başı parçalanmış bir şekilde kimbilir ne zaman geleceğı korkusunu duymayacaklar, yetkililerin hiç gülmeyen yüzlerini görmeyeceklerdi. Yeni tanıştığı çocuklarla arkadaş olup olamayacağı korkusuyla yaşamayacak, sırf Bazid'de doğduğu ve yetkililerin zorunlu kıldığı dili konuşmuyor diye kafasında dönüp duran silahları görmek durumunda kalmayacaktı.

O diğer çocuklardan daha şanslı değildi. Aslında babası sayesinde çocukken sadece birkaç kez aşrı olmuştu. Babası onu ve kardeşlerini elinden geldiğı kadar saklıyor, aşrı olmalarını engelliyordu. Bu yüzden diğer çocuklara nazaran daha az aşrı olmuştu Sisé. Ama aşrı olmaktan kurtulamadığı bir gün, hayatı tamamen değişmişti.

O gün sıradan bir gün sayılırdı. Kardeşleriyle birlikte yataklarından henüz kalkmışlardı. Babası ve annesi güzel bir kahvaltı sofrası hazırlıyordu. Tam bu sırada bir hemşire ve iki yardımcı memur, sabahın erken saatlerinde onları hazırlksız yakalamış, zile uzun uzun basmışlardı. Kapıyı açtıklarında onlara çocuklar için yeni bir aşrı geliştirildiğini müjdelemişlerdi. Babası birkaç kâğıda isteksizce imza attıktan sonra görevliler onu ve kardeşlerini sedyeye teker teker yatırdılar. Sedyeye en son o uzanmış-

tı. Ve o beyaz sedyeye uzanırken kalbinin derinlerine kötürüm bir sevinç yayıldı. Ya kendisi yerine kardeşlerinden biri o sedyeye son yatan olsaydı. İnsan kendi acısını başkasının acısından daha umarsız taşırdı ona göre. Başkasının acısı karşısında ne yapacağını bilemez ve çaresizleşirdi insan, oysa kendi acısı bildiği, tanıdığı bir düşmandı. Tanıdığı şey ne derece kötü olursa olsun her zaman gücü olabilirdi direnmeye. Çocuktan henüz, ama hayatında bir şeylerin ona sorulmadan değiştirildiğini fark ediyordu. Bu gerçeği daha o gün hissetmişti. Hemşire kadın iğneyi poposuna batırdığı an, hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını anlamıştı. Ağlamamıştı. Ciddiyetini hiç bozmamış, gözlerini ona yapılan şeyi bütün gerçekliğiyle kavradığını anlatacak bir şekilde hemşireye dikmişti. Bacağındaki ağır aylar boyu sürdüğü halde bir kez olsun söylenmemişti. Sadece kin dolu gözlerini tek bir noktaya diyor ve susuyordu. Artık bacaklarından bir tanesini hareket ettiremiyordu. Yürümeye çalıştığı her an aşının zehri damarlarını, hatta kaslarını şiddetle yakıyordu. Bir zaman sonra bacağı, kontrol edemediği ağır bir kütle haline geldi. Bedenine yapışmış besili bir solucan gibi büyüdükçe büyüyordu bacağı. Annesi hiç bıkmadan ve yorulmadan hantallığından utanmayan bu solucana masaj yaparak onu iyileştirmeye çabalıyordu. Sîsé de azminden ve inadından asla vazgeçmeden kendini tedavi etmeyi beceriyordu. Yıllar süren uğraşlar sonunda bacağındaki hasar azalmıştı. Ama bacağı hissizdi artık... Yine de kendisini şanslı sayıyordu. En azından aşı onun bedeninde diğer çocuklarda olduğu gibi geri dönüşü olmayan bir hasar bırakmamıştı. Yine de bu durumla baş etmek öyle görüldüğü kadar kolay değildi. Çocukluğu boyunca koşmak istediğinde kilolarca ağırlıkta hissiz bir şeyi kendisiyle birlikte sürüklemek zorunda kalırdı. Eski hızından ve çevikliğinden eser yoktu. Bunu ona neden yapmışlardı? Garip bir çocuk olduğu için miydi bütün bunlar? Soru sorduğu için mi ona bu acıyı çektirmişlerdi? O zaman daha çok soru sora-

caktı. İnadına daha da çok “Neden?” diyecekti. Kolları, bacakları umurunda bile değildi. Bedenine istedikleri şeyi yapabilirlerdi. Vücudundaki hiçbir uzvu sahiplenmiyordu. Kaybedecek hiçbir şeyi yoktu. İsteyen gelsin ve onu parçalara ayırsındı. O asla neden demekten vazgeçmeyecekti. Bunca şeyi halkına ve kendisine yapan her kimse, her zaman gözlerinin içine o değişmeyen ciddiyetiyle bakacak ve neden diye soracaktı. O bunu sorarken bedenine bombalarla saldırabilirler, kafasını gövdesinden ayırabilirlerdi. Ama o susmayacaktı. Son nefesine kadar bağıracaktı.

Kızının başına gelen bu olay karşısında babası, daha çok insanla konuşup onları çocuklarını aşılatmamaya ikna etmeye çalışıyordu. Aşının türlü hastalıkları beraberinde getirdiğini anlayan bazı aileler de çocuklarını saklıyorlardı. Çocuklarını görevlilerin onları asla bulamayacağı yerlerde gizliyorlar, onların aşı olduğuna dair yalan bilgiler veriyorlardı. Yalanları ortaya çıktığında ise insanların başına gelmedik kalmıyordu.

İkiz kızlarını görevlilerden saklayan komşularının başına geleni hiçbir zaman unutamayacaktı Sisé. Soğuk bir kış günüydü. İkizlerin annesi, kızları ses çıkarmamaları için sıkı sıkıya tembihlemişti. Kızlar o kış, altı yaşlarını henüz dolduruyordu ve toplamda dörder kez aşı olmuşlardı. Anneleri aşılardan çocukları ne hale getirdiğinin en başından beri farkındaydı. Buna rağmen elinden geldiği kadar onları saklamayı başarmıştı. Ama bu defa farklı bir şey olmuştu. Görevliler geldiğinde ikizlerin dönemlik aşılmasını başka bir şehirde yaşayan anneannelerinin yanında tamamladıklarını söylemek üzereyken kızlar saklandıkları yerden çıkarak aşı olmadıklarını avazları çıktığı kadar bağırmaya başladılar. Kızlarının bu yaptığı karşısında çaresiz kalan kadın, görevlilere çocukların saçmaladığını, aşı olmaya çok heves ettikleri için öyle dediklerini söylese de durum apaçık ortadaydı.

Korkudan ne yapacağını şaşırın kadın, ne kadar yalvarıp yakarsa da kendisini ve çocuklarını kurtaramadı. Böyle bir durum karşısında yapılacak şey belliydi. Çocuklar annelerinden ayrıldı ve anne yetkililere karşı gelmek, aşı kampanyalarını zararlı göstererek toplum sağlığını hiçe saymak ve daha da kötüsü yalana başvurarak çocuklarının geleceğini tehlikeye atmak gibi suçlardan yargılanarak hapse atıldı. İkizlerin akıbetinin ne olduğunu ise ne akrabaları ne de komşuları öğrenebildiler. Yetkililer bu hazin olayı bile kullanmaktan geri durmadı. Halka zavallı anneyi bir canı gibi anlattılar ve onu cehaletle suçladılar. İlerleyen çağımızda ancak bir cahil sağlık için çok önemli bir kuralı çiğneyebilirdi. Zaten böyle bir insan mutlak suretle bilimin ışığıyla yanacak, mahvını kendi elleriyle ilan etmiş olacaktı. İşte bu olayla halk anlamalıydı ki yetkililer her zaman halkı için doğru olanı söylerdi. İnsanlar cehalete yenik düşmüş zavallıları ne pahasına olursa olsun yetkililere bildirmeliydi. Bunun karşılığı olarak elbette ödüllendirileceklerdi. Yeni üretilen aşılari bedava edinmeye hak kazanacaklar ve onurlandırılacaklardı.

Surların üstünde arkadaşının aşı ile ilgili endişelerini dinlerken aşının anılarında yarattığı o berbat his yine yakasına yapıştı. Böyle durumlarda göğsü sıkıntıyla dolardı. Uzun uğraşlar sonunda geçen bu kötü his hep ona istenmediğini hatırlatırdı. Çocukluğunda ağırlığını üzerine olmayan bir elbise gibi hissettiği bu şey, genç bir kadın olduğu halde hâlâ zaman zaman derinden ve acıyla yaşadığı bir zavallılıktı. Etrafındaki olaylar ve insanların aşıyla ilgili korkuları onu içten içe güldürüyordu. “Hiçbiriniz,” diyordu “benim kadar istenmeyen olmadınız. Ben hep iki kez istenmeyendim. Bu yüzden siz korkaksınız ama ben değilim. Çünkü insan, iki kez istenmediğinde harekete geçer. Onu istemeyenlerin gözlerinin içine saf bir tehditle bakar. Gününün geleceği zamanı herkesten daha çok tutkuyla

ister.” Derin bir nefes aldı. Bu güzel sıcak akşamın ve diğer akşamların tadını hiçbir zaman çıkaramadığını hissetti.

Hayatındaki çoğu şeyin ve çoğu güzel anın tadını çıkaramazdı zaten. Akli hep ona oyunlar oynar, ne kadar mutlu olursa o kadar vicdan azabı çekerti. Hiçbir zaman iyi olanı hak etmediğine inanırdı. Bu inanç en zayıf anlarında boğazına sarılırdı. Mutluluğun tadını kana kana çıkarması gerektiği anlarda bile bu his bir mezar bekçisi gibi uzaktan görünüyordu. Geçmişinde onca insan ölmüşken ve onca çocuk sakat kalmışken ve hâlâ halkı birçok kötü muameleye maruz kalıyorken küçük bir mutluluk zerreciği bile ona yakışmıyordu sanki. Bu yüzden suratı hep asıktı. Çocukluğunda da öyle asık suratlı bir kızdı. İnsanlara hep ciddiyetle bakar, sadece kendisine değil onlara da içinde bulundukları gerçeği hatırlatmak isterdi. Yetkililerin birlikleri, köyleri dolaştığında yola çıkar, onların gözlerinin tam da içine işte böyle kötürüm bir ciddiyetle bakardı. Onlara caniliklerini hatırlatmak, kimsenin aptal olmadığını görmelerini sağlamak için dimdik ve korkusuz bir şekilde gözlerini birliklerin gözlerine dikerdi. Onları rahatsız etmekten çok hoşlanırdı. Kendisinin ve etrafındaki herkesin öcünü kısacık bir anda bile olsa alabildiğini hissederdi. “Ama yine de,” derdi Sîsé, “benim yapabileceğim zulüm bununla sınırlıdır. Onların ellerindeki silahları ve gücü bana verseler, işte ilk defa o zaman gülümser ve silahımı yere bırakırdım. Neden onlar da bunu yapmıyorlar? Bunu yapmak çok mu zor?” Yetkililerin yüzlerindeki ciddiyetle onun yüzündeki ciddiyet ne kadar da farklıydı. Onun ciddiyeti, soru soruyordu. Onun yüzündeki ciddiyet hep neden diyordu. Bu saçmalığı neden yapıyorsunuz? Ama yetkililerin ciddiyeti, sadece yersiz bir ölümün habercisi gibiydi. Donuk ve uzak...

Kısır kalma korkusu tüm bedenine yayılmaya başladı. Dünyaya bir çocuk getirmek fikri zihnini pek meşgul etmese de, kendi rızası dışında kısır kalmak niyetinde de değildi. Hele ki daha başka nelere yol açacağını bilmediği bir aşıyla kısırlaştırılmak tedirginlikten çok sinir bozukluğuna yol açıyordu. Nedense ilk defa, bir önceki akşam korkuyu iliklerinde başka bir biçimde hissetmişti. Korku bir akrebin zehrinin yayılması gibi bütün bedenini kavurmuş, arkadaşının sözleri bittikten sonra demli çayı ağzında gezdirirken çayın sert tadı zehre karışmıştı. Gözlerinin ferisi, tıpkı şehrin uzaktan görünen cılız ışıkları gibi ayın ışığına meydan okuyan bir titremeyle parlıyordu. Uzakta karanlığın silüetini belirgin kılan dağlar görünüyordu. Kaşlarını derin bir acıyla çattı ve arkadaşının yüzüne, yalnız olmak istediğini hissettiren bir bakışla daldı. Kendisini düşündü. Dışarıdan bedenine baktı. Ne de kuvvetli uzuvlar, dedi kendi kendine. Bu kuvvetli parçalar içimdeki naifliği nasıl da kurnazlıkla örtüyorlar. Çenesindeki gözle görünmez çukur ve yüzündeki onca pervasız kıvrım... Karşısındakine ilk bakışta düşman görünen gözler... Ayrık ve büyükler! Bir deryada kaybolmuş elallıklarıyla genişlerken dünyaya şefkatle bakabilirler. Bunları düşünürken yüzünde, ağzından boynuna kadar yayılan belirsiz bir gülümseme dolaştı. Bu tanrının muzipliklerinden yalnızca bir tanesi diye geçirdi içinden. Yüzündeki orantısız uzayış ve kalın kaşları ... Tanrı bu tür muzipliklere bayılır. Bu yüzdendir ki bazı insanların yüzlerine geniş bir alını alelade yerleştirmişken hemen ardından narin bir burnu kaba saba çizgilerle oracığa ilıştıririverir. Hiç şaşkırmamak gerekir ki kocaman bir ağız da işte bunca şeye rağmen olduğu yerde öylece duruyordur. Bazen de bu ağız küçücük ve içe dönük hareketlerle kıvrılırken, tümsekleşmiş bir çene, gürültüyle akan bir nehre köprü olmuş gibi onun altında genişler. Çoğu zaman da işi iyiden iyiye abartıp kalın kara kaşları birbirine bitiştirir ve altında bir sünnet yorganı gibi daracık duran iki orantısız gözü birbirine yaklaştırır. İşte

bunlar tanrının çocukça şakalarından yalnızca birkaç tanesidir. O insanın zihnini rüyaya daldırırken gerçeği gördürür. Gerçekle haşır neşirken rüya kapılarını açar. Bir hayvanın taze bir yiyeceğe olan merakı gibi her şeye bir an dikkatle baktırır ve yine o bakılan şey ilgi çekiciliğini kendini bir çölde kaybetmiş deve kuşları gibi kaybeder. Bu tür oyunlar çocukluğundan kalma kötü bir alışkanlıktır tanrının ve bu yüzden ki ilk gençliğini yaşadığı şu sıralarda bunca yarattığı karmaşa ve gırgır geçmelerden sonra, akıl çağına ulaşma yolunda kara kara düşünmektedir. Kendisi için yarattığı tahtında yalnız başına otururken der ki: "Ahretten gafil olan yarattıklarım, kendi kendilerine hiç düşünmezler mi benim gökleri ve yeri ve ikisinin arasındakileri, gerçeğe uygun ve sonu muayyen bir süre ile sınırlı olarak yarattığımı?"

"Kendileriyle yaptığım şakalaşmayı dostluktan sanıyorlarsa yanı-
lıyorlar. Ben dost olan değilim. Bana yüklenemeyecekleri yükler
bindirmesinler. Akıl yaratanı ancak sorgulamak içindir. Buna
gücü yetmediğinde ondan dostluk çıkarmayı yazıktır ki kendi-
lerine had bilmişler, ne büyük bir cehennem azabını dünya ger-
çeğinde tadacaklardır ki, ahrette onlara sadece cennetin kapıları
açılacaktır. Ve bu cennet bilimin olmadığı nadide bir cennettir.
Bilimin esaretiyle kendi akıllarına aşk duymuş zavallıları, bu cen-
nette gözleri doyana kadar süt ve balla besleyeceğiz."

Tanrı bu söylediklerine inanıyor muydu acaba? Onun yüzün-
deki garip ifadeden anladığı kadarıyla bu sözler kendisine de
inandırıcı gelmiyordu.

Aklının içindeki konuşma hoşuna gitmişti. Böyle anları sever,
tanrıyı konuşturmaktan hoşlanırdı. Böylelikle yalnızlığı kendi
tarafından ispatlanmış olan tanrı, onu yalnızlık derinliğinden
bir nebze de olsa çekip alırdı.

Gözlerini gökyüzündeki dolunaya dikti, bedeninin dolunayın etkisiyle rahatladığını hissetti. Arkadaşı hâlâ konuşuyor ve kendince önemli olan şeyleri ardı ardına sıralıyordu. Arada bir saçlarına elini atıyordu ve kirli saçlarında parmaklarını gezdiriyordu. Onu dinlermiş gibi yapmak yorucuydu. Ama kafasında dönüp duranlar, aklının aşı korkusunu tanrıyla oynadığı konuşma oyunuyla gidermeye çalışması daha da yorucuydu. Tanrı kafasında bir yerdedi. Bir sarhoş gibi konuşmasına kaldığı yerden devam ediyordu.

"Yarattığım varlığın benimle konuştuğu sanısına kapılması, ne yazık" dedi tanrı, Sisé'ye. "Ve ne talihsizliktir ki, bu konuşma yine ve yalnız kendiyile başlayıp kendiyile biteceğinden, benim, 'olmak' denilen şeyle olmadığımı kendine kanıt edememesi" dedi. "Vahyolunan şey aklın illüzyonuna kapılmamaktır. Ki ben bu illüzyonla kendimden sizleri yarattım. Bana zikrederken deyin ki, illüzyonla büyüü ayırt edecek kadar aklımız da vardır. Büyü dildedir, illüzyon gözde..." "Oysa ben sizin 'göğsünüzü açıp genişletirken' oraya bir 'buhur üfledim' ki, bu buhurun dumanı aklına kadar ulaşır da sana okumayı salık verir." "Okumaktan sakınma, çünkü insan muhakkak azgınlık edendir." "Yarattığım, kendi güzelliğine bilerek ve isteyerek sarhoş olursa, dilersem ona sunduklarımı da tamamen gideriveririm ve işte o yazıklardan daha yazığı ancak bana karşı kendine bir sahip bulmaya çabalar. Ben sizin sahibiniz olmayanım." "Bunun ispatı şudur ki, sizi analarınızın karınlarından öyle bir halde çıkardım ki hiçbir şey bilmiyordunuz." "Böyle iken sahipsizliğinize şükredesiniz diye, size kulaklar, gözler ve gönüller verdim." "Yaratan dahi yarattığına sahip değilken sen de sahip olmayasın tek bir zerre şeye ve de düşünceye." "Sahiplik putlar yaratır, ve o putlara sizi tapındırır. Ben sizin putunuz değilim. Putları betonları yerle bir edecek şey isyandır. İsyan ediniz! İsyanızın size

şahdamarınızdan daha yakındır! Kendi kendinize, tanrı bana ne verdi diye sorduğunuzda, eskilerin masallarını, diye yanıt verin. Bu masallardır ki, size gerçeği çarpıtarak anlatırlar."

Az sonra, tıpkı arkadaşıyla surların göğe uzanan merdivenlerinden indikleri gün olduğu gibi, korkuyu tekrar hissetti Sîsé. Korkunun bedenini hiç de gizlemeden ele geçirişine tanık oluyordu. İlk defa kısır kalmakla ilgili endişe duyuyordu. Evinin yolunu tuttuğunda yalnızdı. Taş evlerin sıra sıra dizildiği sokaklardan geçerken uykuya yeni dalmak üzere olan çocukların ağlamayla karışık mırıltılarını duydu. Her zaman yaptığı gibi üzerindeki çeşitli kişiler değiştirmiş mantosunu bir kez daha çekiştirdi ve henüz huzura eremeden evinin demir kapısına asıldı. Kapıyı açtığı anda koridoruna diğer evlerin tedirgin sesleri dolmuştu. Kafasında bin bir türlü düşünceyle salonda duran koltuğun üstüne yığıldı. O güne kadar yaptığı her şeyi hızla düşündü. Kim olduğunu, neden orada olduğunu... Genç bir kadındı. Ciddi bir genç kadındı üstelik. Yüzündeki ciddiyet bedenindeki her noktada açıkça hissedilebilirdi. Bir devletin ciddiyetinden çok, devletsiz coğrafyalara ait korkusuz bir ciddiyetti bu. Kendisi ve tüm insanlar gerçekten özgür olmadan asla gülmeyeceğine yemin etmişti ve gözleri bu canlı ciddiyetle bakardı hep. Ciddiyeti canlıydı, çünkü doğduğu topraklarda ölüm bile canlı kalmak zorundaydı. Unutmamak ve özgürlüğün tadını bir gün doyasıya çıkarabilmek için.

Sıra sıra evlerin dizili olduğu küçük bir mahallede tek başına oturuyordu. Her zaman sakin ve huzurlu bir mahalle sayılmazdı burası. Köyleri yakılmış insanların, göç edip yerleştiği fakir bir muhitti. İnsanların gürültülü konuşmalarını duyardı hep. Bazı sabahlar penceresinden kafasını uzatır, mahallenin curcunasını dinlerdi. Bazen kavgalara şahit olurdu. Hiç bitme-

yecekmiş gibi başlayan kavgalar ansızın biterdi. Bu durum ona nedense çok komik gelirdi. Ve böyle anlarda yüzünü kasarak gülümsemesine engel olurdu.

Evinin kirasını ucu ucuna ödüyordu. Hiçbir zaman şımarıklık yapacak kadar çok para kazanmamıştı. Zaten çocukluğundan beri şımarmaya pek vakti olmamıştı. Bu yüzden azla yetinmeyi bilirdi. Çok fazla insanla görüşmezdi. Birkaç iyi dostu ve ara sıra telefonla konuştuğu ailesi vardı, o kadar. Neyse ki bu ona yetiyordu.

Güzel bir kadın sayılmazdı Sisé. Saçları ve suratı hep darmadağınktı. Yüzünde, dudağının hemen üstünde onu karşı konulmaz yapan kapkara bir ben inatla dururdu öylece... Bu yabancı ben, sanki bütün huyunu suyunu insanlara açıkça anlatıyordu. Ne kadar hırçın olduğunu, alaycı bakışlarının altında korkusuz bir hayvanın gizliden soluk alıp verdiğini ve haksız bir muamele karşısında inatçılığının ne kadar da meşhur olduğunu... İşte yüzünde iktidarını ilan etmiş olan bu ben, ona ait ne varsa böyle rahatlıkla gözler önüne seriyordu.

Bazid yemekleri yapan bir restoranda çalışıyordu Sisé. İşe garsonlukla başlamıştı. Ama asık suratlılığından şikâyetçi olan müşteriler yüzünden onu mutfağa almışlardı. Yoğun, çok iş yapan bir yerdi burası. Günün sonunda çoğu zaman bitkin düşerdi. Çalıştığı yer evine çok yakın olduğu için her sabah yürüyerek gider ve evine yine yürüyerek dönerdi. Bu yürüyüşler işinin en sevdiği kısmıydı. Böylelikle bütün yorgunluğunu, yürüdüğü bu kısacık ama sakın yolda atabiliyordu. Yalnızlığının derin acısını bir gün hiç de yalnız olmayacağı günlerin bedeli olarak görüyordu. Bu durum en azından avutucuydu. Bütün bunları hızla, kendini kendine hatırlatır gibi aklından geçiriverdi. Karanlık

iyice çökmüştü. Tek tük insan sesleri sokakta yankılanıyordu. Az sonra uyku uzuvlarına yayılmaya başladı. Tatlı uyuşukluk, bedenini öpücüklerle boğarak göz kapaklarını ağırlaştırıyordu. Kısır kalacağı yahut cinsel organının bir canavara dönüşeceği korkusu onu derin ve ucsuz bucaksız bir uykunun pençesine attı. Nefesi sıklaştı ve ağzının ılık suyu çenesine doğru akarken kolları iki yana düştü. Şehir sessizliğe büründü. Surlar bu sessizliği göğsü kadar ulaştırıyordu. Yıllar boyu sokakların en kuytularına sinmiş gecenin sessizliğini, şehrin insanlarına gözdağı versin diye durduk yere çalınan siren sesleri bozuyordu. Siren sesi evlerin kuytu köşelerine saklanmış bu sessizliği, tencerenin dibinde kalmış lezzetli bir yemeği parmakla sıyrır gibi sıyrıyor, insanları en tatlı uykularından uyandırıyor. Oysa bu sefer Sisé'yi hiçbir kuvvet, nefis uykusundan edemeyecekti.

Gece, sabahın ilk ışıkları yüzünün keskin hatlarını daha da belirgin kılarak nihayet sessizce bitti. Gün taptaze ışıklarıyla onun küçük evini doldurmuştu. Evdeki her şey hiç olmadığı kadar canlıydı sanki. Renkler birbirinin içine geçiyor, bir nesne bir diğerinde eriyordu. Sandalyeler masayla, perdeler duvarla, kitaplar kitaplıkla ve nihayet hepsi yeniden birbiriyle iç içe yoğruluyordu. Ve o artık bacaklarının arasında baş vermiş canavarıyla birlikteydi. Bir gece önce başlayan bedeninin yangısı, şimdi özgürlük hissiyle serinliyordu. Bu serinlik sanki dağlardan geliyor, sızabileceği her delikten sızarak şehirdeki tüm evlerle birlikte yaşadığı evi de ferahlatıyordu.

Sisé cinsel organının, uyuduğu sırada birdenbire canavara dönüşmesi karşısında hâlâ şaşkındı. Bu garip yaratığa ısrarla dokunmak istiyor fakat keskin dişleri ve salyalı ağızıyla canavarın ne yapacağını bilemediği için ellerini ona uzatmaya cesaret edemiyordu. Canavar sanki bildiği birçok hayvanın yüzünün

birleşimi gibiydi. Bir tilkinin uzun, yuvarlak olan ve bir düğme gibi kıvrılan siyah burnuna, bir balığın pörtlemiş gözlerine, bir ayının kırçilli sert tüylerine ve bir köpeğin keskin dişlerine sahipti. Korkunç bir görünümü olsa da onun üzerinde kötü bir etki bırakmıyordu. Özgürlüğün en saf halini ağzının içinde saklıymış gibiydi. İnsan ona baktıkça azat olmanın kaynağı tükenmeyen bir bollukla akan çeşmesinden kana kana içmek istiyordu. O ana kadar ona yabancı olan organı, ilk defa keşfedilecek bir şey gibi görünüyordu. Yıllarca kötü davranılmış, şiddet görmüş ve aşağılanmış bir hayvan gibi işte şimdi bacaklarının arasında hırıliyordu. Gözlerini iyice canavarın gözlerine dikti ve şiddeti an be an artan acısının ne kadar da derin olduğunu anladı. Bu acı bin yıllar öncesinden bugüne kadar sabırla taşınmıştı sanki. Cinsel özgürlüğün olamadığı bu toprakların onmaz acısıydı canavarın gözlerinde gördüğü şey. Bastırılmış bu körpe cinsellik, canavarın keskin dişlerinin arasında intikamını gözleyen bir düşman gibiydi ve savaş için hazırladığı kalkanlarını oracığa atıvermiş, meydana çırpılıp, olduğu gibi, bütün acısıyla çıkmıştı. Onu asırlar boyu yaralayan, hor gören ve zincire vuran her neyse, dişlerinin arasında etini kanatıncaya kadar parçalayacaktı.

Canavarın kâşif burnu, odayı durmaksızın kokluyordu. Pörtlemiş ve kinden kızarmış gözleriyle her yeri kolağan etti. Yaşadığı alana kokusunu bırakmak isteyen bir hayvan gibiydi. Ağzı neredeyse cümle kuracakmış gibi durmadan homurdanıyordu. Bu tüylü yaratık bildiği her şeyi tekrar anlama çabası içindeydi sanki. Boğazından yayılan hırıltıyı dışarı salıyordu. Sinirden kudurmuştu ve en kısa zamanda sakinleşmezse parçalamak istediği bir şeyleri odanın içinde kolaylıkla bulabilecekti. Bulduğu şeyi keskin dişlerinin arasına alıp kanatarak çiğnemeye hazırды. Kuduz böğürtüler koparak bacaklarının arasında duruyordu canavar! Hırlamaları ve böğürtüleri azalınca kafasını masumiye-

tini kanıtlayan bir çabayla yana doğru büküyor, gözlerine hazin hikâyesini anlatmaya çabalayan bir zavallı gibi bakıyordu. Neler gelmişti başına! Bir insan bedeninin herhangi bir uzvu olmak dışında neydi ki o? Uğruna cinayetler işlenmiş, savaşlar çıkarılmış, tabular yaratılmış, baskılanmış, tehdit edilmiş, işkenceler görmüş ve en sonunda rantlar kazanılmış etten bir varlık!

Yeni bir kalp atışı yaratabilen bu şey, yarattığının düşmanlığını kazanmış tek şey! Katilini doğurmuş ve bu katile bilmeden kendini teslim etmiş bir cahil.

Sîsé merakına engel olamadan parmaklarını canavarın tüylerinde temkinli bir biçimde gezdirdi. Bir adım sonra ne yapacağı kestirilemeyen bu yaratığa dokunurken dikkati elden bırakmak şarttı. İç güdüsel bir hareketle ona dokunmayı sürdürdü. Ona dokunmaya devam ediyor, canavar ise hırlamasını sakinleştiğini kanıtlarcasına azaltıyordu. Sîsé'nin parmakları canavarın başında, tüylerinde, burnunda ve ağzında şefkatle gezindi. Sevgi gören açgözlü bir çocuğun uysallığı gibi canavar da teslimiyetini kabullenerek sakinleşmişti. Kafasını, onu anladığını işaret eden bir hızla yana yatırdı. Canavar, az önce kazandığı sükûnetini bozmadan öylece durdu. Ehlileşmek istemeyen ama yine de insanın gözünün içine metanetle bakan bir yaratık gibi ağır başlıydı. Sîsé ona dokunmaya bir an olsun ara vermeden devam etti. Canavara bakarken ve parmaklarıyla onun doyulmaz keşfine dalarken, ne kadar da mutluluk ve coşkuyla dolduğunu kanıtladı kendine. Canavarının gözlerine daha derinden baktı bir kez daha. Ona çocukken arkadaşı tanıyıydu, duyduğu o tarif edilmez dostlukla bağlandığını hissediyordu. Canavarı da, aynı güvenle, gözlerini onunkinden ayırmıyordu. İkisi de birbirinin yakınıydı artık. Dostluğun coşkusu geniş bir düzlükte çoktan yol almıştı.

Sokaklardan ıglıklar yükseliyordu. Kulaklar günlerdir süren sessizliğin sonundaki patlamayla ınılıyordu. Sisé kendini sokaklara attı. Gözlerinin önünde geniş bir cadde uzanıyordu. Bahar ve kuşlar aynı türküyü tutturmış, onları dinleyene heyecan veriyordu. Düzlükler, yollar ve imenlikler gözlerinin önünde bir gölün yüzeyi gibi saydam ve yitikti.

İçinde daha önce hiç duymadığı türden bir coşku yükseliyordu Sisé'nin. Sokaklar, caddeler o güne kadar hiç alışkın olmadığı bir hal içindeydi. Sanki hiç tadamadığı özgürlük, yakında geleceğini fısıldamıştı Bazid'e. Sisé'nin göğsü, heyecandan inip kalkıyor, ıglıklar atıyordu. Bir doğum sancısı yaşar gibi, caddelerde, bacaklarının arasında dişleri keskinleşmiş canavarlarıyla insanlar koşturuyor, özgürlük için soluksuz kalıyorlardı. Sanki bir sır gün yüzüne çıkıyordu. Esaretin demir halkaları, özgürlüğün nazik şahlanışıyla eriyor, yok oluyordu.

Sisé, bacaklarının arasındaki canavarı henüz fark etmiş komşularının ıglıklarını duydu önce. Mahallenin bakkalının, manavının işi gücü bırakarak heyecandan oraya buraya koşuşmalarını izledi. Şifa bulmuş bir yara gibi iyileşiyordu her şey.

Özgürlüğün, bir yandan da başkalarının özgürlüklerine tanık olmak olduğunu anlıyordu Sisé. Çünkü gördüğü, tanıdığı insanlar başkasından tek bir şey istemeden sadece koşuyor, koşuyorlardı. Ellerini havaya kaldırdı Sisé. Ciğerlerini baharın güzel kokularıyla doldurdu. Ağzının içi mutluluktan köpük köpüktü. Rüzgârın serinliği bedenini çoktan canlandırmıştı. Sisé'nin ve canavarın gözleri ahenk içinde ve sonuna kadar bir çığ gibi büyüyerek açıldı. Üst üste yığılmış yuvarlak meyvelerin kayganlığını hissettiren bir hareketle tekrar açıldı ağızları ikisinin. Yanakları gerildi, nefesleri sıkıştı. İki kardeş gibi düşünceleri birbirinden aynı ahenk içinde ayrıldı. İkisi de özgürlüğün renkli kaynağına farklı arzularla daldı. Sisé bacaklarına hâkim olamadan sokaklara savruldu. Sokaklar her zamankinden farklı olarak isyan sesleriyle çınılıyordu. Pencerelerden sarkmış kadınlar, erkekler ve çocuklar, sokakta koşuşturanları izliyorlardı. Koşturan insanlar, cesaret ne güzel şeymiş diyorlardı birbirlerine. Özgürlük ne güzel şeymiş!

Koşan, çığlıklar atan, isyan heyecanı ile kuduran insanlar nihayetinde vakit kaybetmeden sokakları yağmalamaya başladılar. Önlerine gelen her şeyi bacaklarının arasında taşıdıkları canavarla yıkıyor, ısıyor, parçalıyorlardı. Korku, bir dönüşüme yol açmıştı sanki. Önce yaşadıkları yerleri yıktılar. Evlerini, arabalarını, çocuk parklarını... Ve daha sonra okulları, hastaneleri, iş merkezlerini, karakolları, müzeleri, sinema salonlarını, alışveriş merkezlerini, bankaları, devlet dairelerini, karakolları, ibadethaneleri... Her şeyi yağmalayıp yıkmaya başladılar. Taş üstünde taş bırakmadan...

İş çıkırından çıkmıştı. Sokaklar, caddeler yerle bir olmuştu. İnsanların canavarları, bir yıkım makinesi gibi önüne çıkan her şeyin sonunu getiriyordu.

Bacaklarının arasındaki canavarın neler yapabileceğini henüz gören insanlar, coşkuyla oraya buraya koşturuyordu.

Bir adam köşedeki bir evin kapısından, dönüşmüş penisine bakarak, heyecanla kendisini sokağa attı. Mutluluktan çıldırmak üzereydi. Yüzünün damarları özgürlüğün verdiği coşkuyla şişmiş, avını arayan bir yılan gibi boynuna kadar yayılmıştı. Ellerin arasında bir elmas gibi tuttuğu canavarını önce bir elektrik direğine doğru salladı adam. Dönüşmüş organ o derece güçlü bir sarsıntıyla direğe değdi ki direk yere yığıldı. Adam ilk defa gücünü kanıtlayan bir hayvan yavrusu gibi hırladı ve ikinci darbeye yere yığılmış direğin hemen yanındaki bir aşı reklamı tabelasına yumruğunu indirdi. Tabela, miladı dolmuş iktidarların, halkın tokadıyla yere yığılması gibi gümbürdeyerek parçalandı. Adamın alnı kırıştı ve solgun olan bakışları bu son darbeye canlandı. Kendisi gibi sokaklarda çılgınca koşan, canavarları ellerinde olan insanları fark etti ve içindeki kontrolsüz gücün nasıl da özgürleştiğini anladı. Bu ansızın kavradığı şey boğazındaki böğürtüyü bilinmeyen bir yiyecek besledi ve böğürme tiz bir çığlığa evrilerek gökyüzünde patladı. Bacaklarını durduramadığı bir koşma isteğiyle öne attı, tıpkı kendisi gibi özgürlüğün şaha kalkmış başıyla sokaklarda koşuşturan insanların arasına karıştı. Bir süre sonra isyan büyüyen bir çığ gibi yayılmıştı. İnsanlar evlerinden çığlıklar atarak çıkıyor, önlerine çıkan her şeyi darmadağın ediyorlardı. Tahammül edemedikleri şeylerin başında ise şu her yerde boy gösteren reklam panoları vardı. Hastane reklamları, yiyecek reklamları, kozmetik reklamları, emlak reklamları, araba reklamları, siyasi partilerin reklamları, aşı reklamları ve buna benzer her çeşit reklamı, dönüşmüş organlarıyla tek bir solukta devirdiler. İsyân birdenbire oluvermişti. Her şeyin birdenbire olması gibi... Baskılar korkuyu tetiklemiş, korku ise dönüşüme sebep olmuştu. Dönüşüm,

fiziksel olarak kendini açıkça belli etse de asıl dönüşüm zihinlerdeydi. Dönüşüm katıksız bir özgürlüğü hedefliyordu. Sıfatların, kimliklerin, bayrakların, sınırların ve sınıfların olmadığı, yöneten ve yönetilenlerin barınmadığı, paranın hâkimiyet kuramadığı kardeşçe bir dünyaya yöneliyordu. Otoritenin çılgınlıkları, yasaklar ve cezalar insanların çılgın atmasına sebep olmuştu. Özgürlüklerini isteyen insanlar güce karşı göğüslerini geriyorlardı. Herkes kendi dilinde özgürlüğü haykırıyordu.

İsyana bacaklarının arasındaki canavarlarla birlikte hayvanlar da katılıyordu. Onlar da hayvan hastanelerini, petshopları, sirkleri, laboratuvarları, kesimhaneleri yağmaladılar ve onları zincirleyen sahiplerini çılginca kovaladılar. Onları bir zincirle yanlarında oyuncak gibi taşıyan insanlar büyük bir pişmanlıkla kaçıştı. Özgürlüğüne susamış hayvanların gazabından ürktüler. Hür olmanın kuvveti, onları ilk kez kendilerine getirmek için son bir fırsat veriyordu sanki.

“Dur!” dedi sesini yükselterek bir adam, yanında yıllardır hapsedtiği köpeğe. “Dur! Orada dur!” diye tekrar haykırdı ... Köpek, emri göz ardı edince adamın gözleri fal taşı gibi açıldı. Sinirden boynundaki damarlar iyice belirginleşti. İşaret parmağını öfkeyle havaya dikti. Onun olan şeyin beklenmedik başkaldırısına sinirlenmişti. Gözlerini hayvanın sakın gözlerine dikti. “Buraya gel,” diye tekrarladı hayvana. Bedeni kaskatıydı. Damarları kaybettiği şeyin acısıyla büzüldü. Kalın parmaklarını avucunda hırsla sıkı. “Sana buraya gel diyorum!” dedi tekrar! Köpek ilk kez kulaklarını bu alışkın olduğu emre dikmemişti. Gözlerini adamın çaresiz kalmış bedeninde gezdirdi. Köpeğin bacaklarının arasında sallanan canavar sessizce hırlıyordu. Canavarın yüzü, köpeğin ikiz yüzü gibiydi. Adam sesini son kez yükselttiğinde köpek esaretini kusakarak boğazından dışarı attı. Köpeğin cesur havlaması bacak-

larının arasında saldırıya hazır duran canavardan güç alarak adamın yüzünde patladı. Bir hayaletin beklenmedik görüntüsüyle karşılaşmış gibi eli ayağı boşaldı adamın, arkasına bir kez olsun bakmadan ona sonsuza dek yapışacağından korktuğu bu lanetten kaçtı. Bir hayvanın esaretinin üzerinden var olma çabası, tek bir havlamanın karşısında bir çırpıda yok olmuştu. Köpek onu tek bir havlama ile yerle bir etmişti.

Yetkililere haber çok çabuk ulaştı. Bazı şehirlerinde dönüşmüş insanların isyan seslerini duymaları hiç de geç olmadı. Hiç vakit kaybetmeden işe koyuldular. Sınırlardan kocaman tanklar, helikopterler isyana müdahale etmek için olanca korkunçluğuyla şehirlere akın ettiler. Tankların gürültüsü cesaretin sesini bastıramıyordu ve bu durum yetkilileri daha çok azdırmıyordu. Yüksek güvenlik önlemleriyle şehirleri kuşatmaya başladılar. İsyanın başladığı şehirlere, yetkililer tarafından bu tür olaylara müdahale edilsin diye oluşturulan özel kuvvetler yollandı. Şehirlerin sınırlarına ve şehir merkezlerine yerleştirilen bu birlikler çok küçük yaşlarda yetim kalmış veya ailelerinden koparılmış erkeklerden oluşuyordu. Zavallı çocuklar yoğun ve sert bir benlik silme eğitiminden geçiriliyordu. Bu çocuklara bilinçli bir şekilde nereden geldikleri, ailelerinin kim olduğu kesinlikle söylenmiyordu. Kimsesizlikleri omuzlarında taşınmayacak bir yük halinde öylece duruyordu. Beden yapıları birbirine yakın, iri cüsseliydiler. Ağır egzersizler sonucu kaslaşmış vücutları vardı. Korkunç görünümliydüler. İktidarın karanlığı gözlerinde duruyor, ancak bir kölenin acınacak zavallılığına işaret ediyordu. Özgürlüklerini, gizliden dahi olsa, tanrıdan bile dileyemeyecek kadar aciz ve körlerdi. Onları görenlerin yüreği iç burkan bir acımayla dolardı.

İsyanın başladığı şehirlere bu birliklerden ortalığa gözdağı versinler diye birkaç grup gönderilmişti. Bir şehrin bin yıllık kalele-

rinin misafirperver kapılarından içeriye keskin bir parıltıyla iki tane tank girdi. Önceden boşaltılmış caddelerde kızgın kurtlar gibi soluklarını tutarak ilerlediler. Geçtikleri her sokak, değdikleri her duvar karanlığa boğuluyordu. Güneş bile bu karanlığı bir nebze okşayacak kuvveti bulamıyordu kendinde. Renkler kuytulara saklanmıştı. Tüm sokaklarda dolaştıktan sonra, kadim burçların gökyüzüne yükseldiği kurşuni meydanda dev bir hayvanın avını gözüne kestirmesi gibi öylece durdular. Tankların kapılarında onlarca silahlı, iri cüsseli adam suratlarındaki insan olmanın naif ifadesini gizleyerek devleşmiş adımlarla tanklardan indiler. Silahlarını omuzlarına attılar. Eğitimli burunlarıyla havayı kokladılar. Gözlerini camlardan korkuyla bakan kara gözlere diktiler. Karşılarına çıkan en küçük canı dahi almaya ahdetmiş iri cüsseler her yere ölüm saçtılar. Gökyüzü yırtıklarla dolu bir ten olana kadar her yere korku yaydılar. Ölümün nefesi Bazid'in bağlarını ve bahçelerini kavururken iri cüsseli adamlar silahlarını sokaklarda onların karanlığından korkmayan dönüşmüş insanlara doğrulttular. Dönüşmüşlerin kendilerini koruyacak ne silahları ne de başka savaş aletleri vardı. Onların sadece katranlaşmış zihinlere karşı kapkara bir inatla böğüren ciğerleri vardı. Namlular özgürlüğün ateşiyle yanan bedenlere doğruldu. Namlulardan kurşunlar bedenlerle kavuştu. Yere düşen ölü dönüşmüşler, iri cüsselilerin gözlerinde kara bir gölge olarak yaşamlarının sonuna kadar kalacaklardı.

Bombalar ve taramalı tüfeklerin sesi kulakları yokladı. Şehir, o güne kadar hiç görmediği bir isyana ve püskürtmeye tanık oluyordu. Yetkililer tarafından gönderilen birlikler acımasızca, dönüşmüş insanları sokaklarda vurmaya başladılar. Silahlarını, isyan eden dönüşmüşlere doğrultuyor, onlara her zaman olduğu gibi korkuyu anımsatıyorlardı. Ama zaman ilerledikçe daha çok dönüşmüş insanla karşılaşıyorlar, cesaretin arsız gü-

cünün önünde şaşkınlığa uğruyorlardı. Dönüşmüşler durmaksızın çoğalan böcekler gibi her yerden çıkıyordu. Öldürülerek bitmeyecekleri açıktı. Birlikler öldürdükleri her dönüşmüşün ardından onlarcasının sokaklara çıktığını görüyordu. Beton duvarların çatlaklarından fışkıran cılız bitkiler gibi devletin sımsıkı ördüğü gücün arasından güneşe doğru kafalarını çıkarıyorlardı. Dönüşmüşler bitmek bilmiyordu.

İsyan, günler ilerledikçe artmış, diğer şehirlere de taşmıştı. Yetkililer şiddeti artan yöntemler keşfediyordu. Sokaklarda ölümler fazlalaşmıştı. En çok da hayvan ölümleri vardı. Her sokak başında onlarca hayvan ölüsüne rastlayabilirdiniz. Leşler her yerdeydi. Ağaçların altında, duvarların dibinde, evlerin bahçesinde ve meydanlarda. Birlikler sadece dönüşmüşleri değil, dönüşeceğinden şüphe ettikleri insanları da hedef alıyordu. Devlet, bu birliklere tam yetki vermişti. İsyancıları rahatlıkla gözaltına alabiliyor, işkence edebiliyor, öldürebiliyorlardı.

Günlerdir uykusuz ve yorgun düşmüş bedeninde sadece şehrin değil kendi isyanını da taşıyan Sisé, bacakları titreyerek de olsa bir kuytu bulup saklandı. Bitkin haldeydi. Canavarıyla so-kağa çıktığı andan beri evini, yaşadığı her şeyi geride bırakmıştı. Daha önce sahip olduğu hiçbir şey artık bir önem taşımıyordu. Önüne çıkan her şeyi yıkmıştı. Zaten bu konuda canavarını durdurmak imkânsız gibi bir şeydi. Çünkü gözüne kestirdiği her şeyi onun kontrolü dışında parçalamaya başlıyordu. Öylesine büyük bir kuvveti vardı ki ona söz geçiremiyordu.

Saklandığı yerin önünden bir tank ve silahlı bir birlik geçti. Tank geçtiği sokakların ışığını da beraberinde götürüyordu sanki. Sisé'nin saklandığı kuytunun yanından geçen silahlı birlik ise onun orada olduğunu fark etmeden uzaklaştı. Bunlar onarlı bir-

liklerdi. İsyân başladığından beri her mahalleye yerleştirilmişlerdi. İnsanlar dönüşmüşleri ilk olarak onlara gammazlıyordu. Sonrasında da bu birlikler, gammazlananları hangi deliğē saklandırsa oradan bulup çıkarıyor, onları ya oracıkta öldürüyor ya da hapishanelerde toplu ölümler için biriktiriyorlardı. Onlarca dönüşmüşü hapishanelerin küçük ve rutubetli koğuşlarına tıkıştırıyorlardı. Canavarlarının dilinden henüz anlamayan kalabalıklar ne yapacaklarını bilmez halde dört duvar arasına sıkışmıştı. En büyük şansları dönüşme sonrasında açlığa ve susuzluğā şaşılacak şekilde dayanıklı olmalarıydı. Dönüşüm, onları olduklarından daha kuvvetli kılmıştı. Artık hiçbir felakete üzülmeyen ve yorgun düşmeden isyana odaklanıyor, midelerinde zerre kadar açlık hissetmiyorlardı. Gerçeğē söylemek gerekirse dört duvar arasındaki dönüşmüşler, hapishanenin duvarlarını yıkabilir ve rahatlıkla oradan kurtulabilirlerdi. Ama görevliler tarafından düzenli olarak uyuşmaları için aşılanıyorlardı. Bazı dönüşmüşleri neye göre seçtikleri bilinmeden diğēlerinden ayırıyorlar ve üzerlerinde araştırmalar, deneyler yapılmak üzere tıbbi laboratuvarlara götürüyorlardı. Laboratuvarlarda bilim insanları zavallı dönüşmüşlerin üzerlerinde akla hayale sığmayan deneyler uyguluyordu. Asıl meraklandıkları konu ise insanların nasıl dönüştükleriydi. Dönüşümün nedenini bulduklarında önlemini de alabileceklerini umut ediyor, bu dönüşme hastalığı için yeni aşılar elde etmeye çalışıyorlardı. Buldukları yeni aşıları yine yakalanan dönüşmüşlerin üstünde deniyorlardı. Ama dönüşme meselesi bilim insanları tarafından hiçbir zaman tam anlamıyla çözölemeyecekti. Çünkü dönüşüm, bilincin süreç içinde bedeni başkalaşıma uğratmasıyla ilgiliydi. Dönüşen cinsel organlar ise daha çok bastırılmış cinselliğın kendini yıkma eylemiyle gerçēleştirme aracıydı.

İnsanlar ve hayvanlar dönüştükleri andan itibaren herhangi bir şiddet algısı taşımıyorlar ve varlıkları pür bir barış hissiyle

doluyordu. Anlaşılmaz bir heyecan ve mutlulukla gelen özgürlük hissi bütün bedenlerini sarıyor, bununla beraber fiziksel ve ruhsal olarak güçleniyorlardı. Yaşadıkları alana ve etraflarındaki diğer insanlara, hayvanlara, doğaya karşı anlayış gösterirken içgüdüsel bir hareketle karşılarına çıkan binaları, evleri, elektrik direklerini, reklam panolarını, arabaları ve toplu taşıma araçlarını, müzeleri, hastaneleri, okulları ve aklınıza gelebilecek olan sistemin insanları uyutmak için tasarladığı her şeyi parçalıyorlardı. Hiçbir canlının, hatta onlara savaş açan yetkililerin bile kılına dahi zarar getirmeden önlerine gelen her şeyi yıkıyorlardı. İnsanlar dönüştükleri an bir üst bilinç haliyle yaşıyor ve buna uygun davranıyordu. Bu üst bilinç, onlarda erdemliliği, barışçıl olmayı, bireysel özgürlüklerini savunmayı, bununla beraber başkalarının bireysel özgürlük alanlarına müdahale etmemeyi gerektiriyordu. Dönüşmüşlerin ırkı ve dini yoktu. İlk kez Bazid şehirlerinde görölmelerine rağmen kendilerinden Bazidli diye de bahsetmiyorlar, isyanın çıkış yerini ya da isyanın kendisini yüceltmek yerine sadece isyan ediyorlardı. İsyanlarını bir bayrağın ya da bir marşın gölgesi altında var etmiyorlar, sloganlar üretmiyorlar, hiyerarşik bir yapılanma içinde olmuyorlar, bir lider yaratmıyorlar, öldürüldüklerinde ise şehitlik mertebesini aşağılıyorlardı. Ölümün onlar için yaşamak kadar anlamı vardı ve bir amaç uğruna ölmek hiçbir noktada onlar için önemli değildi. Önemli olan isyandı. Doğaya aykırı olan her şeye isyan! Kendi var oluşlarına dahi isyan! Eylemler için örgütlenmiyorlar, içgüdüsel olarak sokaklarda birleşiyor ve sadece yıkım gerçekleştiriyorlardı. Onlara doğrultulan silahlardan korkmak yerine nefeslerinin son anına kadar bir başkasına zarar vermeden yıkıyorlardı. Fiziksel dönüşümün zihnin aydınlanmasından sonra gerçekleştiği söylenebilirdi. Böylelikle dönüşüm karşısında kaldırılamayacak olan şok hali, zihnin ön hazırlığı süresince engelleniyor ve sonuçta dönü-

şen insan dönüşümünü bir sevinç gösterisiyle karşılıyordu. Öncelikle cinsel organların dönüşüme uğrayıp bir canavara benzemesi ise bastırılmış olan cinselliklerinin en temel simge-siydi. Canavarın temel var olma biçimi üremekten çok yıkma eylemi üstüne odaklıydı. Buna rağmen üremek ve haz almak bir isyan tabusu halini almamıştı. Dönüşmüşler, ne zaman isterlerse üreyebilir yahut sadece haz odaklı bir cinsel birleşme gerçekleştirebilirdi. Fakat herhangi iki dönüşmüşün cinsel birleşmesinden yeni bir dönüşmüş doğmuyordu. Dönüşmüş olmak, bireysel ve toplumsal acı ve bir çeşit farkında olma hali gerektirdiği için, dönüşmüşlerin birleşmesinden yeni doğan bir canlı dönüşmüş olarak hayata adım atmıyordu. Dönüşmek için yüksek bir farkındalık, kavrayış ve başkalarının acısını görmek gerekiyordu. Elbette bir noktadan sonra bunca acıya karşı bir isyan bilinci yaratmaktan geçiyordu dönüşmüş olmak. Dönüşmüşler, yeni doğan bir bebeği eğiterek dönüştürmek yerine onun dönüşüm bilincini kendisinin elde etmesini bekliyorlardı. Bu bekleme sürecinde hiçbir baskı ya da bilgilendirme yapılmıyordu. Zaten şimdilik çok az dönüşmüş cinsel birleşme yaşıyor ve çok az bebek dünyaya geliyordu. Dönüşmüşler aşı kampanyalarının ilk başlatıldığı zamanlardan itibaren varlardı aslında, ama sayıları çok azdı ve fiziksel bir değişim henüz gerçekleşmediği için çok da fark edilmiyorlardı. Oysa bu son dönemlerde, bacaklarının arasındaki canavarlarıyla kolaylıkla diğer insanlardan ayırt edilebiliyorlardı. Kaçınılmaz olarak yetkililer dönüşmüşlerin hiç yoktan birdenbire peyda olduklarını düşünseler de dönüşüm aslında uzun zamandan beri devam eden bir süreçti. Pek tabii onlara yetkililerin müdahale etmesi kolay oluyordu. Çünkü bariz bir fiziksel ayrılık söz konusuydu. Dönüşmüşler canavarlarını hiçbir şekilde saklama gereği duymadıkları için rahatlıkla görevli birlikler tarafından tespit edilip öldürülebiliyordu.

İnsanların aklında beliren ilk "neden" sorusu dönüşüm için bir başlangıç adımı oluyordu. "Neden başkaları tarafından belirlenmiş ve doğamıza uygun olmayan alanlarda yaşamaya mecbur bırakıyoruz?" "Neden beslediğimiz demokratik sistemin aslında diktatörler yarattığını fark etmiyoruz?" "Yine neden kapitalizmin en önemli müttefikinin demokrasi olduğunu farketmiyoruz?" "Neden okul denilen binalar var?" "Neden televizyonlarda aynı tür programlar dönüyor?" "Neden zaman kavramının tahakkümün temel dili olduğu gerçeğini göremiyoruz?" "Neden olmayan düşmanlar yaratıp onları yok etme pahasına ağır bedeller ödüyoruz?" "Neden bir devlet için savaşıyoruz?" "Neden kadınlar, erkekler ve hayvanlar eşit koşullar altında varlıklarını sürdüremiyor?" "Neden iş bölümünün bizi kitlesel çöküşümüze hazırlayan bir aldatmaca olduğunu anlamıyoruz?" "Neden cinselliğimiz baskılanıyor?" "Neden kazanma odaklı yaşamaya mecburuz?" "Neden güvenliğimizi kendimiz sağlayamıyoruz?" "Neden her adımımız bir heykele çarpıyor?" "Neden putlaştırdığımız, mitleştirdiğimiz şeylerden korkuyoruz?" gibi sorular bir üst bilinç için önemli bir adım halini alıyordu. Bu sorgulama bir süre sonra bilinçte ciddi bir değişime yol açmakla birlikte kaçınılmaz olarak isyan etme ve yıkım güdüsünü tetikliyordu. Korkusuzluk, dönüşmüşlerin en temel içgüdüsyüdü. Pür cesaretleri karşısında ne silahlar ne yetkililer ne de başka bir kuvvet gerçek bir iktidar sağlayabilirdi.

Bir hafta sonu, sabah saatlerinde, orta halli insanların yaşadığı bir mahallede orta yaşlı bir kadın evinin temizliğini henüz bitirmişti. Camları itina ile temizlemiş, fayansları parlatmış, tuvaleti güçlü bir temizleyiciyle ovalamıştı. Elleri suyla uzun süreli temastan kabarmış ve parmak uçlarında pembe yarıklar oluşmuştu. Hava hiç olmadığı kadar aydınlıktı. Salonda başköşede duran televizyonun sesi çok yüksekti ve eve, özellikle perdelere doğru yoğunluğu artan bir eskilik kokusu sinmişti. Kadın belirli bir alışkanlıkla evde durmaksızın bir şeylerin yerini değiştiriyor, koltukları ve bazı şeyleri itiyordu. Sehpaları koltuklara daha çok yaklaştırıyor, vazoları milim milim kaydırıyor, eskimiş vitrindeki porselen fincanları sıraya diziyordu. Tozu alınması gereken her şeyin, tavanda asılı duran ve bazı parçaları eksik antika avizenin bile tozları alınmıştı. Televizyonda bir sabah programı ve programı sunan kadının çığ sesi, izleyenlerden, dönüşmüş insanları yetkililere ihbar etmelerini istiyordu. Sunucunun sesi kadının kulaklarında birkaç defadan fazla yankılandı. Orta yaşlı kadın üzerindeki önlüğü çıkardı, pencereleri kapatmak üzere salonun ucuna kadar yürüdü. Yüzünde rahatlamış bir ifadeyle kararsızlık içinde dolaşıyordu. Bu kararsızlık akşam yemeği için hazırlayacağı mөнünün salatasının nasıl olması gerektiğiyle ilgiliydi. Salonun pencerelerini kapatıp perdelere son rötuşları da verdikten hemen sonra geri döndü ve

birdenbire salonun hole açılan kapısının hemen sağında gördüğü şey karşısında donakaldı. Zavallı kadın o güne kadar hiç öyle bir şeyle karşılaşmamıştı. Bedenindeki tüyler, gördüğü bu şey karşısında diken diken olmuştu ve yüzünün rengi hızla sararmıştı. Çenesi o derece titriyordu ki, gırtlığından bir imdat çılgılığı bile koparamıyordu. Dizlerinin bağının çözüldüğünü anlayınca bakışlarını bu in mi cin mi ne olduğu belli olmayan yaratıktan bir an olsun ayırmadan elinin yettiği bir sandalyeye tutundu. Sandalye bile kadıncağızın içinin korkulu zelzelesinden nasibini almıştı. Tahta ayaklıkları gıcırdayarak gevşemişti. Karşısında gördüğü şey, bir milim bile kıpırdamadan olduğu yerde öylece duruyordu. Bu insana benzeyen yaratığın bedeninde hareket eden ve asıl korkunç olan şey, her iki bacağının arasında kafası salyalar saçan ve bir cinsel organı andıran şeydi. Bu garip yaratık nasıl olmuştu da birdenbire evinde bitivermişti. Az sonra holde duran şeye daha dikkatli baktı ve tam olarak ne olduğunu anlamaya çalıştı. Bu şey, her neyse, kesinlikle bacaklarının arasında duran yaratık dışında tamamıyla insana benziyordu. Yüzünün neredeyse tamamını kaplayan sık ve gür sakalları vardı. Kafası bir yumurtanın izlerini taşıyordu. Yüzü ifadesiz ve donuktu. İnandığı kitap üzerine yemin edebilirdi, ki bu yaratık tıpkı yetkililerin ayrıntılı bir biçimde anlattığı teröristlere benziyordu. Birdenbire evinde beliriveren bu şey, kesinlikle terörist bir dönüşmüştü. Çünkü televizyon programlarında anlatılanlara göre, dönüşmüşlerin cinsel organları canavarlaşıyordu. Televizyonda söylenenleri tekrar hatırladı ve karşısında duran yaratığın terörist bir dönüşmüş olduğundan bir kez daha emin oldu. Eğer bu durumu hemen yetkililere haber vermezse belki de yetkililer kendisinin de bu iğrenç dönüşmüş teröriste yardım ettiğini düşünebilir, Allah muhafaza onu da bu pislikle aynı hücreye atabilirlerdi. Böyle bir şeyin olması büyük bir kadersizlik olurdu. Bu sefer gözlerini gördüğü şeyin

üstüne nefretle dikti. Dudakları nefretinin gerilimiyle kızardı ve tam soluğunu verirken küçük bir sümük parçası kendisini burun kanatlarından koparırcasına dışarı fırlattı. Sümük öylesine bir şiddetle havada yol aldı ki henüz parlatılmış olan ahşap masanın köşesine yapıştı. Neyse ki sümüğün bu olağandışı yolculuğundan hiç haberi olmayan orta yaşlı kadın hâlâ öfkeyle soluyordu. Çevik bir hareketle elini hemen yanında duran telefona uzattı. Günlerdir ezberinde tuttuğu numarayı tuşladı ve karşıdaki ses cevap verene kadar da pörtlemiş gözlerini yaratıktan ayırmadı. Telefonda güdük bir tınıyla salona yayılan ses, tek düze bir cümleyi tekrarlıyordu ve arayan kişiden kısa ve hızlı bir şekilde derdini söylemesini diliyordu. Kadın bu komutu harfiyen dinledi ve yüksek sesle holde bir dönüşmüş teröristin öylece durduğunu söyledi. Onun bir terörist, hatta dönüşmüş bir terörist olduğuna yemin ediyordu. Çünkü yaratık televizyonlarda sık sık gösterilen terörist eşkâllerine çok benziyordu. Karşıdaki ses sakince kadını dinledi, ev adresini öğrenmek için onu başka bir kişiye yönlendirdi ve kadıncağıza teröristi elinden kati suretle kaçırmamasını ve böyle bir vatan hizmetinde bulunduğu için onunla gurur duyulduğunu söyledi. Sözlerine en kısa zamanda yetkililerin kadının evinde olacaklarını da ekledi. Kadın onurun ve gururun hazzıyla, kafası dimdik telefonu kapattı. Karşısında duran yaratığa karşı omuzlarını, sen birazdan görürsün der gibi dikleştirdi ve yetkililerin gelmesini bekledi.

Yetkililer kapıda bittiğinde vakit çok da geç olmamıştı. Kadın içeride korkudan soğuk terler atarken canavar hâlâ aynı yerinde kıpırtısız duruyordu. Kadın intikam ateşiyle söyleniyordu ve zaman zaman da böyle bir kahramanlığın karşısında dostlarının ve komşularının onunla ilgili neler diyebileceğini düşünüyordu. Mutlaka ona yapılmış onca haksızlık ve dedikodudan sonra böy-

le, hem de yetkililer tarafından onurlandırılmış bir kahramanlık karşısında kimbilir ne kadar şaşıracaklar ve yaptıkları onca kötülük karşısında sadece derin bir utanç duyacaklardı.

Bu kesindi. Şükür ki tanrı ona bu günleri göstermişti ve bu iğrenç teröristin kadına hiçbir şey yapmadan kıpırtısız durması da ayrı bir şans ve lütuftu. Bütün bunlar olurken kapı sertçe çalındı, yetkililer gelmişlerdi. Kadın, kapıyı açtı. Yetkililerin askeri birlikleri taramalı tüfekler, bombalar ve diğer savaş silahlarıyla evin içine hızla girdiler. Hepsi maskeli ve kamuflajlıydı. Benzer bir hareketle ellerine silahlarını aldılar ve kadınla tek kelime etmeden eve çamurlu postallarıyla bir güzel daldılar. Kadın çığlık atarak, işte diyordu, yakalayın, bu pis terörist neredeyse bir saattir evimin orta yerinde duruyor. Silahlı birlikler kadının gösterdiği şeye olanca şaşkınlıklarıyla bakakaldılar. Çünkü kadının nefretle işaret ettiği şeyin kesinlikle bir teröristle veya dönüşmüşle, hatta bir insanla alakası yoktu. Bu şey bir askılıktan başka bir şey değildi. Boyu neredeyse birliğin içinde en uzun olan genç teğmenin boyuna denkti. Öyle ki teğmenin az bulunur beyefendi karakteri, neredeyse bu ahşap askılıkta biçim bulmuştu. Birlikler neye uğradıklarını şaşırmıştı. Kadın hâlâ ve daha şiddetle onlara ne durduklarını soruyor, terörist sandığı askılığı evinden çıkarıp hapse atmaları için onlara durmadan bağıırıyordu. Birliğin en uzun boylu teğmeni ile bir başka teğmen kadının her iki koluna girerek onu sakinleşmesi için bir koltuğa oturttular. Kadına gerçeği söyleme gereği bile duymadan bunun yerine ona merak etmemesini, yetkililerin bu pis teröriste nasıl da gününü göstereceğini anlattılar. Orta yaşlı kadın biraz olsun rahatlamışken uzun boylu teğmen birliğe askılığı derhal mahkemeye sevk etmelerini emrettikten sonra silahını düzeltti ve kadını almaları için bir sağlık aracı çağırdı. Birlikler, sağlık aracı gelene kadar kadını yalnız bırakmadılar. İlerleyen günlerde ise uzun boylu teğmen ve ka-

dının koluna giren diğer teğmen kuzen oldukları ve bu gerçeği yetkililerden sakladıkları halde antika askılığı paylaşamamaları sebebiyle kavgaya tutuştu. Uzun boylu teğmenin bizzat kendisi tarafından yazılmış ve içinde kuzen oldukları gerçeği olan bir mektupla bunu yetkililere bildirmesi üzerine yetkilileri kandırmak suçundan idam edildiler. İdam iki teneke kutunun içine dökülen sıcak betona kuzenlerin bedenleri ters çevrilip kafaları teneke kutulara sokularak gerçekleştirildi.

İdamın gerçekleştiği alanın az ilerisinde, iki katlı, bahçesinde birkaç değişik meyve ağacı ve ağaçlardan birine sımsıkı bağlanmış iki koyun olan bir köy evinde, idam sireninin rahatsız edici sesi, kümesin sıcacık samanlarının arasında uyuyan gürbüz bir horozu uyandırdı. Bu vakitsiz ses zavallı hayvana o derece rahatsızlık vermişti ki kıpkırmızı gözleri aniden canlandı ve kısa kanatları her iki yana birer perde gibi açıldı. Açılan kanatlarda sabahın ilk ışıklarıyla parlayan kızılık, hayvanın gövdesine yayıldı. Bütün kümes horozla birlikte uyanmış, guruldanmaya başlamıştı. Horoz bu guruldanmadan da cesaret alarak sinirini besledi ve hışımla kendisini dışarı fırlattı. Bacaklarında hiç tanımadığı bir güç tüm gövdesine mutlulukla karışık bir heyecan patlaması yaydı. Gagasını rüzgârın aksi yönüne doğrultarak bedenini idamın gerçekleştirildiği alana yöneltti. Rüzgârı yararak genişleyen göğsünde hiç bilmediği bir his vardı. Zaman eskisi gibi akıyor, uçmayı unutmuş kanatları garip bir şekilde onu idam alanına doğru uçuruyordu sanki. Sesi hiç olmadığı kadar kuvvetli çıkıyordu. Gövdesinden yükselen heyecan bacaklarının arasındaki canavarı fark etmesini engelliyordu. Gökte canavarın başı bir tarafa, horozun başı öbür tarafa doğru sallanırken horoz daha neyin ne olduğunu bile fark edememişti. Bir sarhoşun ertesi gün hiçbir şey hatırlayamaması gibi kendisini idam alanında bir teğmenin kafasını didiklerken bulduğunda ise

oraya nasıl geldiğini anlayamadı. Alandaki birlikler dönüşmüş horozun yaptıklarını dehşet içinde izlediler. Gözler bu inanılmaz olayı hiç unutmamacasına zihinlere kazıyordu. Gövdesinin üçte biri kadar büyük olan canavarını her iki yana sallayarak teğmenin kafasında yaralar açan hayvana, yeni atanmış başka bir genç teğmen nişan aldığı anda, kurşun horozun bedenini parçalamakla kalmamış kafası didiklenen teğmeni de yere yığmıştı. Böylelikle o gün hiç yoktan bu dört canlı, ölümün gerçekten de beklenmedik soğukluğunu hissetmişti.

Sîsé az sonra soluklandı. Güneş, havanın serinliğine rağmen ısıtabileceği kadar çok yeri ısıtıyordu. Yorgunluk aklını toparlamasını sağlamıştı. Günlerdir sokaklardaydı. Diğer dönüşmüşlerle birlikte önüne çıkan her şeyi yıkıyordu. Yıkım onu rahatlatıyor ve özgür hissettiriyordu. Kendisini hiç bu kadar ferahlamış hissetmemişti. Ama yine de orada durmak istemiyordu. Başını alıp gitmeyi o kadar çok istiyordu ki bu isteğe engel olamıyordu. Bir yıkıntının önünde durdu, soluklandı, böyle devam edemezdi. Başka yerlere gidip oraları da yıkmalıydı. Çünkü bir süre sonra birlikler tarafından öldürüleceğini biliyordu. Öldürülmeden önce ne kadar çok şey yıksa o kadar iyi olacaktı. Ne yapıp edip daha çok şey yıkmak için saklanmalıydı. Hatta kaçmalıydı. Hiçbir zaman huzur bulmayan bu topraklardan ayrılmalı, kendi özgürlüğüne kavuşmalıydı. Belki de Axen'e gidebilirdi. Axen'den hep güzel bahsedilmişti. Özgürlük orada olabilirdi. Orada yaşayanlar canavarıyla birlikte onu kabul edebilirlerdi. Buradaki yıkıma elinden geldiği kadar yardım ettikten sonra Axen'e gitmeliydi, evet!

Özgürlük arayışına daha çok küçük yaşlarda başlamıştı. Büyüdüğü topraklarda özgürlüğün peşine düşmüştü ve bunun için birçok bedel ödemişti. Özgürlükleri uğruna ölüme giden veya öldürülen birçok kadın ve erkek görmüştü. O da tıpkı bu kadınlar ve erkekler gibi özgür olma arzusuyla yandığı zamanlar, henüz büyümeye başlamıştı. Önce ailesinin içinde özgür olmak için uğraş vermişti. Bu uğraş bir kurbağa larvasının kavanozun içinden daha ileriye gidemeyeceğini bilmemesi gibiydi. Ama bu durum onun her şeye rağmen bir çıkış aramasını engellememişti. Zihninin kapılarını sonuna kadar araladı. "Özgür olmak gerçekten ne demektir?" diye sordu kendisine. Bunun üzerine uzun uzun düşündü, insanlara sordu, kitaplar okudu. Ve sonunda anladı ki başka varlıklar özgür olduğu sürece kendisi de özgürdü. Onu özgür kılacak şey, onu var eden doğaya geri dönmek ve doğa ile uyum içinde yaşamaktı. Hiçbir canlıyı köleleştirmeden var olmalı, hiçbir canlının acısının üzerine kendi hayatını inşa etmemeliydi. Doğadaki bütün varlıklar gibi o da evrenle bütünleşmeliydi. Hiçbir insanın ve hayvanın bedeni üzerinde söz sahibi olmamalı, onları herhangi bir amaçla sömürmemeliydi. İnsanları cinsel kimlikleri üzerinden yargılamamalı, etnik farklılıkları yüzünden kimseyi yok saymamalıydı. Ve ömrünün son anına kadar halkların, hayvanların ve doğanın özgürlüğü için mücadele etmeliydi.

Bunları farketmek ve bu arzuların doğrultusunda yaşamak Sîsê'nin etrafındaki bazı insanları rahatsız etti elbette. Onu sindirmeye, korkutmaya, ürkütmeye çalıştılar. O da ilk başlarda sindi, ürkü ve korktu. Çünkü korkmak da insana dair bir duyguydu. Korkmaktan utanmıyordu! Korkusundan utanmak yerine korktuğu şeyleri anlamaya çabaladı. İşte bu sayede, cesaretin çeşmesinden kana kana içebildi.

Dilde bir yol aradı, düşündü ve yıllar sonra tesadüfî bir kayboluşta dilin büyük tehlikeler doğurabilen çok kuvvetli bir şey olduğunu keşfetti. İnsanlar dili barış için kullandıklarında, gün gelecek dünyanın üstünde kara bir sis gibi yayılan ve ancak yetkililerin bilip de sır gibi sakladıkları o korkunç büyüü yok edebileceklerdi. Yetkililer bu büyüü reklam panolarında, televizyonlarda, siyasi meclislerde, dinî toplantılarda, okullarda, bankalarda ve akla gelebilecek her yerde kullanıyordu. İnsanları ve hayvanları köleleştirmek için en kurnaz yöntemlere baş vuruyorlar, dili tahakkümün en korkunç silahı olarak insanlara doğrultuyorlardı.

İnsanları durmaksızın esir ediyorlardı ve bu kölelik düzeni yüz yıllardır sürmekteydi. İnsanlığı derin uykusundan ancak gerçek bir dönüşüm veya bir başkaldırı uyandırabilirdi. İnsanlığın üzerine çökmüş olan kara büyü yeni bir başkaldırıyla son bulacaktı. Bu başkaldırı tamamen insanların içgüdüsel hareketleriyle gerçekleşecek ve ancak yıkımla sonuca ulaşılabilirdi. İnsanlık, ancak kendisini var etmeye çalıştığı sistemi tamamıyla yıktığında özgürleşebilecekti. Yıkım gerçek manasıyla bir yıkım olmalıydı. Öncelikli olarak künt yapılar yıkılmalıydı. İnsanları esir alan bütün binalar yok edilmeliydi. Bununla beraber dilde de bir yıkım gerçekleşmeliydi. Cinsiyetçi, şovenist, gerontokrat, türücü, milliyetçi söylemler dilden gerçek bir yıkımla çıkarılmalıydı.

Bütün sınırlar askeri birlikler tarafından tutulmuştu. Kaçmanın yolu ise dağlardı. Dağlardan gizlice ilerleyip Axen'e gidecekti Sisé. Karar vermişti artık. Axen bütün cazibesiyle orada onu bekliyor olacaktı. Silahların olmadığı sokaklarda gezecek, huzurlu insanların arasına karışacaktı. Her zaman anlatıldığı gibi Axen'deki topraklar onu bağrına basacak, olduğu gibi kabul edecekti. Acıdan genişlemiş göğsü, hınçtan ıslanmış gözleriyle birlikte isyanını anlayacak, onu rahata kavuşturacaktı. Tıpkı anlatıldığı gibi ne de güzel insanlardı Axenliler; nezaketli, anlayışlı, kavrayıcı! Axen'de insanlar birbirlerinin yüzlerine gülerler, birbirlerine saygı duyarlardı. Ne büyük yazarları, ne büyük bilginleri, âlimleri vardı. Kadınları eteklerini havalandıran rüzgârla caddeleri turlar, erkekler ise bu keyif turlarında onlarla beraber yürürlerdi. Hepsi okumuş yazmış, gezmiş görmüş insanlardı. İşte Axen buydu, özgürlüğün biricik coğrafyasıydı. Denilen oydu. Elbette Axen'de, bu topraklarda gördüğü cınayetleri görmeyecekti. İnsanlarının yerlerinden edildiğine, evlerinin yağmalandığına, çocuklarının öldürüldüğüne şahit olmayacak, her zaman bir yabancı gibi hissettiği topraklarından kurtuluşu Axen'de bulacaktı. Axen geniş caddeleri, müzeleri, uçsuz bucaksız bahçeleriyle ve nilüfer çiçeklerinin dinlendiği havuzlarıyla ona uzaklardan sesleniyordu. Bu ses tıpkı dendiği gibi tanrının sıkıcı ovalarından değil, gerçeğin göğe uzanan ka-

lelerinden geliyordu. Ses Bazid'deki gibi bir gürültüye mağlup olmuyor, avuç dolusu pamuğun gümüş bir tepsiye düşüşü gibi hafifçe yayılıyordu kulaklara. Ah Axen! Ne sade bir ninniydi öyle. Ne anlayışlı bir zihin, ne kudretli bir bütünlük.

Artık aşı kampanyalarına şahit olmak istemiyordu. Çocuk ölümlerine, yağmalara, kısır kalmış kadınların ve erkeklerin sessiz acılarına şahit olmak istemiyordu. Yanan evlerin küllerinin karıştığı topraklara basmayacaktı artık. Köylerinden zorla çıkarılan ve öldürölüp kaybedilerek yok edilen insanların ılıklarını duymayacaktı. Bunların hepsini, zulmü geride bırakmak istiyordu.

Çocukluğunda kendisinde neyin her şeyi altüst ettiğini hatırladı o an. Köy köy dolaşan mavi renkli gezici kütüphaneyi anımsadı Sîsê. Yolların tozunu kaldıran tekerlekli kütüphanenin uzaktan gelen kokusunu ve sarsıntılı sesini duydu. Onlarca çocukla birlikte sıraya girişini, vazgeçmiş bakışlarıyla bir memurun denetimi altında kitapları alışlarını, bir kayıt defterine isimlerini yazışlarını, her ayrıntısıyla anımsadı. Gezici kütüphanenin nem ve küf kokan kısa koridorunda, boylarından çok daha uzun raf-lara dizilmiş, kalın, bazen de ince kitapları hatırladı.

Bilmedikleri bir dilde yazılmış bu kitaplar öyle korkutucu görünüyordu ki, devlerin ve böcek sürülerinin bir gün kitaplardan çıkıp onları yiyeceğini düşünüyorlardı. Yetkililerin okunmasını istediğı yazarların kitaplarıydı bunlar.

Kitaplar küçücük ellerde devleşir, bir oyun sırasında ağırlığını yanındakine bile bile dayatan bir arkadaş'a dönüşürdü. Bu arkadaş öylesine aşağılayarak bakar, hiçbir şey bilmediğini o kadar rahatlıkla ve bağırarak yüzüne vururdu ki, ilk fırsatta yakaladığı

etini çimdiklemekten kendini alamazdı. Kitapların küflü kokusu bütün gün ve hatta bir sonraki güne kadar bile yonca tarlalarının ve otobüsün kokusuna karışarak bir sonraki sefer için burunlarında yer ayırtırdı. Uzaktan pancar tarlalarında çalışan kadınların sesi duyulurdu, bütün çocuklar bir otobüsün içinde eskilik ve küf kokan kitapların arasında dolaştırılmaktansa tarlalarda çalışmayı yeğleyebileceklerini düşünürlerdi. Kış aylarında karlar yolları uzun süreler için kapattığında otobüsün karlı yolları aşamayışı çok sevdirirdi kışı. Böyle zamanlarda göğe yükselen dağlar ve eteklerindeki köyler, beyaz örtünün bereketten başka bir şey getirmeyecek olan parlaklığına esir olurdu. Güneş ne kadar parlak olabileceğini işte böyle bir beyazlığın üstünde uzarken ispatlar gibiydi. Ama bazen bu uçsuz bucaksız beyazlık dalgın gözler önünde genişlerken, uzaktan gezici kütüphanenin mavi bir nokta halinde büyüdüğünü fark ederdi. O anlarda çocuklar tedirginlik içinde okumaları için ödev verilmiş kitaplarını çantalarından isteksizce çıkarır, değiş tokuşun sıkıntılı tatsızlığını beklerlerdi. Neyse ki, o kitapları otobüste görevli olan insanlar da okumadığından verilen kitapların ne anlattığı sorusuyla hiç karşılaşılmazdı. Kitaplar on beş günde bir hiç okunmadan değiş tokuş edilirdi. Ne acayıptır, bilmedikleri bir dilde yazılmış bu kitaplar hep aynı hapisliği bu sefer bir çocuğun ellerinde yaşarlardı. Okunmadan raflara dizilirler, okunmadan elden ele verilirler, okunmadan çantalara hapsedilir ve tekrar otobüsün sıkıntılı, dar koridor manzarasında raflara dizilirlerdi. Beyazlık, mavilik, yonca tarlaları ve sürülerinin kıymetini bilen köpeklerin ağızlarından çıkan kristal buhar öyle bir zamanda ve öyle bir düzlükte erir, sıcacık akan kanın içinde devinirdi. Çocukluk, insanın hatırasında, bir dağın büyüdüğü gibi büyürdü. Nasıl ki dağa tek bir adımla çıkamayacaksa çocukluğundan da çıkmak öyle kolay olmayacaktı. Çocuk oluşu, ellerinde büyüyen ve ağırlaşan kitaplar gibi gözünde büyürdü Sisé'nin.

Heves ettiği Şeylerin en başında gelirdi büyümek ve bu ağır, bilmediği dilde yazılmış kitaplar böyle avuçlarının arasında dururken büyümenin vurdumduymaz girdabı onu daha da çok kendine  eker. Onca kitabın arasında ona ilk verilen kitabın büyük harfli ve zihninde bir anlam teşkil etmeyen kelimesi, anlamsızlık denizinde devinir dururdu. Eline tutuşturulan kitabın adı, bir katilin çivisini kurbanının alnına çakması gibi, gözlerinin önünde  akardı: *Diyet!*

Sisé nelerin diyetini ödediğini ve devran böyle döndükçe daha nelerin diyetini ödeyeceğini bilmeksizin ellerinin arasında sım-sıkı tuttuğunu anımsadı kitabı. Bütün çocukların en iyi kitap sanki ona verilmiş gibi nefretle gözlerini ona dikişlerini ve bir sürü küçük gözün tek bir göz halinde bir yetişkinin gözü kadar acımasızlaşarak ona sabitlenişini, içinde derin bir yerde duyumsadı. Onlardan marazi bir farklılıkla ayrıldığını hissedirdi. Temiz oluşu bir kez daha yüzüne vurulurdu. Hem de küçücük ellerden kopan kırbaç gibi bir tokatla... Köylü çocuklara göre temizdi o. Ağzından temiz kelimeler çıkıyor, gözlerinde temiz bir bakış olanca korkaklığıyla kendini her yerde ele veriyordu. Onlara göre o kadar temizdi ki, onu hiçbir oyuna dâhil etmiyorlar, tükürüklerini onu kirletsin diye yüzüne çarpıyorlardı. Tertemiz, derli toplu giysilerin altından temiz bir koku dışarıya sızardı hep. Dağlar genişler, karlar erir, keçi sürüleri yorulmak bilmeden koşturur, bahar da kıştan hemen sonra gelir ama bu temiz koku, bir şekilde ağzından usulca çıkarak bunca şeyin üstüne yayılırdı. Leylekler bile isimlerini verdikleri, bir denizin dalgasının taşlaşmış hali gibi duran kayalığa, Berélega'ya doğru yükseldiklerinde, kanatlarını her iki yana öylesine rahatlıkla açarak küçücük bedeninden yayılan temiz kokuyu bütün bir ovaya yayma becerisi gösterirlerdi. Berélega, Sisé'nin kirli ya da temiz oluşunu umursamıyordu. Sisé, Berélega'ya tırmanırken her zaman tam

anlamıyla kendisi gibi hissederci. Tıpkı leyleklerin sadece leylek oluşları gibi o da sadece Sísé'ydi. Buna rağmen aşağıda saçlarını çamura ne kadar bularsa bulasın o çamur tertemiz bir şeyi kirlenmiş gibi durmak dışında bir işe yaramazdı. Yalnızlařtıķça isyanını elinde sımsıkı tutuyor, öfkesini kendi içine kusan minicik bir karıncanın devleşeceği günü bekliyordu.

şehre gittiklerinde ise durum köydekenden pek farklı olmuyordu. Bu sefer de şehirli çocuklar onu istemiyor ve her haliyle ona ne kadar kirlı olduğunu hissettiriyordu. Sağlarının arasındaki bitler köyde kendini kesinlikle göstermezken şehirde bütün arsızlıķlarıyla yürüdükleri güzergâhı bozmadan kafasında cirit atıyorlardı. Etini acıtan bir aşkın şiddetiyle kavuştuğu kirliliği o anda temiz olmak arzusuyla acımasızca yer değiştiriyor, bu gidip gelen aklının arada kalmış coğrafyasında, iki nehrin arasında sıkışıp kalıyordu. İşte o anda ne temiz olmak ne de kirlenmek isteği, gönlünde zerre kadar anlam ifade etmiyordu.

Yalnızlık içinde, tuhaf bir çocuktı sadece, başka bir şey değildi Sísé. Zaten dünyaya bir acıyla doğmuştu. Derin, nereden ve neden geldiğini bilmediği bir acıydı bu. Acı, ilağsız bir hastalığın insanda bıraktığı metanet izleri gibi tüm bedenini sarıp sarmalıyor, sakinleşmeyen bir sızıyla ciğerlerinde birikiyordu. Ne kadar gözyaşı dökerse döksün acısı ıslak bir keçe gibi ağırlaşıyor, yeni gözyaşları aktıkça da ağırlığı kurumak nedir bilmiyordu. Neden diyordu? "Bahsini ettikleri tanrı bunu bilemeyecek kadar genç miydi?" sorusunu cevaplayamayacak kadar yalnız bırakılmış olabilir di tanrı dedikleri. İnsanlar onu o kadar dillendirmişler, o kadar çok kaldıramayacağı sorumlulukları bir çırpıda körpe omuzlarına yüklemişlerdi ki, küçük bir çocuğun merakla "neden" deyişine bile cevap veremiyordu artık. Büyüyünce, diyordu, yapacağım ilk iş tanrıyı bunca saçmalık-

tan kurtarmak olacak. Ve böylelikle belki de neden büyük bir acıyla birlikte onu buraya, bu ucu bucağı görünmeyen dağların arasındaki köye bıraktığını ona söyleyecektir. Neden köydeki arkadaşlarına beyaz ve temiz geldiğini, şehirdekiler için de kara ve kirli olduğunu, bir gece yarısı dağlarda yankılanan sesiyle kulağına fısıldayacaktır. Acısı dinmese de merakı geçecek, en azından insanlara neden bunca şeyin böyle olduğunu anlatabilecektir. Çünkü acının o daha doğmadan saçlarında, gözlerinde, ellerinde, minicik de olsa kalbinde ve ciğerlerinde olduğunu biliyordu Sisé. Oysa merak acıdan sonra geliyordu. Acısına katlanabilirdi ama merakını dizginleyemezdi.

Diyet, dedi. Kelime gözlerinin önünde büyüdü. Biliyorlardı, dedi. Tekerlekli kütüphanenin geçtiği her yerde çocuklardan başlayarak çoğu şeyi ve zaman ilerledikçe de onların benliklerini yok edeceklerini biliyorlardı. Onlara kendileri olma şansı bırakmadan bir şeye aitliklerini silebileceklerinden eminlerdi. Bildikleri her şeyi unutturarak onları topraklarının bir parçası oluşlarından uzaklaştıracaklarını da tıpkı emin oldukları birçok şey gibi biliyorlardı. Zihinlerinde yer etmiş anıları ve uykuya daldıklarında konuştukları dilde gördükleri rüyaları da sileceklerini... Her şeyi yıllar öncesinden planladıklarını hemen anlamıştı. İstenmemek ve yalnızlık, onu sadece düşünmeye itmişti. Biraz düşününce büyük planı fark etmek kolay oluyordu. Birilerinin bu kötülükten bir şeyler kazandığı kesindi ama neydi bu kazanç, kimdi kazananlar? Çocuk aklıyla bunca şeye nasıl yanıt verebilirdi ki? Körpe bir tanrının omuzlarına bunca yük binmişken nasıl yardım edebilirdi ona? Belki de, dedi, tanrı da benimle birlikte büyüyecek ve belki de büyüyünce ilk işi benim sorularıma cevap vermek olacak. Kurtuluşunu kendi cevaplarında bulacak. İşte o zaman dünya rahatlayacak, cadılar tekrar ortalıkta cirit atacak, bahçe cinleri yeni kıyafetleriyle

diledikleri kadar saçmalayacaklardı. İnsanlar temiz ya da kirli olmadan istedikleri gibi ucsuz bozkırlarda koşabileceklerdi.

Köylere gizlice girmişlerdi. Nereden geldikleri bilinmeyen bu insanların ellerinde kocaman silahlar vardı. Her yeri yağmalıyorlar, insanların kafalarını silahlarının kıcıyla ezmekten bir an olsun geri durmuyorlardı. Yüz yıllardır topraklarında yaşayan insanları yerlerinden etmişler, onları büyük şehirlere göç etmeye zorlamışlardı. Hayvanların otlmasına izin vermiyorlardı ve hayvan sürüleri ardı ardına telef oluyordu. Neye uğradığını şaşırıp ve o günden sonra korkarak yaşayan insanlar ve hayvanlar neden böyle bir zulüm gördüklerini anlamamışlardı. İnsanların dillerini yasaklamışlar, tek bir işaret parmağıyla gösterdikleri bir heykeli, insanların kafalarında bir gölgeye dönüştürmüşlerdi. Heykelleri her yere dikmişler, taşlaşmış bir bakışın altında hayatlarının naifliğini süren insanlara, kendilerinin de anlayamadığı bir eziyet çektiriyorlardı. Düşmanı olmayan toprakları onulmaz bir düşman varmış gibi insanlara savundurmuşlar ve bu uğurda binlerce yaşamı bir çırpıda yok etmişlerdi. Hiç kimse neler olduğunu, neden yaşadıkları yerden, dağlardan ve ovalardan zorla ayrıldıklarını anlayamamıştı. Tertemiz dağ havalarını ne uğruna, hiçbir neden belirtmeden bombalarla kirllettiklerini anlamakta güçlük çekiyorlardı. Bu diyet ne içindi?

“Kim sıçtı bu heykelin önüne?” diye bağırdı müdür okulun koridorlarında. Bir parmak, havada hınçla sallanıyordu. Kopmuş bir yay gibi ileri geri gidiyordu parmak. Bütün öğrencileri toplamışlardı. Diğer öğretmenler ve hademeler müdürün hemen arkasında, tam da bokun çaprazına sıralanmışlar, bir adım sonra ne olacağını tahmin edemiyorlardı. Gür bir çınlama okulun duvarlarında asılı kalmıştı. Öğrenciler korkudan kaskatı kesilmişti. Çıt çıkmıyordu. Hademe, elinde tuttuğu uzun ince sopayla öğrencileri dürterek hizada tutmaya çalışıyor, hizayı bozan çocukların önce enselerine sonra da kışlarına bu sopayla vurduktan sonra tehditkâr bir tonlamayla kulaklarına bir şeyler fısıldıyordu. Çocuklar gözlerini ayırmaksızın boka bakıyordu. Bok, çocukların gözlerinde cevabı olmayan bir soruya dönüşmüştü. O boku kim sıçmıştı? Herkes önce bir başkasından, sonra kaçınılmaz olarak kendinden şüphe eder olmuştu. Bazen düşünceler tek bir noktada toplanıyor, gözler ağzı öfkeyle kuruyan müdüre yöneliyordu. Oraya müdür sıçmış olabilir miydi? Şüphe, sorgulayanı dahi sorgulardı.

Sisé de o öğrencilerin arasındaydı. Boka bakıyordu. Sanki oraya o sıçmış gibi suçlu hissediyordu kendisini. Gezici kütüphane köye uğrayıp gideli iki gün olmuştu. Otobüsün uzun bir süre daha gelmeyeceğini bilmek içlerini rahatlatmışken böyle büyük

bir olayın patlak vermesi hiç de iç açıcı değildi. Kontrol edemediği bir dalgınlıkla düşünüyordu Sisé. Zihninde fikirler uçuşuyordu, dikkatini bir türlü bir noktada, bokta toplayamıyordu. Zihni yorgundu. Gözlerinin önündeki gerçek bin bir türlü hayale karışıyordu. Orada olduğu gerçeğiyle yüzleşemiyordu. Nesneler ve sesler birbirlerine karışıyordu. Müdürün sallanan işaret parmağı her şeyi iyice bulandırmıştı. Aklında durumla ilgili olmayan yüzlerce şey dolanıyordu. Ağzı kuruyordu. Gözleriyle kuytu bir yer arıyordu. Bulduğu kuytuluğa gizleneceğini hayal etmek bile ne kadar huzur vericiydi. Birdenbire kimsenin göremeyeceği kadar küçülerek bir kuytuluğa saklansa ve kulağında çınlayıp duran müdürün daha fazla tahammül edilemeyecek olan sesini artık duymasa ne harika olurdu.

“Bu boku yiyen her kimse çıksın ortaya” diye bağırdı tekrar müdür hınçla. Bu defa soru değişmişti. Boku sıçandan boku yiyene... diye değiştirmişti sorusunu müdür. Boş bir tenekeye ağız ve göz çizilmiş gibi duran suratıyla müdür, saçma sorular sormaya devam edecekti, belliydi. Birden irkildi. Dalgınlıktan kurtardı zihnini. Düşüncelere daldığı sırada boku yiyen birileri mi olmuştu acaba diye düşündü. Yoksa farketmeden, onca saçma şeyi düşünürken boku o mu yemişti? Boğazına bir parça bok yapışmış gibi yutkundu. Genzinden akan sümüksü sıvı, küçük diline yapışıp kalmıştı sanki. Suratını tiksintiyle buruşturdu Sisé. Bok için kafasında cezalar düşünmeye başladı. Boku yemek bir ceza olabilir miydi? Acaba müdür o boku suçlu bulduğu herhangi bir öğrenciye yedirecek miydi?

Bu durumu gözünde canlandırmaya çalıştı. Gözlerini, hayalini kurduğu şeyi müdürden, hademeden, diğer öğretmenlerden ve arkadaşlarından saklamak için bir an kıstı. Havada durmak-sızın sallanan el hayaline uzandı. Küçükçük boynundan tuta-

rak heykelin önüne kadar sürükledi onu. El, korkudan kaskatı kesilmiş boynunu nefret ve zevk dolu bir kuvvetle sıkıyordu. Denilen her şeyi yapacak kadar güçlü bir kendini kaybetmişlik içindeydi. Gözlerini sımsıkı yumdu. Dışlarıyla yanaklarını kemirdi. Utanç, artık bedeninde bir zehre dönüşmüş, ulaşabildiği her noktayı yakıyordu. Bok ve utanç ne kadar da yakın şeyler diye geçirdi içinden. Yanındaki çocukların soluk alışverişlerini duyuyordu. Arkadaşları da tıpkı onun gibi utançtan taş kesilmişlerdi. Onlar da tıpkı kendisi gibi oldukları yerde yok olmak istiyordu.

“Aç gözlerini!” diye yükseldi ses. Gözlerini açtı. Bok gözlerinin önünde duruyordu. Boku tanımaya çalıştı. Bokun kendisine ait olup olmadığını tıpkı müdür gibi bağırarak sordu. Cevabını henüz veremedi, sana inanmıyorum, sen yaptın, diye haykırdı müdür. Heykelin önüne sıçılmış bok, tazeliğinin kuvvetiyle ona meydan okuyordu. Sanki bugüne kadar ciddiye almadığı, herhangi bir tuvalete alelade bir şekilde sıçtığı bok şimdi sırf bir heykelin önünde olduğu için, ondan hesap soruyordu. Bokuyla yüzleşiyordu. Bok bile varlığını heykelin gölgesinde ilan ediyordu. Demek ki bu heykel bunu sağlıyordu. Var olmayı! Peki diye soruyordu kendine, var olmak için bir heykelin gölgesine sığınmak, bir heykelin önünde durmak neyi var eder? Aklını henüz yemeye başlamış olan bu ilk soru diğer soruları da birbiri ardına sıralıyordu. Din kültürü öğretmeninin kendinden geçerek anlattığı şeyleri hatırlıyordu korkuyla. İşte şu anda bokun tam da iki adım çaprazında ikinci sırada duran, dudaklarını heykelin, bokun ve müdürün iğrenç varlıklarının altında yalayan din kültürü öğretmeninin söyledikleri çınlıyordu kulaklarında. Her şey din kültürü öğretmeninin daha önce söyledikleriyle çelişiyordu. "Peygamber efendimiz ilk olarak putları yıktırdı" diye yükseltmişti sesini öğretmen bir defasında,

ellerini büyük bir haklılıkla arkasında birleştirirken. "Çünkü bir müslüman ancak hiçbir şeyi putlaştırmadan müslüman olur!" Bunu söylerken bakışlarını bir kartalın kayalıklardan kendisini bırakmadan önce etrafa bir göz gezdirmesi gibi bütün öğrencilerin üzerinde gezdirmişti. "Bütün münafıklar da bilir bunu" diyordu. Oysa şimdi korkunun iktidarının altında boynunu eğdiği şey bir put değil de neydi?

Hayalinden, hınçla dövülmüş bir uzvun sesiyle uyandı. Bakışları heykele sabitlendi. Heykele neden orada olduğunu sormak istiyordu. Heykel neden oradaydı? O bir heykele dönüşmeden önce ne yapmıştı? Belki de çok büyük kötülükler yaptığı için göksel varlıklar onu taş a çevirmişlerdi. Zalimlerin yaptıkları kötülükler yüzünden taşlaştığının anlatıldığı masallarda olduğu gibi. Ninesi, kötülük edenleri Allah taş a çevirir, derdi hep. Demek ki bu adamın başına da bu gelmişti. O kadar çok kötülük etmiş, cinayetler işlemiş, korkunç savaşlarda onun yanında olan halklara ihanet etmiş, bu halkların alimlerini, bilge insanlarını öldürtmüş, savaşlarda hayvanları düşman önüne attırdığı gibi, onun yanında olan halkların gencecik çocuklarını da hiç acımadan katlettirmişti ki işte bu yüzden taşlaşmış ve künt bir beton yığının a dönüşmüştü. Ama aklının ucuna bu halkların bir gidip bin geleceğı, onları vurmanın bir kurtuluş olmayacağı hiç gelmemişti. Peki, kötülük eden bu adam heykele dönüştüyse etrafındaki bu insanlar neden hâlâ ondan korkuyordu? Bu insanların kişilikleri bu beton heykelin önünde bir sabunun suda eriyip yok olması gibi yok olup gitmiş, kişiliklerinin yerine karanlık girdaplarıyla korkunç ruhlar yerleşmişti. Bu heykel gibi olmak istemezdi. Her ne yapmış olursa olsun bir heykele dönüşmek istemezdi. Neden insanlar korktuğı, adını anarken bile dikkatini kaybetmediğı bir insanı bir beton yığının a dönüştürüp her meydana dikerdi? İnsanlar korktuğı şeyi yenmeliydi ki cesaret ona

bir sorgulama alanı yaratabilsin. Daha çok şeyi merak edip daha çok şey öğrenebilsin. Şimdi bu bok, bu heykelin önünde olmasa arkadaşlarıyla çoktan yonca tarlalarını yara yara evinin yolunu tutacaktı. Bok mu önemliydi yoksa heykel mi? Bunun cevabını bulamıyordu. Bok neydi? Heykel neydi? Tek başına bok kimse- nin başına bela açmazdı ama bir heykel, işte böyle şeylerle uğraş- tırırdı insanı. Doğayla iç içe olmak yerine saçmalıklarla uğraşmak zorunda kalmak çok kötü bir şeydi doğrusu. Her şey ne kadar da can sıkıcıydı. Ne saçma, ne anlamsızdı.

Müdürün katı sesiyle öğrenciler tekrar ayıldı. Suçlu bulunamı- yordu. Suç ortadaydı, ceza belirlenebilirdi ama suçlu kimdi? Müdür eline aldığı, kendi yağıyla keskinleşmiş bir ağaç dalını bir kırbaç gibi havada salladıktan sonra; madem suçlu suçunu itiraf etmiyor o halde suçlu hepinizsiniz, diye haykırdı. İktida- rının zevkiyle titreyen elini tekrar havada çevirdi ve incecik, kamçılaşmış dalı öğrencilere sallayarak asla bitmeyecekmiş gibi duran o dayağa başladı. Öğrencilerin katılaştırmış bedenle- ri korkunun ve acının açgözlü hâkimiyetiyle sarsılıyor, her biri canlılığının kanıtı dahi olmayan bir beton yığını için yediği dayağı aklına kazıyordu. Dayak, var olmanın, putun ve bokun önünde sürdükçe sürüyordu. Sanki yıllar geçmişti. Sığircık sü- rülerinin şeker pancarı tarlalarına inişi duyuluyordu uzaktan. Dışarıdaki sesler içerideki seslere benzemiyordu. Sığircıkların var olma biçimi ile insanlarınki birbirlerine benzemiyordu. Şu anda kocaman tarlalara ve düzlüklere konan yekvücut olmuş bir kuş sürüsünün içinde, kanatlarını havanın nefis serinliğine bırakarak her iki yana açan bir kuş olmayı ne çok isterdi.

Dayak atmaktan yorgun düşen bedenini sakinleştirmeye çalıştı ve tekrar haykırdı müdür. Daha da yükselttiği sesinin çatallaş- masına aldırmadan, "Hepiniz kendi ellerinizle sıçıtığınız boku

temizleyeceksiniz" dedi. Dayağın ve acının ayıklığı içerisinde bütün çocuklar morarmış ellerini boka uzattılar. Her biri parmaklarına bokun bir kısmını sürerek müdürün ve hademelerin eşliğinde pislikten katrana dönmüş lavabolara koştular.

Parmaklarının arasında tuttuğu bir parça boku lavaboya bıraktığı anı aklının en derinlerinden nasıl çıkarıp atacağını bilmek-sizin, yıkıntının önünde tekrar soluklandı. Tanklar hâlâ etrafı kolaçan ediyordu. Uzaktan patlama sesleri duyuluyordu. Bir grup insan yıkıntının az ilerisinden bir polis birliğinden kaçıyor. Aklını toplayıp en kısa zamanda oradan uzaklaşması için bir plan düşünmeliydi. Bacaklarının arasında cesaretin çıldırmış yüzünü taşıyan insanlar ve hayvanlar her yerdelerdi. Yağma, durmaksızın ve yayılarak sürüyordu.

Sokaklardan köpek sürüleri geçiyordu. Bacaklarının arasındaki canavarlarını isyan ateşiyle taşıyan köpeklerdi bunlar. Soluklarını onlara yük edilmiş bütün kavramlardan özgürleşerek ciğerlerinden salıverdiler. Cesaretin minnetsiz yumruğunu bir doğum nişanı gibi göğüslerinde taşıyarak durdular. Sakinlerdi, kafalarını yerden kaldırdılar. Gözlerindeki cesaret ışığının tekrar parlama-sıyla kudurdular. Soluklarında özgürlüğün sıcaklığı belirirken ciğerlerinde yanan ateşi bir gömlek gibi bedenlerine sararak haykırdılar. Silahlı birlikler karşılarında dururken toprağa kenet-ledikleri pençelerini daha nefis bir kuvvetle yere bastırdılar. Silahlar omuzlara alınıyordu. Gökyüzü bir öğleden sonranın kızıl-lığıyla deviniyordu. Amansız bir gücün karanlığını taşıyan eller, silahların şarjörlerini onlarca köpeğin bedenlerine boşaltırken gittikçe artan sıcaklık ölümün ölene vız gelen meydan okuyuşu-na eşlik ediyordu. Sokaklar silah sesleriyle yankılanıyordu. Aynı anda bir idam mangasının karşısında duran mahkûmların ölümü kucaklaması gibi köpekler bacaklarının arasında taşıdıkları cana-varlarını tek bir bedene dönüşüp yere yığıldılar.

Gözleri dalgındı, yorgunluğa yenik düşmüş bakışlarla sokakları gezindi. Düşünceleri durmadan yer değiştiriyordu. Hâlâ bunca kötülük neden yapılıyor diye düşünüyordu. Bazı insanların asık yüzlerinde beliren sebepsiz nefreti görebiliyordu gözleri. Oysa o,

kimseden nefret etmemişti. Hele ki sırf herhangi bir kara parçasında doğdu diye neden nefret etsindi ki birilerinden. Oysa onun halkı nedense nefret edilen olmuştu. Acaba birilerinin nefretine maruz kalmış başka halklar da var mıydı? Nefret edenler onlara da böyle akıl almayan zulümler yapıyor muydu? Halkı her zaman bir seçim yapmak zorunda bırakılmıştı. Ya kendin olursun ya da bizden diyorlardı birileri. "Kendin olursan cezalandırılırsın!" Neden kendisi olamayacaktı insanlar? Silah tutmak istemiyor, herhangi bir toprağa sahip olmak istemiyorlarsa ne olacaktı? Yalnız ve yalnız kendisi olmak isteyen insanları, neden iktidar sahipleri durmadan dürtüyor, korkutuyordu. Bu sebepsiz saldırı sürdükçe hiç kimse rahat olamayacaktı.

Halkı zaman geçtikçe içine kapanmıştı ve hncını kendisine daha az benzeyen diğer halklardan yahut kendi içindeki farklı gruplardan alır olmuştu. Bir yok ediş diğer yok edişi tetikliyordu. Yetkililer amaçlarına ulaşmıştı. Bu amaç yok etmeye çalıştıkları halkını kendi içlerinde de ayrılığa düşürmek ve kaçınılmaz olarak, bu ayrı gruplar arasında da kavganın sürmesini sağlamaktı. Gerçekten de aynı halktan olan farklı geleneklere sahip veya farklı yerleşim yerlerinde oturan insanlar birbirleriyle bu farklılıkları yüzünden savaşır olmuştu. Ortak bir dilde farklı renklerde konuşan insanlar bu farklılıkları bahane ederek birbirleriyle ölümüne kavgaya girişiyorlardı. Sonuçta yetkililerin öldürdüğü yüzlerce insan yetmiyormuş gibi bir de halklar kendi içlerinde de birbirlerini öldürmeye başladılar. Bu savaşın bahanelerinden biri, bazen farklı bir bölgede yaşamak oluyor, bazen de kullanılan dilden ya da bağı farklı dini görüşlerden çıkabiliyor ve bu mantıksızlık üzerine kimse düşünmek istemiyordu. Çünkü eğer yetkililer herhangi bir insanın düşündüğünü hissederse hiç vakit kaybetmeden düşündükleri şeyler için insanları hapislere tıkmaktan geri durmazlardı. Bu küçük savaş-

lar silah şirketlerinin de işine gelmişti. Çünkü bu gruplar kaçak yahut legal bir biçimde silah ticaretine destek oluyordu. İnsanlar ölümlerine sebep olan şirketlere ve bu şirketlerle iş birliği içinde olan yetkililere daha çok kazanç sağlıyordu. Onlar savaş-tıkça yetkililer ballı bir ekmeğin dilimlerini silah ve ilaç şirketleriyle bölüşüyordu. Özellikle de ilaç şirketleri belki de kârın en büyük ortağıydı. Çünkü savaş ilk olarak sağlık problemlerini ortaya çıkarırdı. Özellikle de psikolojik bozuklukları ... İlaç şirketlerinin, en fazla para kazanabileceği ilaç çeşitleriydi bunlar. Bu ilaçları öncelikle yan etkilerini ve ilacın ne kadar zamanda etki edeceğini denemek için daha yoksul insanların üzerinde deniyorlardı. Bu deneme süreci bitmeden yeni bir ilacı piyasaya sürüyorlar ve bu ilaç henüz sonuç vermemişken yüzlerce yeni ilacı tekrar kullanıcılara satıyorlardı. Bu ilaçları kullanmak için çok da ciddi hastalıklara sahip olmak zorunda değildi insanlar. Çok basit bir rahatsızlık için bile hastanelere gittikleri zaman doktorlar hemen reçetelere çeşit çeşit ilaçlar yazardı. Bu ilaçlar nadiren hastalıkları iyileştirirken öbür yandan daha da kötü sağlık problemlerine yol açıyor, bu da insanların biraz daha fazla yeni ilaç kullanmasını sağlıyordu. Yetkililerin televizyon programlarında yaptıkları açıklamalara göre dünya üzerindeki herkesin psikolojik problemleri vardı ve bu da böyle kötü yaşam koşulları için normal sayılırdı. Bu psikolojik hastalıklardan kurtulmanın en kolay yolu antipsikotikler veya antidepresanları düzenli bir şekilde kullanmaktı. Özellikle aileler çocukları için daha tedbirli davranmalı, onları ilerleyen yılların stresli temposuna hazırlamalıydı. Çocuklar için geliştirilmiş olan ileri teknoloji ürünü ilaçlar da en çok satan ilaçlar arasındaydı. İnsanlar bu tür ilaçları kullandığında sosyal hayatta daha uyumlu ve iş yaşamlarında daha başarılı olacakları vaatleriyle kandırılıyordu. Aslında çok da haksız sayılmazdı yetkililer. Çünkü bu ilaçlar insanların daha verimli çalışmalarını ve daha kaliteli iş çı-

karmalarını sağıyordu. İş yaşamlarında daha uyumlu ve stresiz var olmaları demek çarkın sonsuza dek dönmesi demekti. Bu da işlerin aksamasını engeller, sonuçta ellerine geçen kârı arttırırdı. Aşı kampanyalarında da buna benzer bir şey olabilirdi. Ama yetkililer bazı ilaçlar için açıklama yapmazdı. Özellikle de bu aşı kampanyalarıyla ilgili tek bir açıklama duyamazdınız. Yıllardan beri hiçbir bilgi verilmiyordu. Televizyonlar, gazeteler bu konuyla ilgili sadece yetkililere güvenilmesi gerektiğini söylemek dışında halkın neyle karşı karşıya olduğu gerçeğini saklıyordu. İnsanların çoğunluğu ise bu gizi sorgulamak niyetinde değildi. Her denileni yapıyorlardı, çünkü bir anlamda buna mecburlardı. Yaşamlarını asgari düzeyde yürütebilmeleri ve kurdukları hayallerin peşine düşebilmeleri için bu şarttı. Bu hayaller çok da büyük hayaller değildi. Evlerine yeni bir koltuk takımı almak, çocuklarını daha iyi olduğunu düşündükleri okullara göndermek ve yaz aylarında birkaç günlük de olsa tatil yapabilmek için hiçbir dayatmayı sorgulamıyor, durmaksızın çalışıyorlardı. Özellikle küçük şehirlerde büyük aşı binalarında çalışan aşı işçileri daha zor şartlar altında çalıştırılıyordu. Aşı işçileri on beş seneden fazla çalışmıyor ve on beş senenin sonunda yalnızca aşı işçilerinde rastlanan kötü bir hastalığa yakalanıyordu. Bu hastalık ciğerlerde önemsenmeyen küçük sızlamalarla ilk beş sene içinde kendini hissettiriyor, daha sonraki yıllarda ise bu ağrı daha da fazlalaşmakla birlikte şiddetli bir nefes darlığına yol açıyordu. Hastalığın en önemli belirtisi hastanın yüzünde, tam da yanaklarında sık aralıklarla tekrar eden minik kırmızı lekelerdi. Bu lekeler hastalığın ciğerlere nüfuz ettiği ilk yıllarda beliriyor, hastalığın son evrelerinde ise yanaklara tamamıyla yayılıyor ve renkleri koyulaşıyordu. Artık bu son evrede aşı işçileri işlerinden ayrılmak zorunda kalıyordu. Bir miktar tazminat ise seslerini kesmeye yetiyordu bu insanların.

Bir aş1 işçisi olarak henüz işe başlamamış olan genç delikanlı, bu işin diğer işlere göre daha fazla para kazandırdığını mahalledeki akranlarından duymuştu. Amacı birkaç sene içinde bir miktar para biriktirip Axen'e gitmekti. Axen'de en çok yapmak istediğı şeyi yapabilecekti. Denizlerin ve okyanusların dev dalgalarına karşı cesurca mücadele edecek bir geminin kaptanı olacaktı. Bunu Bazid'de yapabilmesi imkânsızdı. Çünkü Bazid'de deniz yoktu ve olsa dahi yetkililer bu işi ona vermezdi. Bu delikanlının yoksul bir ailenin tahsil görmemiş oğlu olmak dışında hiçbir özelliğı yoktu. Yetkililer insanların yapabileceğı meslekleri önceden belirlemişti. Her insana uygun on değişik meslek listesi sunuyorlardı ve herkes bu belirlenmiş işlerde çalıştırılıyordu. Genç delikanlı kendisi için belirlenmiş on farklı meslek grubundan birkaç tanesinde daha önce çalışmıştı ve buna rağmen biriktirebileceğı kadar para kazanamamıştı. Oysa aş1 işçisi olmak onu sağlığından edecek olsa da sadece birkaç sene çalışarak hayalini gerçekleştirebilecekti. Ayrıca hastalığa tam anlamıyla yakalanmadan aş1 işçiliğinden istifa edecekti. Ama delikanlının hesaba katmadığı önemli bir şey vardı. O da, yetkililerin aş1 işçisi olmaya karar veren bir insana geri dönülmesi imkânsız bir sözleşmeye imza attırmalarıydı. Bu sözleşme, işçi hastalığa tamamen yenik düştüğünde feshedilebilirdi ancak. Hastalık başlarsa dahi, işçi yetkililerin izni olmadan asla

išten ayrılamazdı. Hastalığın belirtileri başladığında yetkililere haber vermek ve onların atadığı doktorlara görünüp belirlenen ilaçları da içmek zorunluydu. Bu ilaçlar hem vücudun direncini arttırıyor hem de hastalığın zamana yayılarak ilerlemesini sağlıyordu. Ağrıları dindiriyor, üstelik depresyonu da önlüyordu.

Delikanlı bir gece önce kararını tamamen vermişti. Aşı işçiliği başvurularını kabul eden işçi kabul binalarından randevu alması da zor olmamıştı. Sabah erken saatte kalkacak ve şehrin dışındaki işçi kabul binalarının yolunu tutacaktı. Bu binaları daha önce hiç görmemişti ama oraya gitmiş olan birçok arkadaşının anlattığına göre garip binalardı bunlar. Binaların iki ana kapısı vardı. Küçük, dar pencereleri, karşısında duran devasa bir bahçeye bakıyordu. Bahçenin çimleri su fışkıyeleriyle her sabah sulanıyordu. Bu yüzden çimler hep yeşil ve canlıydı. Binaların iki ana kapısı da aynı yöne bakıyordu, tıpkı küçük küçük onlarca pencerenin geniş bahçeye bakması gibi kapılar da uyumu bozmamak için bu çimli ıslak bahçeye açılıyordu. Bu binaların içlerinde birçok oda vardı. Sıra sıra, küçük küçük, birçok oda... Bu kadar çok oda ne işe yarıyordu ve neden bu kadar dar ve küçük kapıları vardı anlamak zordu. Dar koridorlar uzundu ve kötü beyaz bir ışıkla aydınlatılıyordu. Binalar, kameralar tarafından çok sıkı bir biçimde kontrol altında tutuluyordu. İş başvurusu için geldiğinizi bilmeseniz orayı bir hapisane sanabilirdiniz. Arkadaşları ona binaya girdiğinde kesinlikle sessiz olması gerektiğini söylediler. Çünkü aşı binalarında sessiz kalmak ilk ve değişmeyen tek kuraldı. Ancak görevliler soru sorduğunda kısık bir sesle cevap verebilirdiniz. Zihninden ona verilmiş bütün tüyoları geçirdi. Tıraş olması, temiz ve derli toplu kıyafetler giymesi ve elinden geldiği kadar güler yüzlü görünmesi gerekiyordu. Çünkü sistem ölüme gönderdiği işçilerin her ne olursa olsun bundan bile memnunmuş gibi görünmelerini istiyordu.

Bir çeşit vicdan rahatlatmadan başka bir şey değildi bu. Aslında işçiler kendi istekleriyle ve memnuniyetle bu sözleşmelere imza atıyorlardı onlara göre. İşçi adaylarının yüzlerindeki minicik bir tebessüm, caniliklerinin o gevşemiş yüz kaslarında bir an için kaybolmasına sebep oluyor, bu da katranlaşmış vicdanlarına incecik beyaz bir cila sürülmesini sağlıyordu.

Beyaz bir düzlükle karşılaşacaksın, demişti arkadaşlarından bir tanesi delikanlıya. Akşama doğru bir saatti. Kuşlar ötüyor, gökyüzünde daireler çiziyordu. Oturdıkları yer ne bir kahvehaneye ne de bir lokantaya benziyordu. Oysa neredeyse loş bir ışık aydınlatıyordu dibinde oturdıkları duvarı. Ellerin arasında gevşekçe tuttuğu şey, bir kahve bardağıydı. Yanlarından birkaç insan geçti. Sırtı o insanlara dönük, yüzü duvardan yansıyan belli belirsiz ışıqla aydınlıktı. Ortalık ne kadar da sakindi. Bu uzun cadde, diğer uzun caddelere keskin ve açık bir kıvrımla bağlanıyordu. Arka taraflarda belirgin olmayan konuşmalar vardı. Bu konuşmalar ara ara gürültüye dönüşüyordu. Kare şeklinde bir masada oturmuşlardı. Beş kişilerdi. Biri hariç hepsi aynı mahallede büyümüştü. O biri, büyük ve çocuk dalgınlığı taşıyan gözleriyle, bu delikanlıydı. Mahalleye on altı yaşına bastığı sene taşınmışlardı. Babası zamanının çoğunu define bulmak için harcadığından asıl işinden de olmuş, elinde kalan tek şeyi, karısını ve iki çocuğunu da yanına alıp orta sınıf bir semtten bu fakir mahalleye taşınmıştı. Mahalleye ilk geldikleri gün hava kapatmıştı, gökyüzünde gri bulutlar vardı, yağmur yağdı yağacaktı. Bu mahalle ona öyle sıcak ve farklı gelmişti ki, eve taşınma işi henüz bitmemişken kendini mahallesinin sokaklarına atmıştı. Ömründe ilk kez tadacağı ve başına bir kez daha gelmeyecek olan bir mahalleye ait olma hissini işte bu binaların arasında tatmıştı. Bir mahallenin birçok delikanlısından biri olmak... Delikanlı mahallenin sokaklarında hissettiği bu duygu ile yıllarca yaşayabilirdi ama Axen'e gitmek

istiyordu artık. Axen'i düşlediğinde güvenli bir soluk ciğerlerini dolduruyordu. Sanki Bazid'de yaşadığı onca kötü şey bir anda yok olacak, tıpkı mahallesinde olduğu gibi, bir geminin güvertesinde ellerini ceplerine sıkıştırıp sık adımlarla yürüyecekti. Bu Bazid'de neredeyse hiçbir insanda görünmeyen denizcilik sevdası, ona böyle garip hevesler edinen akrabalarının olduğu baba tarafından kalmıştı. Büyük amcası uçak gibi bir şeyi bir kâğıda çizip buna benzer makineleri tamir etmek hevesinde olduğunu babasına söylediğinde hayatlarında hiç uçak görmemiş olan kendisi ve babası bir kez daha kâğıda çizilmiş ve ancak bir kuşa benzeyen bu şeye garip bir şaşkınlıkla bakmışlardı. Küçük halası ise kadınların asla yapmasına müsaade verilmeyen cirir oyununa merak salmış, hatta bu yüzden öldürülmüştü. Dedesi ise lokman hekimlik dışında şişelerin içine minyatür evler yapıyordu. Annesi delikanlıya hamileyken evladının böyle garip hevesler içinde olmaması için Allah'a günler boyu yakarmış fakat korktuğu şeyi, delikanlı henüz konuşmaya başlamışken annesinin yüzüne karşı ilk cümlesiyle başına getirmişti. Bu cümle oğlunun, denizi olmayan bir kara parçasında denizci olmak istediğini net bir şekilde anlatıyordu. Zavallı kadın başına gelmesi kaçınılmaz olan bu talihsizliğin karşısında bitmek bilmeyen dualarına geri dönmek dışında bir çare bulamamıştı. Zaman ilerliyor, oğlu büyüyor ve o büyüdükçe tek bir cümleyle başlayan sevdası da büyüyordu. Durmak bilmeden, denizlerden ve devasa gemilerden bahsediyordu. Arkadaşları arasında alay konusu oluyor, hiç kimse bu denizi olmayan topraklarda deniz özlemiyle yanıp kavrulan bu genç adamı anlamıyordu. Aslında kendisi de bunun nasıl olduğunu bilmiyordu. Allah'ın ceza olsun diye baba tarafına verdiği saçma heveslerden bir tanesine kendisinin de kapılmasının, değiştiremeyeceği kadar olduğunu düşünüyordu. Ne yaparsa yapsın bir türlü bu aşktan gönlünü kurtaramamıştı ve nihayet bir aşî işçisi olarak birkaç yıl çalışıp biriktirdiği paralarla Axen'e

gidecek ve bir gemide miçolukla başlayıp kendi yolunda ilerleyecekti. Axen'de aç kalsa bile, en azından denizi görebilecekti. Burada yaşadığı meçhulde kaybolmayacak, gözleri savaşı ve ölümü görmeyecekti. Üç kuruş için onurundan olmayacak, yetkililerin nefesini ensesinde hissetmeyecekti. Sırf tahsil görmediği için istemediği bir işte çalışmayacaktı. Axen'in engin denizleri bolluk dolu bir yaşamı ayaklarının önüne serebilirdi.

Gözlerini küf tutmuş duvarda gezdirdi. Yattığı oda gözüne ne kadar da küçük gelmişti. Sanki birdenbire ayakları devleşmiş, kafası vücuduna ağır gelmişti. Nemden sararmış duvarlarda asılı, çeşit çeşit gemi resimleri gözle görünen büyük çatlakların üstünü örtüyordu. Odada bir koyuluk peyda olmuştu. Ama yine de bir mum ışığı her yeri aydınlatmaya yetiyordu. Mumun ışığı odadaki sessizliği daha da belirgin kılıyordu. Bir kolunu bacağının üstüne atıp karmaşık düşüncelere daldı. Ertesi gün gideceği aşı binalarını düşündü. Beyaz düzlüğe adımını ilk attığında sana söylediğimiz gizli tekerlemeyi üç kez söyle demişti arkadaşları. Etrafında saat yönünde bir kez dön. Durduğun cephede karşına toprak bir yol çıkacak, o yolu yürü. Sanki daha net hatırlıyordu arkadaşlarının söyledikleri şeyleri. Toprak yol bitince sana dileklerinin gerçek olacağına dair yalan bir söz verilecek ve önünde beyaz bir kapı açılacak. O kapıdan geç ama önüne çıkan ilk kişinin hiçbir dediğini yapma. Ta ki gerçekten gözlerinin içine bakana kadar... Göz göze geldiğinizde nasıl bir değişim içinde olduğuna o da şaşırarak. İşte o an gerçek özgürlüğü hissedebileceksin. Sıkıntılı bir sessizliğe yenik düşüyordu içi. Bunca saçma cümleleri neden söylemişti arkadaşları ona? Ne anlamı vardı bütün bunların? Bir şaka mıydı bunlar? Sanki o anda arkadaşları değil başkaları konuşmuştu. Çünkü bu cümleler ağızlarından dökülürken sanki yıllardır tanıdığı insanlar değişmiş bedenlerini başka varlıklara teslim etmişlerdi.

Onlarla dalga geçmişti. "Ne saçmalık" demişti. Sıkıntıyla içini çekti. Sanki bağırarak istiyor, bağırıyor, gücü yalnız göz kapaklarını kapatmaya yetiyordu. Sıksa, çıplak kolunu duvarın küflü serinliğine yasladı. Kafasını öne doğru uzattı. Ne anlamsız bir zamanın içindeyim diye düşündü. İçinde olduğum zaman ayaklarımın altından kayıp gidiyor.

Saçları mumun ışığının titrek aleviyle beraber duvara dik gölgeler bırakıyordu. Gölgeler mumun ışığı hareket ettikçe gemi resimlerine kadar uzamaktaydı. Yorgundu. Bedeni değil zihni yorgun düşmüştü. Binlerce düşüncenin cirit attığı kafası olduğu yerde duramıyordu. Aklı bulanıyordu. Gözlerini kendinden geçer gibi kapattı. Öylece oturduğu yerde yaslandığı duvardan cesaret alarak uykuya daldı.

Ertesi sabah çok erken bir saatte uyandı. Öyle ki güneş henüz doğmuştu. Sıkıntıyla karışık bir uyanıklıktı bu. Yüzünün dağınıklığını anlaması zor olmadı. Yastık izleriyle mahvolmuş bir yüz. Sanki yastık yüzünden hıncını almış, gece boyunca yüzünü dağıtmıştı. Aceleyle giyindi. Bir kumaş pantolonun üstüne bir de çizgili gömlek. Onu her zaman olduğundan daha güvenilir ve ciddi kılmıştı. Uzun ve küçük yüzü, kocaman, doğuştan sürmeli gözleriyle ne de uzaktı bu giysilere. Ellerini ovuşturdu. Soluğunu tuttu ve kendini dışarıya, güneşin tamamen doğduğu o saate atıverdi. Aşı binalarına giden tek otobüse ulaşabilmek için iki vesait değiştirdi. İçinde onlarca aşı işçisi taşıyan otobüsün kalkmasına birkaç dakika kala otobüse yetişti. Oturacak yer yoktu. Dalgındı, bir koltuğa yaslandı.

Otobüsten indiğinde gerçekten de beyaz bir düzlüğü andıran aşı binalarının büyük bahçesinin karşısında duruyordu. Bu geniş beyazlık tamamen ışığın bir oyunuydu. Işık her şeyi de-

ğıştiren tek güç gibiydi bu bahçede. Çimleri aydınlatıyor, taze su damlalarından kırılarak dışarı yansıyor. Durmadan yürümek istedi o beyazlıkta. Tam bahçenin içinde yol alacakken ayaklarını bastığı yolun kısa ve betondan bir yol olduğunu fark etti. Bir süre yürüdükten sonra onu güler yüzlü bir adam karşıladı. Adam memnuniyetle gülümsüyordu. Ona ağız dolusu bir selam verdikten sonra genç delikanlıya nasıl yardımcı olabileceğini sordu. Delikanlı aşı işçisi olmak istediğini söylediğinde "çok iyi bir karar" diyerek genç adamın lafını kesti. Uzun uzun aşı işçisi olmanın avantajlarını anlattı ona. Kendisinin de yaptığı bu işin ne kadar onurlu bir iş olduğunu sözlerine ekledi. Delikanlıya bakarken gururla kaşlarını dikiyordu. Adamın sözleri delikanlıya her şeyin bir yalandan ibaret olduğunu sezmesi için fırsat vermiş oldu ve güvensiz bir tebessüm, alayla karışarak biçimli dudağının kenarında yer etti. Aşı binasının ana kapısına geldiklerinde kocaman bir kapı diğer küçük kapılara açılmak üzere sonuna kadar aralandı. Güler yüzlü görevli adam onu binanın danışma bölümüne yönlendirdi ve "Burada adınız okunana kadar bekleyeceksiniz," dedi. "Adınız anons edilince yerinizden kalkın ve size doldurmanız için bir sözleşme kâğıdı verecek olan şu hanımefendinin yanına gidin. Bu kâğıt bir iş sözleşmesidir. Şirketin ve sizin çıkarlarınızı kati suretle gözetir. Sözleşmeyi imzaladıktan bir hafta sonra sizi posta yoluyla bilgilendireceğiz. Bu mektupta tam olarak hangi gün ve saatte işe başlayacağınıza dair birkaç bilgi yazılı olacak. Sonra da gelip bir aşı işçisi olarak burada çalışabileceksiniz. Şimdiden kolay gelsin" diyerek yanından uzaklaştı.

Delikanlı ona gösterilen yerlerden birine oturdu sıkıntıyla. Adı sanki hiç okunmayacakmış gibi, hiçbir anonsu dinlemiyordu. Şaşkınlıkla etrafına bakınıyordu. Her şey arkadaşlarının anlattığı gibiydi. Bomboş bir şey doldurdu içini. Sıkıntı her yerini

sarıyordu. İçinde kin birikiyordu... Kanı zehirlenmişti sanki. Binanın beyazlığı midelerini bulandırmaya başlamıştı. Uzun koridorlar gözünde daha da uzadı. Her şey ne kadar da gerçek dışıydı. Her yer can sıkıcı bir şekilde beyaza dönüşüyordu. Beyaz duvarlar, beyaz koltuklar, beyaz bir masa. Her şey beyazlıyor. Adının anonsu ne kadar da beyaz... Adını duyuyordu tekrar tekrar. Bembeyaz fayansların üstünde kayarak yürüyordu. Beyazlamış kadına doğru yürüyordu. Beyazlık kadının önünde duran bir duvar gibi. Her şey bu beyazlığın içinde başka bir beyazlık... Kadına doğru ilerliyordu. Mideleri beyaz bir safra kusana dek yürümeye devam etti... Kalbi sıkıntıyla çarpıyordu.

Nabızı hızlanmıştı. Gözleri bunca beyazlık içinde kan çanağına dönmüş, kudurmasına az kalmıştı. Bina görevlileri bir sorun olduğunu henüz anlamamıştı. Kadın beyaz bir kâğıtta yazanları, genç adama doğru uzattı. Ağız dolusu bir gülümseme yüzünün tamamını kaplamıştı kadının. Delikanlı tarifsiz duyguların karmaşasında birden bütün duygular tek bir şeyin içinde kayboldu; mutluluğun... Kendisini hiç olmadığı kadar özgür hissediyordu. Delikanlı inanmaz gözlerle bacaklarının arasına bakıyordu. Sanki bir şey ona bak demiş gibi. Bacaklarının arasındaki canavar nasıl da gerçekti. Her şeyden daha gerçek... Bunca beyazı kendi kırıyla kirletecek bir gerçek.

Bütün görevliler ve aşçı işçiliği için sıraya girmiş olanlar hayretler içinde ona ve canavara bakıyordu. Bu sıradışı şey karşısında nasıl tepki vereceklerini bilmez halde, genç adamın bacaklarının arasından salyalar saçarak kafasını gösteren şeye kilitlenmişlerdi. İş sözleşmelerini elinde tutan kadın bakışlarını genç adamın canavarından çekip elindeki kâğıda doğrultmuştu. Onları neden elinde tuttuğunu, bunca şeyi neden yaşamak zorun-

da olduğunu sorgular gibiydi. Genç adam coşkuyla kollarını iki yana açıp canavarının binadaki bütün beyazlıkları kirletmesine izin verdi. Canavar önce önünde duran uzun ve geniş masayı dağıttı, sandalyeleri ve sonra önüne gelen diğer şeyleri... Yıkım onun özgürleşmesinin tek anahtarıydı. İşte bu yüzden her şeyi yıktı. Ortalıkta duran aşı kolilerini, küçük kapılı dar odaları, genişçe uzanan duvarları... Canavarını bir oraya bir buraya savuruyor, önüne çıkan her şeyi deviriyordu. Delikanlı duvarları yıkarken içindeki gemi aşkını ve Axen'i de yıktı. Artık hür olmanın ne demek olduğunu biliyordu.

Sisé yorgun düşmüştü. Yüzü darmadağındı ve solgundu. Elleri tutunacak bir yer bulma telaşıyla çırpınıyordu. Son bir kuvvetle doğruldu. Bu kuvvet bedeninde dolaşan kanı hızlandırmıştı. Kan hızlandıkça kuvveti artıyor, ciğerlerinde hissettiği, yanarak köze dönmüş gücü tekrar açığa çıkarıyordu. Güç bütün bedenini ele geçiriyor, boğazında birikiyordu. Zamanın geldiğini anlıyordu artık. Boğazında biriken ses, diyetinin acısıyla titreşiyordu. Ses büyüdükçe yerin ve göğün yedi katından varlıklar uyanıyordu. Bu uyanış altın taslardan içilen ölümsüzlük şerbetine dahi kara bir isyanla doğruluyordu. Bu sesin içinde öldürülmüş falcıların, sürgüne gönderilmiş, yakılmış ve tecrit edilmiş büyücülerin, boğazlanmış evliyaların, ölüme terk edilmiş delilerin, cüzzamlıların, vebalıların, ölü çocukların, ölü hayvanların yerden ve gökten yükselen davudi çığlıkları vardı. Gaip-ten gelen davudi sesler, yıkımın açacak olan tomurcuğuna sırlı notalar üflüyordu. Yerden yükselen ateş göktekiyle birleşiyor, isyanın bayrağını tutan ellerini ateşe veriyordu. Cinler, ifritler, ölümler ve yakılmışlar işte hepsinin sesi gökyüzünün elektirikli sesleriyle şaha kalkıyordu. Bu yolda kimse kimseye yardım etmiyordu çünkü kimse kimseyi güçsüz görmüyordu. Başkaldırı vardı, sadece isyan vardı! İnsanoğlu tarafından aşağılanmış cin-

ler, ifritler, yardım dilenmiş kutsal görölmüş melekler, periler her şeyi yıkmak için ayaklanıyordu.

Tanrı gözlerinin önünde büyümüştü ve kendini ilk olarak adından azat etmişti... Bacaklarının arasından gözlerini açacak olan sadığın gelişini gözlüyordu. Canavarının baş vermesiyle kendisini yaratan insanlığın önünde özkıyımını gerçekleştireceği anı bekliyordu.

Yedi gün, yedi gecelik yolculuğa bir bağırmaıyla başladı Sisé. Ses gırtlığında bir alev topu gibi büyüdü. Tıpkı çimlerde yuvarlanan çocuklar gibi, isyan seste kuvvet buluyordu. Yedi gün yedi gece aç ve susuz yürüdü. Ciğerinde yanan isyan ateşi bir an bile sönmeden dağları, ovaları, denizleri aştı. Kuşlara eş böceklerle dost oldu. Kendini yitirdi, kendini buldu. Kırklara yedilere, cadılara öcülere, kötülere iyilere yoldaş oldu. Fatma ana ona çıkınından bir yaprak uzattı. Yapraktan yiyince rüyaya daldı. Rüyasında anladı ki mana hiçlikteydi.

Bazid'den Axen'e bir isyan damlası sıçradı. Sisé'nin her iki bacağı devleşti. Her bir adımı yedi büyük dağ kadar genişledi. Bir eliyle dünyanın bir ucunu diğer eliyle dünyanın öbür ucunu tutuyordu. Saçları ovaları sardı, gözleri kainatın sınırlarınca büyüdü, göğsü gaybın okyanusları kadar genişledi. Nefesi açıldı ferahladı. Nefsi hiçlikte bir hiç oldu. Dereler aşır tepeler geçince anladı ki Axen'e varmıştı.

Axen'in sokaklarında anlaşılmaz bir sessizlik kol geziyordu. Ay, serin ışığını evlerin camlarından içeri süzüyordu. İki katlı bir evin oturma odasında büyükçe bir koltukta ayın ışığı yüzlerine vuruk bir kadın ve bir erkeğin konuşmaları duyuldu. Aşı, diyordu adam kadına. "Kısa zamanda başlayacaklarmış." "Sen

de duydun mu?" diye sordu kahveleri getiren diğer kadın salonun kapısını sol eliyle iterken. "Hayır, bilmiyorum" dedi öteki. "Birkaç yakın dostumuz aşî konusunun biraz can sıkıcı olabileceğinden söz ettiler" diye ekledi adam. "Birlikler kısırlaştırma politikalarıyla şüphe çekiyor. Bazid'de korku baş göstermiş. Dedikodulara göre aşılama korkusu insanların cinsel organlarını canavara dönüştürüyormuş." Kadın elindeki kahveden sadece birkaç küçük yudum aldı ve "Bazidliler böyle şeyleri abartmayı severler" diyerek beyaz yaldızları olan sehpaye kahve fincanını uzattı. Diğer kadın bukleli saçlarını geriye atarak, "öyle demeyin hatırlarsınız ki bundan çok uzak değil 67 yıl önce Axen'de tren garlarında birkaç kişi üst üste hapşırıldı diye yüzlerce insan uzun bir süre evlerinden çıkamadılar. Axenlilerin paranoyaklığı her zaman daha akıl almaz boyutta olmuştur. O zamanlarda insanlar, olmayan bir hastalık kendilerine bulaşacak diye birbirlerinden gizlenir olmuştur." Adam kararlılıkla, "Yetkililer o sırada can sıkıcı şeyler yapmıştı, korkudan işe gidemeyen insanları evlerinden zorla topladılar" dedi. "Yetkililer Axen halkına karşı Bazidlilere nazaran her zaman daha nazik oldular" dedi kadın. "Bazidlilerin asiliğinden olmasın bu?" diye cevap verdi adam... Kadın gülümseyerek, "Bizim her denileni sorgulamadan kabul etmemizden iyidir." diye bitirdi cevabını. Diğer kadın dayanamayarak atıldı. "Axen halkı o kadar da köle ruhlu değildir! Evlerinden zorla alındıkları için yetkililere karşı direnç gösterdiler." "Ama," dedi öteki kadın, "Bazid halkı katledilirken direnç göstermek akıllarına bile gelmiyordu." "Katliamları yetkililer bizden sakladılar ama," dedi kadın rahatlamış bir ses tonuyla. "Şimdi biliyoruz," diye sürdürdü öteki. Adam, "Bu bahsettiğiniz şeyler tamamen saçmalık" dedi... Sohbet bu ve buna benzer birkaç konunun üzerinden devam etti. Gece yarısını geçeli çok olmuştur. Bir sonraki gün verilecek olan davet için her şey hazırıldı. Evin tamamı temizlenmiş, çocuklar yat-

madan önce banyo yaptırılmıştı. Bahçe düzeni iŖe alınan yeni bahçıvan tarafından iyiden iyiye saėlanmıŖtı. Son bir haftanın en önemli konusu haline gelmiŖ olan bu davet, adam için oldukça fazla önem taŖıyordu. Atlantik açıklarında bulunan bir l geminin çıkarılmasına henüz bir ay gibi bir zaman vardı ve Ŗirketle anlaŖma sağlanırsa adam bu büyük kârın ortaklarından biri olacaktı. Bu yüzden davete Ŗirketin yönetim kurulu yeleri ve eŖleri katılacaktı. Sabah gün ıŖımadan uyanmaları gerekiyordu. Her Ŗeyi ancak bu Ŗekilde yetiŖtirebilirlerdi. Bir süre sonra adam ve kadın uyumak için yatak odalarının yolunu tuttular.

Günün ilk ıŖıkları bütün tazeliğiyle Ŗehri aydınlatıyordu. Parkların havuzlarında ördekler, becerikli paletleriyle suyun keyfine varıyordu. DıŖarıda insanlar günün ilk cıvıltısını bozuk bir musluğun su kaçırması gibi mekanik bir ritimle hissediyordu. YryŖ yapan birkaç insan, aŖı üzerine konuŖurken çimlerin üzerine yatmıŖ olan iki köpeğin yanından geçiyordu. Yetkililer birkaç hafta içinde Ŗehrin parklarındaki ıŖıkların tamamını deėiŖtirmiŖti. Bu yüzden Ŗehir, yeni bir kıyafet giydirilmiŖ gibi hoyrat bir hal içindeydi.

Saat ikiyi vurmadan evde titizlikle yapılması gereken birkaç iŖ daha bitirildi. Artık akŖam yemeği için hazırlıklar baŖlamalıydı. Çocuklar ayakaltında olmasınlar diye sabah erkenden büyük annelerine gnderilmiŖti. Adam ve kadın akŖama giyecekleri Ŗık kıyafetlerini daha birkaç gün önceden ayarlamıŖlar, bu davetin gerçekten iyi ve göz doldurucu olması için ellerinden geleni yapmıŖlardı. Ŗirketin yönetim kurulu üyelerinden olan yaŖı hayli geçkin beyefendi ve eŖi, davetteki en önemli kiŖilerdi. Bu adamın tek bir sözü birçok kapıyı aardı. O yüzden adam ve kadın bu çiftle iletiŖim kurmanın ne kadar önemli olduğunu aralarında konuŖuyorlardı. Kadın sessiz bir i ekiŖle yaŖlı be-

yefendinin karısının ne yaparsa yapsın birkaç dakikadan fazla konuşmayı sevmediğini, durumu olurluna bırakacağını kocasına söyledi. "Fakat" dedi kadın gözlerini bir çırpıda kısarak, "her ne olursa olsun o yaşlı cadının yüzüne baktığımda geçen seneki davette saçma sapan konuşup kendini ve hepimizi rezil ettiğini asla unutmuyacağım. Nasıl da kötü bir çığlık koparmıştı üstelik" Tiz bir kahkaha attı. Bu kahkaha adamın da keyfini yerine getirmişti. Adam "Küçük bir yürüyüş iyi gelebilir" dedi ağır başlılıkla. Dalgın hareketlerle hazırlandılar. Kapıdan, önce kadın sonra adam iki yabancı insanın birbirlerine gösterdikleri açgözlü nezaket gösterileriyle dışarı çıktılar. Güneşin öğle sonrası ışıkları, yolları tıpkı şehrin diğer yerleri gibi ısıtmıştı. Tıpkı adam ve kadın gibi yürüyüşe çıkmış başka insanlar yanlarından geçiyordu. Yerde sağlık bakanlığının aşı broşürleri görülmüyordu. Adam ayağının altına yapışmış bir broşürü sökmeye çalışırken, "İyice abartıldı şu aşı meselesi" dedi kadına dönerek. "Birkaç seferlik duyuru nedense yetkililere yetmiyor. Aşı mevzusu bitene kadar her yere bu saçmalıklardan koyuyorlar ve bu da yetmiyormuş gibi günün en alakasız vakitlerinde aşı anonsları yapıyorlar." Kadın umursamaz bir el hareketiyle kocasının koluna girdi. Bir saatlik yürüyüş evin önüne geldiklerinde neredeyse tamamlanmıştı. Evde davet için telaş aynı şekilde devam ediyordu. Yardımcılardan bir tanesi kadın ve adamı kapıda karşılarken sipariş ettikleri şarabın henüz gelmediğini bildirdi. Yardımcı kadın bu davet için onca gereksiz masraf yapılırken henüz maaşının ödenmemiş olmasının da verdiği kızgınlıkla, fark ettirmeden de olsa sesini yükseltti ve bundan sonra şarap getiren adamla çalışılmaması konusunda ısrar etti. Zaten bu yıl verilmiş olan diğer önemli iki davette de bu adamın aynı şekilde şarapları geç getirdiğini hatırlattı. Adam bu seferlik de anlayış gösterebileceklerini dile getirdikten sonra sözlerine yeni bir kişiyi şu şarap organizasyonu işine alabileceklerini ekledi. Yar-

dımcı kadın gözlerini utançla süzerek eğer işe yeni biri alınacaksa erkek kardeşinin bu iş için biçilmiş kaftan olduğunu dile getirmekten kendini alamadı. Adam ve kadın bu konuda tek kelime etmeden aynı rahat adımlarla evin içine girdiler. Salon-daki berjer koltuğa kadın kendini bir tüy hafifliğinde bırakırken adam çalışma masasından küçük bir not kâğıdı alabilmek için ikinci kata çıktı. Not kâğıdına aceleyle bir şeyler yazdı ve bir zarfa koyup tekrar karısının yanına döndü. Yardımcılardan birini yanına çağırdı ve adamın kulağına eğilip kısa bir mırıltıyla ellerinin arasına zarfı koydu. Bir süre sonra giyinmek için giysi odasına çıktılar. Davetlilerin gelmesine çok az bir zaman kalmıştı. Kadın ve adam heyecanlarını saklamadan gülümsüyordu. Kadın davet için özellikle satın aldığı mavi şık giysisini giyerken adam çoktan kol düğmelerini takmaya girişmişti.

Saat akşamın ilk saatlerini gösterirken ilk davetliler görüldü. İlk gelen çift şirketin önde gelen temsilcilerindendi ve onlar da tıpkı kadın ve adam gibi özenle giydikleri kıyafetleriyle anlamsız bir uyum içerisindeydiler. Büyük bir gülümseme ve içtenlikle karşılandılar. Hemen salona içki içmeye davet edildiler. İlk gelen misafirler salona geçerlerken kapı bir kez daha çaldı ve işte bu gelenler asıl beklenen çiftti. Katlanmış boynuyla kapıda ilk görünen adam oldu. Hemen arkasından şişman karısı isteksizce yürüdü. Karısının canı bir şeylere sıkılmış gibiydi. Onlar da büyük bir nezaket şamatasıyla salona davet edildiler ve dakikalar ilerlerken beklenen misafirler tek tek teşrif ediyorlardı. Salon, gelen misafirlerin koyu sohbet ve kahkahalarıyla doluyordu. Dışarıda hafif bir esinti vardı ve pencereler sonuna kadar açık olduğu için bu tatlı esintiden misafirler de faydalanıyordu.

Bir süre sonra misafirlere ve evin sahibine yemek masasının hazır olduğunu bildirdi yardımcılardan biri. Bu haber uzak bir

gölümsemeyle karşılık buldu ve hep beraber yemek masasına, salonun diğer ucuna geçildi. Yemeğe çorbayla başlandı. Çorbalar içilirken davetliler ve ev sahipleri kısa bir sessizliğe daldılar. Bu davetlilerin ve ev sahiplerinin yakalayabildikleri ilk ve en uzun sessizlik anı oldu.

Söze ilk başlayan ev sahibi oldu. “Sizce ne kadar zamanda hazırlık yapmak gerekir,” diye sordu gözlerini meraklı bir çocuğun bakışlarına büründürerek. “Bütün program birkaç hafta içinde belirlenmiş olur ve o zaman siz de hazırlığınızı yaparsınız” diye yanıtladı katlanmış boyun. Bu cevapla birlikte evin sahibi yüzünde beliren heyecan ve mutluluk dalgalanmasına engel olamadan teşekkür manasına gelen bir kafa hareketi yaptı. Bu demek oluyordu ki gemi işine o da dâhil olmuştu. Demek ki onca masraf ve aylar süren çaba boşuna değildi. Karısı da bu heyecanı elindeki kadehi kaldırmaya çalışırken üzerine dökerek paylaşmış oldu. Bu beklenmedik durum şaşkınlığa yol açsa da kısa zamanda herkes toparlandı ve sohbete devam edildi.

Yardımcı kadın erkek kardeşiyle konuşuyordu. Kadının saçları kabarık, boynu kısa, elleri iş görürdü. Ağzı tıpkı serçelerinki gibiydi. Kısacık soluğu ocağın üstünde fokurdayan yemeğin buharına karışıyordu. Buharın rahatlatan sesi kulaklarına nüfuz ederken avuçlarının arasına kardeşinin hamallıktan parçalanmış ellerini aldı. Gözlerini anlayışla gözlerine dikti. Lafı çok uzatmadan girdi söze: “Şarapçının yerine seni işe almalarını söyledim onlara,” dedi. “Ne zaman cevap verirler,” diye sordu delikanlı. Kirpikleri ılık ılık ve uzundu. Ağzından küçücük bir gülüş karnına kadar yayılıyordu sanki. Hizasız dişleriyle dudaklarını ısırdı ve ablasının hazin geçmişine dalmış gözlerini dere kenarlarında kurbağa larvası yakalayan sıkıntılı çocukların çevik el hareketleri gibi yakaladı. “Bilmiyorum,” dedi yaşlı abla.

“Aşı kampanyası bir geçsin cevap verirler mutlaka! Zaten onun bahanesiyle maaşımı vermeyi de geciktiriyorlar. Aşı yüzünden her şey durdu biliyorsun, bir de şu korkunç dedikodular var... Neden insanlar kısırlaştırılmak isteniyor anlayamıyorum. Bazı'de isyan başlamış diyorlar. Geçen sene aşının etken maddesinin ne korkunç bir şey olduğunu bas bas bağırın bir doktoru anında susturdular. Adamcağıza ne olduğunu Allah bilir artık. Zaten son zamanlarda kayıplar da arttı. Düzene başkaldırdığı düşünülen insanları evlerinden zorla alıyorlar ve sonrası bir muamma. Annem ne derdi hatırla, bir yer düzene girmişse orada er ya da geç kıyamet kopacaktır.” “Ben de korkmuyor değilim,” dedi çocuk endişeyle. “Aşıdan kaçmayı deneyeceğim ama ağır cezalar var. Neden devletin yararına inandığı bir kampanyaya aynı zamanda yüksek bir fiyatla zorla dayatılıyor ki halka?” “Bunlar faydasız sorular küçüğüm” dedi kadın avuçlarının arasında değerli bir taş tutar gibi sımsıkı tutarken ellerini kardeşinin. “Kalk,” dedi telaşla. “Yapacak çok işimiz var. Bulaşıkları yıkamama yardım et. Birazdan yoğunluk artar. Ne zaman ne isteyecekleri bilinmez bu sahip takımının.”

Ev sahibi kadın garip bir patavatsızlıkla “Aşı,” dedi. “Dedikoduları duymuşsunuzdur. Ben bu saçmalıkların nelere mal olacağı konusunda açık bir öngörü içerisindeyim,” dedi katlanmış boyun. “Kaos,” dedi ardından. “Bizim millet de doğululardan geri durmaz böyle konularda. En nihayetinde aşı kampanyaları halkın iyiliği için,” dedi sözlerine devam ederken. “Ne istiyorlardı yani dünyada bunca kıtlık varken, düzinelerce çocuğu peş peşe sıralamak mıydı niyetleri?” Ağzına kocaman bir lokma yağlı ekmeği atarken konuşmasını sürdürdü, “Devletler önlem almak zorunda olan mekanizmalardır, orta yerde bir korku varsa çözümü yine devlet bulacaktır.” Kahkahayı bastı katlanmış boyunun şişman karısı, “Devlet dediğin bir korku yaratıp ya-

rattığı korkunun önlemini almaya çalışan zavallı bir mafyadan başkası değildir ve demem o ki bu mafya ancak başka bir mafya yerini alana kadar varlığını sürdürebilir. Oysa korkunun kökeni devletse neden devleti yok etmek için çabalamıyoruz?” Sakil bir kıpırtı belirdi dudaklarında, beyaz bir peçeteyi yağlanmış minik dudaklarına bastırırken ve bacaklarının arasında uç vermiş canavarı fark etmeksizin... “İktidar böyle bir yok ediş politikası sürdürürken inanırım bu tür dedikodulara,” diye ekledi hemen ardından. Katlanmış boyun hınçla gözlerini karısına dikti. “Nerede olduğumuzu unutuyorsun,” diye uyardı karısını. Karısının daha önce böyle konuşmalarına hiç şahit olmamıştı. O güne kadar birkaç saçma cümleyi dahi zorla bir araya getiren karısının, içine şeytan kaçmış konuşmalarını duymak onu ev sahiplerine karşı utandırdı. Şaşkınlığına hâkim olamadan herkesten karısı adına özür dileyerek kalın parmaklı ellerini kontrolsüzce kenetleyip çenesine bastırdı. Masadakiler gerilmişti. Ev sahibesi içkilerin tazelenmesi ve bu tatsız konunun orada son bulması için elini ortalık yerde dolanan hizmetlisine doğru hafif bir vurdumduymazlıkla kaldırdı. Salonu garip bir sessizlik sarmıştı.

Canavar, kadının bacaklarının arasında iyiden iyiye boy vermişti. Katlanmış boyunun karısı beklenmedik bir hareketle ayağa kalktı, “İçimde tarifsiz bir heyecan var. Garip bir mutluluk dalgası yayılıyor karnıma, ne yapacağım şimdi,” diye haykırdı. Masadakiler şaşkıındı. Bacaklarını usulca ayırdı ve gördü orada duran ve soluğu ıslak bir serinlikle bedenine yayılan cesaret canavarını. Kadının şişman bedeni özgürlük hissiyle çalkalandı. Kadın canavarını süzdü. Gururla başını kaldırdı, gözlerinde yorgun bir arayış vardı. Karşısında duranlar hayretler içerisinde ona bakıyorlardı. Lokmaları kursaklarında kalakaldı. Bu mucize neredeyse akıllarından etti onları. Yutkundular, “tanrı”

dediler, “bundan hiç bahsetmemiştii, nasıl olur da bu durumu haber etmedi bizlere.” Kadın bağırđı "Çünkü tanrı yoktur, çünkü isyan vardır" Eller göğee açıldı, “Yardım,” dedi bir tane-si “yardım et bize yüce Tanrım! Bu lanetten bizi koru!" Ama bilemezlerdi ki tanrı yardım edemezdi artık onlara. Ancak ce-saretin suçlu eli kurtarabilirdi onları battıkları tatsız bataklıktan ve çılgınca bir titreyiş saracaktır zihinlerini paylarına düşen o nafile yakarıştan.

Bazid'den kopan isyan damlası, Axen'deki dağlara, ovalara, köy-lere ve şehirlere sıçırıyordu. İnsanlar aşı korkusuyla uyuyamaz olmuştu. Tıpkı Bazid'deki gibi Axen'de de şüphe insanların ak-lını nezih bir işçilikle oyuyordu. Söylentiler ağızdan ağza yayılı-yordu. Kapılar defalarca kilitleniyor, perdeler sımsıkı kapatılıyor, aşı için gelen görevlilere bilerek cevap verilmiyordu. Axen halkı da tıpkı Bazidliler gibi neyin diyetini ödediklerini sorguluyordu. Yıllardan beri süren bu esaret neyin diyetiydi? Neden Bazidlilere yapılan zulme karşı kör bırakılmışlar ve bu körlükten derin bir zevk almışlardı? Üstelik körlüklerini sevmişlerdi. Ve şimdi kör-lükleri onları üstün hale getirmişken neden bir zaman sonra Ba-zidlilerle aynı kadere ortak oluyorlardı?

Sisé, bacaklarının arasındaki canavarla, yedi gün yedi gece sonunda vardığı Axen sokaklarında umutla yürüyordu. İnsanları görüyordu. Parklarda ve bahçelerde dolaşıyorlardı. Çocukları ve yakınlarıyla eğleniyorlardı. Her şey bir bahar bahçesinden çıkmış gibi cıvıl cıvıldı. Kuşların sesleri yürüdüğü parkları ve yolları çınlatıyordu. Yanından insanlar geçiyordu. İnsan seslerinin doygun tınısı, ağaç dallarında yer çekimine karşı alaycı rahatlıklarını biraz olsun bırakarak dinlenen kuşların cıvıltısına karışıyordu. Havanın esintisi gömleklerden ve ipek elbiselerden içeri, mutluluktan pembeleşmiş tenlere doğru siniyordu. Sisé iyi hissediyordu. İçinde kıpırdayan bir şeyler vardı. Gözleriyle etrafı derin derin taradı. Her şey ne kadar da tanıdık ve yabancıydı. Aynı şeyi Bazid'de de hissettiği olmuştu. Hem de pek çok zaman. Daha önceden tanıdığı, bildiği her şey birdenbire bir yabancıya dönüşüyor, onu şimdiki gibi acayip bir durumda bırakıyordu. O dalgın gözlerle ortalığa bakarken bir grup kadın ve erkek Sisé'nin yanından geçtiler. İçlerinden tıpkı Sisé gibi etrafa ilgiyle bakan bir adam onu birden fark etti. Gördükleri şey hayret vericiydi. Hayatlarında ilk kez karşılaştıkları bu garip şeye inanmaz gözlerle bakakaldılar. Sisé'nin bacaklarının arasından kafasını öne uzatmış olan canavara korkuyla odaklandılar. Ömürlerinde görmemiş oldukları canavarına ve Sisé'ye öyle şaşkınlıkla bakakalmışlardı ki, birden içlerinden

biri avazı çıktığı kadar bağırmaya başladı. Bir yandan parmağıyla onu işaret ediyor, diğer yandan demek doğruymuş diyordu. Homurtular ve bağırışlar yükseldikçe yükseliyordu. Kuşlar hâlâ aynı cıvıltıyla öterken insanların seslerinin rengi değişmiş, tanımadıkları bu şey karşısında nefret dolu dalgalanmalarla keskinleşmişti.

Etrafındaki kalabalığı fark eden diğer insanlar da ona doğru ilerlediler. Bacaklarının arasında duran canavara gözlerini dikerek yaklaşmaya başladılar. Onu işaret edenin ardından diğerleri de gözlerini hırsla açtı. Parmaklarıyla birbirlerine işaret ettiler. Sisé ona doğrulmuş sayısız parmağın ve kinden kızarmış gözlerin karşısında kıpırdayamaz olmuştu. Eteğiyle canavarını gizlemeye çalışıyordu. Kana boğulmuş gözlerin içine bakıp insanları sakinleştirebileceğini umdu. Canavarını gizlemeye çalışan elleri kararsız hareketlerle bir o yana bir bu yana savruluyordu. Kalabalık, sesini yükselterek “Demek doğruymuş,” diyordu, “Demek isyancılar buraya da geldiler. Bazid’i talan ettikten sonra sıra buraya mı geldi,” diye bağırıyorlardı. Sisé yükselen seslerin arasında, daha da çaresiz halde zararsız olduğunu anlatmaya, o insanlara hissettirmeye çabalıyordu. Kalabalığın arasından çıkıp kaçabileceği bir boşluk aradı. İnsanlar, üzerine doğru geliyorlar ona daha da yaklaşıyorlardı. Nefessiz kaldığını hissediyordu Sisé. Kalabalığın içinden bir kişi öne doğru atılıp bu hastalıklı karayı, bu Bazidliyi yetkililere bildirelim diye bağırды birden. “Hemen!” “Kimseye bulaştırmasın canavarını,” dedi ardından birileri. Zaten yetkililer önceden haber vermişlerdi böyle olayların gerçekleşebileceğini. Televizyonlarda her gün bizi uyarıyorlardı. “Dikkat edin, dönüşmüşler her yerdeler,” diyorlar. “Doğudan gelip burada da isyan çıkaracaklarına dair bizi sıklıkla uyarıyorlardı. Onlardan kendimizi korumak zorundayız. Yoksa Bazid’de olduğu gibi Axen’de de isyan başlayabilir.”

Kalabalık çoğaldıkça gürültü artıyordu. İnsanların tedirginlikleri her an şiddete dönüşebilirdi. Kalabalığın gözlerindeki hınç dikenli bir bitki gibi gerçektir. Sisé, onlara bakıyordu.

Canavar soluklanıyordu, canavarın gözleri bir şey arıyordu. Kendisini olduğu gibi kabul edecek Axen burası mıydı? Ona anlatılan özgürlükler coğrafyası burası olamazdı. Onun varlığına bile tahammül edemiyorlardı. Onda olan her şey bir hastalık gibi bulaşıcıydı. Hayal kırıklığıyla kafasını kaldırdı. Ne uğruna topraklarından buraya gelmişti. Burada da insanlar yetkililerin iktidarının altında tahammülsüzleşmişti. Kendisinden olmayanı istemeyecek kadar bencilleşmiş, korkaklaşmışlardı. Bazid'de saklandığı gibi Axen'de de saklanmaya mecbur bırakılmıştı şimdi. Halkının ne büyük zulümler gördüğünü, her şeyin yetkililerin anlattığı gibi olmadığını söylemek istiyordu onlara ama kimsenin dinlemeye niyeti yoktu. Oradan kaçmaya karar verdi. Çünkü biraz daha beklerse onu yetkililere teslim edecekleri şüphesizdi. Canavar hırçınlaşmış, keskin dişlerinin arasından köpükler saçmaya başlamıştı. Her geçen an öne doğru atılıyor, kendisine ve Sisé'ye kurtulacak bir yol arıyordu. Sonunda bir çıkış yolu bulup hızla ve soluk soluğa kalabalıktan kurtuldular. Sisé koşuyor, insanlar ise yarı şaşkın yarı öfkeli halleriyle yetkililere dönüşmüş bir teröristin az önce ellerinden kaçtığını haber veriyordu.

Kürsüdeki ulu yetkili konuşmaya hazırlanıyordu. Kaşları iktidarının verdiği gururla çatıktı. Kapkara kaşlara altın bir ışıkla seslendi. "Ben," dedi, "ben benim! Siz de ben olacaksınız! Beni bulunca aydınlığa ulaşacak, gözlerinizi açacaksınız." Genişçe bir kalabalık kürsünün önünde duruyordu. Olan biteni anlamamışlardı. Bir sabah herkesin kapısı çalınmış, ulu yetkili gelecek ve halka seslenecek denmişti. Herkesin katılması zorunlu-

du. Katılmayanlar anında hain ilan edilecek ve sorgusuz sualsiz cezalandırılacaklardı. Bu konuyla ilgili hiç kimse fikir dahi yürütemeyecekti. İnsanlar pek bir şey anlamadan sabahın erken saatlerinde uyandılar. Daha önceden yetkililer tarafından belirlenmiş meydana geldiklerinde birlikler bir çember halini almış halkı bekliyordu. İnsanları teker teker itina ile aradılar. Aranan herkesi çemberin içine koydular ve böylelikle geniş çember kısa bir süre içinde halkla doldu. Kalabalıktan tek bir ses çıkmıyordu. Herkes ne olacağını bekliyordu. Beyaz ve topaklanmış bulutlar gökyüzüne dağılmıştı. Hava serin ve ferahtı. Aşı kampanyasının reklam bayrakları dalgalanıyordu her yerde. Uzun bekleyişin ardından sirenler çalındı, birlikler hareketlendi, konuşmanın yapılacağı kürsü tekrar denetlendi ve uzaktan, ulu yetkili demirden bir araçtan inerken görüldü. Etrafını sayısız koruma sarıverdi. Öyle ki onu tamamen görünmez hale getirdiler. Çok geçmeden ulu yetkili kürsüye çıkartıldı. Alan bu defa dar bir çemberle sarıldı. Kürsünün önünde duran onca insan ulu yetkiliyi net bir şekilde göremiyordu. Ulu yetkili gözlerini kısmak suretiyle kalabalığın ucunu bucağını taradı. Derin bir nefes aldı ve boğazını sessizce temizledi. Dakikalar boyu tek kelime etmeden ve kıpırtısız durdu. Kimsenin beklemediği bir anda sözlerine kararlılıkla başladı: “Sizler,” dedi, “nasıl asil bir kan dolaşıyor damarlarınızda biliyor musunuz? Bu asil kan için fedakârlıkların en büyükleri verildi. En zorlu yollardan geçildi. Ne savaşlar kazanıldı, ne çıkarlar göz ardı edildi. Bu yolda bize isyan edenlerin kafaları kopartıldı. Her şey bugünleri görebilmek için yapıldı. Bu asil kanın sağlığını düşünmek ve korumak elbette yine bizlere düşüyor. Aşı kampanyalarından şüpheye düşenler oluyormuş. Unutmayın ki biz bu asil kan uğruna savaştığımız zamanlarda da birçokları bundan şüpheye düşmüşlerdi. Oysa şimdi onların nerede, bizlerin nerede olduğunu herkes çok iyi biliyor. Darağacında sallanırlarken akılları baş-

larına gelmişti ama iş işten çoktan geçmişti. Aşı kampanyaları daha sağlıklı bir halk için bir garantidir. Geleceğimizi sağlam temeller üstüne kurmak niyetindeyseniz kampanyaları ciddiye almamız şart, hele ki bu zamanda. Düşmanlarımız her yerde ve pusuya yatmış bekliyorken. Biz düşmanlarımıza karşı bunca akıllı planlar kurarken, halkımızın başka kafa karıştırıcıların sözlerine inanıp bizlere, hem de halkı uğruna ne fedakârlıklar yapmış olan bizlere inanmamaları çok can sıkıcı. Sizden bir ricada bulunuyorum, kafanız karışmasın. Kafa karışıklığı birlik olmanın tek düşmanıdır. Bana güvenin. Ben size bir şey iyidir diyorsam o iyidir. Ve şimdi de aşı kampanyaları, gelecek yarınlarımız için bir zorunluluktur diyorum. Eğer ki buna karşı çıkan birileri olursa hainlikle suçlanacağını şimdiden bilsin. Hainlik ciddi cezalarla karşılık bulacaktır. Büyük aşı gününe az bir zaman kaldı. Yıllardır bugün için uğraş veriyoruz. Her şeyi halkımız için yaptık, daha sağlıklı ve güçlü yarınlar için, daha da iyi şeyler yapacağız. Büyük aşı gününde, sorgusuz sualsiz her kişi, aşı alanında toplanacaktır. Bu, bana ve diğer yetkililere bir gönül borcudur. Hainlikle suçlanmak istemeyen herkes aşı alanında hazır bulunacak, belirlenen gün ve saatte orada olacaktır. Zorluk çıkarılmayacağını umuyoruz.” Ellerini önünde kürsünün üstünde birleştirdi. Uzun konuşması boyunca elleri havada hareket halindeydi ve şimdi bir hasta gibi titriyordu. Heyecanın ve gücün şiddetli sarsıntısı tüm bedenine yayılmıştı. Ulu yetkili’nin konuşmaları kızaran yüzünde anlamsızlaşıyordu. Onu dinleyen tek bir kimse dahi aşı kampanyalarının gelecekle ilgili nasıl bir garanti olacağını anlayamamıştı. Hiç kimse korkudan tek bir soru soramıyor ve o sorular yalnızca bir anlık kuvvetle zihinlerde beliriyor, sonrasında ise bir toz bulutu gibi dağılıyordu. Gelecek bu kadar korkulacak bir şey miydi ki aşı kampanyaları yaparak garantiye alınsındı. Bunca sorunun bir cevabı yoktu. İnsanlar gözünü nereye çevirse aynı

şeyle, korkuyla karşılaşıyorlardı. Büyük yetkili etrafını çeviren güvenlik birliklerinin arasından tekrar seslendi. “Bazı şehirlerde aşı kampanyalarına karşı isyanlar başlatıldığını duyuyorum. Birçokları bu kampanyaların kısırlaştırma politikası olduğunu savunmaktan geri durmuyorlar. Hatta bu paranoyanın insanlarda garip durumlara yol açtığını duyuyorum. Bu ne saçmalık! Nasıl oluyor da benim zeki ve çalışkan insanlarım bu tür saf-satalara kanabilecek kadar güçsüzleşiyor? Sizleri buradan son bir kez daha uyarıyorum. Bu hainleri gören, bilen veya duyan olursa anında en yakın yetkili birliğe haber verecek. Aşı gününe kadar en ufak bir pürüzün çıkmasını istemiyorum.”

Kalabalık homurdandı. Bir karartı gibi sağa ve sola kaykıldı. Kalabalığın ritmik hareketiyle sanki bir şeyler uyandı ve o anda tarlaların üstüne binlerce karga aynı anda siyah bir örtü gibi kondular. Kanatlar koral bir sesle kapandı. Kargaların yüzü Ulu yetkili’ye doğru döndü. Kanatlarda keskinleşen siyahlık bir ışık şimşeği gibi uzaklarda çatarken ulu yetkili ellerini doğrulttu. Ufku saran gölge, parmaklarının arasından yüzünü taradı. Keskin fakat şaşkı bakışlarını kalabalığın üstünde bir kez daha gezdirdi, göğsünü her iki yanına doğru kabarttı, bu hareket onun boynunu olduğundan daha kısa gösteriyordu. Yüzü bağımlı olduğu bir şeyin rengine dönük, üstelik kızarıktı. Onlarca kılcal damar, yanaklarında o her konuştuğunda patlarcasına belirliyordu. Orta yaşların başlarında olduğu halde iktidarın deli kanıyla bedeni genç bir enerji yayıyordu. Yanında dikilen görevlilerden birine doğru yönünü dönerek konuşmasına kaldığı yerden devam etmek istedi ama bu isteği boğazında bir düğüm gibi dondu kaldı. Gözbebekleri hızla büyüdü. Büyük yetkilinin ani suskunluğu karşısında onlarca görevli yüzlerini ulunun baktığı yöne çevirdi. Uzaklardaki tarlalardan havalanan sessiz karartı oklaştı bir bulut yığını gibi üzerlerine yönelmişti. Bin-

lerce kanat tek seferde açılıp kapanıyor, sessizlik gümbürtüsü ovaları aşır kulakları sağır ediyordu. Kalabalık arasından bir adam, gördüğü şeyin şokuyla boğazı patlarcasına bağırdı. Dönüşmüş kargalaaaaaaar! Dönüşmüş kargalaaaaar! Binlerce karga bacaklarının arasındaki canavarlarıyla ulu yetkiliye doğru hızla ilerliyordu. Rüzgâra karşı kapanan her bir kanat, bir zikir ayini gibi tekrar açıldığında sessizlik bir kez daha bozuluyordu. Görevliler öyle bir hızla Ulu yetkiliyi görünmez hale getirdiler ve öyle bir el çabukluğuyla onu demirden aracının içine gizlediler ki kargalar kara bir bulut gibi üzerlerinden geçerken kalabalık sadece geriye kalan keskin rüzgârı hissedebildi. Kargaların bitmek tükenmez uçuşu dakikalar sürmüştü. Yere o kadar yakın bir mesafeden uçuyorlardı ki alandaki insanlar yere uzanmak zorunda kaldılar. Kargaların bazıları ileriye doğru uçmaya devam ediyor, bazıları ise aşı reklamlarının panolarına, demirden araca ve direklerle şiddetli bir hızla çarpıp yere düşüyordu. Onlarca ölü karga bacaklarının arasındaki canavarlarıyla yere yığılı kalmıştı. Demirden araç, bir sihirbazın herhangi bir şeyi kaşla göz arasında yok etmesi gibi görevliler tarafından aniden meydandan uzaklaştırıldı. Kalabalığın etrafını çeviren çember bozuldu ve tek bir açıklama yapılmadan insanları oracıkta bırakıp yok oldular. Ne konuşulanlardan ne de aniden gerçekleşen kargaların saldırısından bir şey anlamayan insanlar öylece şaşkın, meydanda kalakaldılar. Ufuk kızıla dönük bir renge boğulmuştu. Yüzler çaresiz ve şaşkın birbirine döndü. Sessizlik atmosferi ağır bir uğultuyla dağılıyordu.

Aşı kampanyaları bütün dünyada aynı gün yapılacaktı. İlanlarda gün ve saat, aşı binalarının yerleri ayrıntısıyla yazılıydı. Bu binalar şehrin dışına kurulmuş yatay yönde, boş arazilere konumlandırılmış binalardı. Her bir binada yüzlerce aşı işçisi düşük ücretlerle çalıştırılıyordu. Aşının sonuçlarının nelere

mal olacağını düşünmeksizin durmadan iş görüyorlardı. Bu insanlar çalışmanın dışında kendilerine pek az vakit ayırıbiliyorlar ve bu zamanları yine yetkililerin belirlediği eğlence yerlerinde geçiriyorlardı. Çoğu insan büyük alışveriş merkezlerinin sinema salonlarında belirlenen filmleri izleyerek zamanlarını öldürüyor, birbirine benzeyen kıyafetleriyle kendileri gibi olan insanlarla dans ediyorlardı. Haftanın boş buldukları zamanlarında spor salonlarında ölümüne egzersiz yapıyorlar, hepsi daha fit, daha çalışkan, daha eğlenceli olmak için uğraş veriyordu. İyi olmak modaydı. Herkes birbirine garip bir marazla gülümsüyor, hayırlı olan olsun da ne olursa olsun diyorlardı. İyilik ve hayır kelimeleri aşı kampanyaları başladığı o eski yıllardan beri insanların diline yerleşmişti, bütün cümleler bu iki kelimeyle başlıyor veya sona eriyordu. İyilik kelimeleri, iyi yaşamlar ve iyi insanlar her yerdeydi. Bir bokun, bir heykelin önünde var olması gibi salt iyilikle var olan iyi insanlardı onlar. İyi olmaya çalışmak sorgulamalarını engelliyordu onların. İyilik iğrenç ışığıyla onları kör etmeye, gerçekleri görmelerini engellemeye devam ediyordu.

Aşılınmaya az kalmıştı, insanlar vakit daraldıkça korkuya daha çok yenik düştüler ve bu yenilme yenilenin zihninde bir kapı açtı. Hem de kendi elleriyle çizdikleri sağlam bir kapıydı bu. Paranoya Axen'in sokaklarında da iyiden iyiye, bir akşam rüzgârı gibi dolaştı. Pencerelere ve kapılara dadandı. Kapılarını açmayanların kapılarının önünde sadık bir uşak gibi durup bekledi. Ve o kapı, ani bir hareketle açıldığında korku, tene susamış bir aşık gibi atıldı insanların boyunlarına.

Bir sokakta, huzurlu bir evin küçük penceresinden küçücük bir ışık ayın ışığıyla birleşirken bir kadın oğlunu küçücük ellerinden öperek yatağa yatırdı. Çocuk saçlarını tek bir hareketle geniş alnından çekti. Alnı çocukluğun pembeliğiyle mattı. Ağzı yüzünde genişçe bir yer kaplıyordu. Gözlerini annesinin anlayışlı yüzüyle doldurdu ve annesine fısıldayan bir sesle arkadaşlarının aşidan bahsettiklerini ve çok korktuklarını söyledi. Çok mu büyüktü aş acaba? Arkadaşlarının dediğine göre çocukları kocaman bir iğneye asılı tutacaklarmış ve içindeki ilaçla, tıpkı kendisinin ve arkadaşlarının yakaladıkları sineklere su şırıngalayıp patlattıkları gibi onları da patlatacaklarmış. Aşidan kaçanları ise odalara kapatacaklarmış. Odalardan belki de yıllarca çıkamayacaklarmış. "Gerçekten öyle mi olacak anne?" diye sordu küçük eller. Annesi kabarık, kirli saçlarını ikiye ayırıp tepesinde bir yerde topladı, küçük ellerin saçlarına tutuk hareketlerle dokundu. "Sen bunları düşünme," dedi, "hayırlısı neyse o olur. Her şey hayrını bulur. Sen hayırsız bir evlat olma yeter. En kısa zamanda büyü ve çalış. Çalışırsan her şey senin olur. Hep daha çok çalış, hep daha fazlasını iste." Çocuk gözlerini kıstı ve yaş almış gibi sakın bir hal takınarak "Ama," dedi annesine "çok çalışırsa kendini unutmaz mı insan? Babam o kadar çok çalışıyor ki, en sevdiğin şey ne diye sordum bilemedi. Düşündü düşündü aklına hiçbir şey getiremedi." "Olsun," dedi

annesi küçük ellere, “sen yine de hayırlısını düşün, hayırlı olan eninde sonunda hayırlı olacaktır.” Ve sonra, nasıl ki bahar kızıl topraklara adanmışlıkla serilir, işte öyle serdi kadın da küçük yorganı küçük ellerin üstüne. Küçük eller sorularına cevap bulamamıştı, her şeyin hayırlı olacağı avutmamıştı kalbini. Öyle bir korku saplandı ki ciğerine, kimyası değişti kanının ve daldırdı onu düşler cennetine.

Yuvarlak ay gökyüzünde parladı. Karanlık, ılık bir ışıqla yumuşadı. Küçük eller ay ışığında parlayan renklere dalmışken soluğu derinleştirdi ve bir inilti boğazında keskin bir yer etti. Yorganının üstündeki ateş böceği gibi yanıp sönen simler onu hiç beklemediği bir rüyaya daldırdı. Küçük bedeni uykunun hazzıyla kıvrandı. Sabaha kadar metruk bir acıyla yandı ve küçük elleri tutunacak bir dal umuduyla iç geçirdi. Rüyası onu dar yollar-
dan, karanlık sokaklardan geçirdi. Adımları çoklukla büyüyor büyüdükçe, yollar daha da karanlıklaşıyordu. Gözünün önünü göremeyecek hale geldiğinde kendisini kale gibi bir yerin devasa kapısının önünde buldu. Karanlıktan daha kara olan kapı aniden önünde açıldı. İçeriye küçücük bedeni korkuyla sızdı. Sanki artık yürümüyordu da yer ayaklarının altından kayarak onu ilerletiyordu. O her yeri ve her şeyi görüyor ama sanki kimsecikler onu göremiyordu. Etrafına dikkatle baktı. Korkuyla kaçışan ve bir şeyler taşıyan insanlar gördü. Karanlık o kadar yoğun bir sis halindeydi ki kimsenin yüzünü seçemiyordu. Yanından, önünden, arkasından geçen insanların telaşını anlamakta güçlük çekiyordu. Neden herkes bu kadar telaşlıydı ve kucaklarında taşıdıkları şeyler de neydi öyle? Birdenbire insanların taşıdıkları şeyi ve neden korktuklarını anladığını fark etti. Bu insanlar kollarında kocaman torbalar taşıyor ve biraz ileride bu çuvallardan bir duvar örüyorlardı. Kaçıp korktukları şey bir düşmandı ama bu düşman nerede ve nasıl bir biçimdeydi bil-

miyorlardı. Zavallılar son bir çareye kucak açar gibi gökyüzüne kadar uzanan duvarı örmekten bitkin düşmüşlerdi. Duvar üst üste konulmuş o kadar çok çuvaldan oluşmuştu ki örülen duvar belki de kaçılan düşmandan daha korkunçtu. Kir, pas ve karanlık içinde daha ne kadar çuval taşıyacakları bilinmeyen bu insanların haline öylesine üzüldü ki çocuk, minicik ciğerini kara kan damlaları akıtırken ellerinin arasında buldu. Ciğeri hiç sönmeyecek olan bir köz gibi avuçlarında yanıyordu. Yangın, ellerine oradan da tüm bedenine bulaştı. Ciğerini tekrar yerine koymaya çalıştı ama ne yapsa nafileydi. Onun olmaktan çıkmış bu organ nasıl oluyorsa büyüyor, taşıyamayacağı kadar ağırlaşıyordu. Kapkara kanlar damlatan ciğer, bir süre sonra o kadar büyümüş, genişlemişti ki minicik bedeni altında kalmış, acı kanın kokusuyla sarmalanmıştı. Ne kadar çırpınsa o kadar ağırlığını hissediyordu ve ters dönmüş bir bataklık gibi onu yutuyordu ciğeri. Bedenini sürüyerek bir çıkış yolu aramaya çalıştı. Üstündeki şey o kadar ağır ve boğucuydu ki, zamanla nefes alamamaya başladı. Bağırarak yardım dilemek için çırpındı ama nafile çabası boğazındaki sesi daha da derine çekti ve tek bir ses dahi çıkaramadı. Bu his gıcını çıkaramama hissine ne kadar da yakındı. Sanki sesini haksız olduğu için çıkaramıyor, korkuyordu. Haksızlığı ölümün dehşetinden daha korkunçtu.

Bedenini sarsarak tekrar tekrar denedi çığlıklar atmaya. Buna rağmen tek yapabildiği daha fazla debelenmekti. Çılgına dönmüş aklını sakinleştiremiyor, bir çocuk bedeninde bir yetişkinin rüyasını görüyor gibiydi. Kendisini o kayganlık ve ağırlıktan az sonra, kurtardığını fark etti. Bu o kadar basit ve rahat olmuştu ki nasıl kurtulduğunu bile anlayamadı. Etrafında hâlâ koşturan insanları gördü. Onların koştuğu yöne doğru o da koştu. Karanlığın içinden hızlı adımlarla, çuvalardan yapılmış ve göğe doğru yükselen duvarın önüne doğru koşmaya devam

etti. Duvarın dibine bir solukta ulaştığında yorgun ve bitkin insanların tırmanarak en tepeye çuvalları koymaya çalıştığını gördü. Herkes en tepeye kadar zorlukla çıkıp çuvalları oraya koyduktan sonra geri dönüyordu. İçinde bir merak yol almaya başladı çocuğun. Acaba duvarın arkasında ne vardı. Neden kimse oraya kadar büyük zahmetler ve korkuyla çıkıp da duvarın diğer tarafında ne var diye bakmıyordu. Belki de ne olduğunu biliyorlardı. Zaten kendileri örmemiş miydi duvarı? Ama her ne olursa olsun, bütün insanlar orada ne olduğunu bilse de o, merakına engel olamıyordu. Duvarı tırmanmaya karar verdi. İçindeki korkuyu serbest bırakıp yukarı doğru ilerlemeye başladı. Elleri duvarın yumuşak dokusuna batıyor ama her yeni hamlede daha rahat tırmandığını fark ediyordu. İlerledi, ilerledi, duvarın en tepesine gelene kadar kararlılıkla, cesaretle, inatla geldi. Duvarın üstünde gözlerini kapatarak oturdu. Göz açınca sonsuza uzayan bir çimenlik ve cıvılda-yan kuşlar gördü. İçini bir mutluluk kapladı. Nefesi tüm bedeninde dolaştı. Rengârenk ve bahar gibi bir hava, hışırdayan ağaçlar önünde bir ırmak gibi serildi. Gördüğü şey ne kadar da güzel ve iç açıcıydı. Sırtını döndüğü dünya ne derece karanlık, kötü ve korkutucuysa yüzünü döndüğü şey tam tersine aydınlık, ferah ve mutluluk doluydu. Hiç düşünmeden küçücük bedenini gördüğü cennete doğru bıraktı. Uçarak önünde serilmiş şahane ovayı dolaştı. Tatlı tatlı esen rüzgâr, bedenini bir yaprak gibi bir o yana bir bu yana savuruyor, ona güzel bir bahar turu attırıyordu. Bununla güzel kokular geliyor, bacaklarındaki haz bir gıdıklanmaya dönüşüyordu. Hafiflemiş bedeni süzülerek uçuyorken kendini bir ırmağın önünde buldu. Bu ırmak çok geniş ve çok uzundu. Küçük adımlarla ırmağın kenarına kadar sokuldu ve fark etti ki bu ırmakta su yerine renkler akıyordu. Bir gökkuşağının bir nehir olup çağlamasını andırıyordu. Renkler pastel tonlarda ve birbirine kati suretle karışmadan, durmadan akmaktaydı. Nehrin içinde yüzen ve geçtikleri her rengi bedeninde taşıyan balıklar gördü bir-

denbire! Bu balıklar bir renkten diğerine doğru yüzüyorlardı. Ve nehrin renkleri yalnızca balıkların bedeninde birbirine karışıyordu. Gözlerini bu şahane manzara karşısında şaşkınlıkla açarken hemen yanında bitivermiş bir kova gördü. Aynı anda kendisini nehrin içinde balık avlarken buldu. Balıkları yakalıyor, acele etmeden kovaya kadar taşıyor, renkleri tamamen süzülene kadar onları kovanın içine sıkıyor, en sonunda renklerini kovaya akıttığı için şeffaflaşan balıkları tekrar renklerine kavuşsunlar diye nehre bırakıyordu. Şeffaf balıklar nehre girer girmez tekrar aynı canlılıkla yüzerken her geçtiği renkten pullarına biraz daha bulaştırıyorlardı. Çocuk kovasını doldurana kadar balıkları tutup renklerini sıkmaya ve onları tekrar nehre bırakmaya devam etti.

Bunu yapmak onda öylesine derin bir mutluluğa, huzura ve cesarete dönüştü ki, duvarın ardındakilerin de mutluluğu tatmalarını çok istedi. Koştı ve duvarın önünde buldu tekrar kendini. Kovasıyla en tepeye kadar tırmandı ve karanlığa kovadaki renkleri döktü! Renkler kararmış ruhlara ve o karanlık kaleye baharı getirdi. İnsanlar kendi elleriyle ördükleri duvarı yıkmak için cesaretle koşturdular.

Sabah ilk ışıklarını sanki ilk onun yüzüne vurmuş gibi kirpiğe boğulmuş gözlerini açtı çocuk. Ağzı küçük, dudakları şekilli idi. Yatağından doğrulurken korkunun hissettirmeden ciğerinden uçup gittiğini anladı. Gözleri bacaklarının arasında duran canavarı gördüğünde öyle bir mutluluk çılgılığı kopardı ki, sokaklara koşmak isteğini durduramadı ayakları. İşte o gece annelerinin sözlerinden tatmin olmamış ve aynı rüyaya dalmış on binlerce çocuk taşı sokaklara. Bir gece önce çalışmak istemeyen, kendini unutmak istemeyen çocuklar canavarlarıyla sokaklarda çılgılık çılgılığa koştular. Çocuklar canavarları ellerinde okulları yıkmaya koştular. Minik ayakları koşmanın şiddetiyle kıçlarına

değdikçe daha da çok istediler yıkımı. Yıktilar duvarlarını kreşlerin, liselerin. Yıktilar kapısını annelerinin ayaklarına bollukla serilmiş cennetlerin.

İsyan, tüm dünyada canavarları bacaklarında olan insanlarla, hayvanlarla, böceklerle yayılıyordu. Yetkililer daha çok önlem alıyor fakat yeni planlar isyanı durdurmaya yetmiyordu. Televizyondaki açık oturumlar, programlar, isyancıları karalıyor, onların hayırlı evlat olmadıklarını dillendiriyor, sistemin büyük faydalarından bahsediyorlardı. Din adamları ağızlarında salya, kafalarında takkelerle vaazlar veriyor, kendi söylediklerine hayran kalıp gözyaşlarına boğuluyorlardı. Açıyorlardı kitaplarını, biz size demedik mi diyorlardı, öyle yaparsanız böyle olur! Aşı, tanrının bir emri sayılır diyorlardı. Aşı olmayan, düzene başkaldıranın sonu hayra alamet değil. Yetkililerin emirlerine başkaldırmak tanrıya da başkaldırmak demektir. Akılsızlık etmeyin, bu dünyada ve diğer dünyada bazı güzellikleri garantilemek niyetindeyseniz denileni yapın.

Sisè canavarıyla sokaklardaydı. Kendini saklamaya çalışıyordu. Çünkü artık Axen'deki insanlar dönüşmüşleri yetkililere gammazlamak için fırsat kolluyordu. Bacaklarının arasındaki canavar ise her şeyden ürker olmuştu. Ona insanların nasıl baktığını anlıyordu. Axen, kalbinde bir yaraya dönüşüyordu Sisé'nin. Kendi halkına zulmedenler Axen'i de esir almıştı. Nasıl ki Bazid'de her yere beton binalar inşaa ediyorlarsa; parklar, okullar, hastaneler, evler; nasıl ki hapisaneler, spor salonları, tesisler, nasıl ki alışveriş merkezleri, büyük marketler, termik santraller, fabrikalar, gökdelenler, işte aynısını Axen'e de yapıyorlardı. Sisé, insanın kendine zulmünü anlayamıyordu ve o bunun anlamını aradıkça dünya öz kıyımını dileyen bir ejderha gibi ufka yükseliyordu. Yorgun ellerini dizlerine koydu. Parkın ağaçları hafif bir esintiyle hışırdıyordu. Axen'e geleli çok zaman olmamıştı ama ciğeri halkının acısını hissediyor, kanadıkça kanıyordu. Axen Bazid'e, Bazid Axen'e neler olduğuna aldırmaksızın kendi yok oluşuna yürüyordu. Dinlenmek için bir kuytu buldu. Az da olsa rahatlamak istiyordu. Kaçıp saklanmaktan bitkin haldeydi. Ortalık sakinleşmişti. Dalgın hareketlerle ortalığı kola çan ediyordu. Az sonra gözlerini karşısında duran bir çöp tenekesine dikti. Dış tertemiz olan bir çöp tenekesiydi bu. Çöp tenekesinin yanında boylu boyunca uzanmış bir adam vardı. Yorgunluğunu ele veren gözleri büyük ve yuvarlaktı. Elleri becerikli hareketlerle çöpleri yokluyordu. Arada sırada çöp kutusundan özenle bir şeyler seçiyordu. Bulduğu bazı şeyleri paramparça olmuş ve kirlenmiş kıya-

fetlerine sürüyor, onları ışığa bir kuyumcu titizliğiyle tutuyor ve sonuçtan memnun kalınca dudağında bir gülümseme belirliyordu. Yaşı hayli geçkindi. Yüzü kırışmış, alnı genişti. Çenesi kemikli ve dardı. Göğsü son kez nefes alıyormuş gibi telaşla inip kalkıyor, bunu yaparken burun kanatlarının hazin bir kuvvetle genişlediği görülebiliyordu. Yaşlı adam hazinesinden doymuş bir gözle ayrılırken Sisé'ye doğru ilerledi. Sisé şaşırды ve ürkerek canavarını sakladı. Adam yaklaştıkça korkusu da arttı. Diğerleri gibi canavarını görüp onu iteğinden ve hemen yetkililere haber vereğinden endişe duydu. Adam elindeki torbayla yaklaştıkça yaklaştı. Büyük ve hantal adımlarını Sisé'nin saklandığı kuytuya kadar sürükledi. Hırıltıyla karışık bir nefesi yine sanki son kez bu işlemi yapıyormuş gibi ciğerlerine doldurdu ve nefesini verirken Sisé'nin yanına oturdu. Sisé orali olmamaya çalıştı. Yana doğru bedenini uzattı ve sanki adam onu ilgilendirmiyormuş gibi yüzünü yana döndü. Bacaklarının arasındakini eteğiyle iyice örttü.

Adam, "Saklama onu," dedi tatlı bir sesle. "Onu kimseden saklama." Bu cümle yaşlı adamın ağzından sıcak bir gülümsemeyle koparken yüzünü ona döndü Sisé, göz göze geldiler. "Ben oyum," dedi adam. "Tanıyabilirdin beni korkuna yenik düşmemiş olsaydın. Ben de tıpkı canavarın gibi istenmeyenim, işe yaramayanım ve öldürülmesi gerekenim. Tanıyorsun beni aslında.

Sana seninkinden ayrı olmayan hikayemi anlatırken beni merakla dinle güzel dostum. Her şeyden önce ben öz kıyıma lanetler yağdırılan kitaplara ve dinlere rağmen ölümü isteyen bir deliyim. Ölüm yaşama düşmansa en güzel düşmanını bulmuş demektir. Bu yüzden öz kıyımımı toprağın suya, çiçeğin güneşe ,ateşin havaya ihtiyacı gibi istiyorum. Gençtim, becerikliydim. Savaşlar gördüm. Diyarlar deryalar aştım. Gezginiğim bir efsaneye dönüştü. İnsanlar beni anlattı beni konuştu. Onlar

iştahla anlattıkça ben gezdim. Gezdikçe anladım ki özgürüm. Büyük gezimin sonunda, doğduğum topraklara geri döndüm. Döndüğümde elime bir silah verdiler ve düşmanımı layıkıyla tanıttılar bana. Onu tanı ve onu tam da kalbinden vururken sakın gözlerini kırpmada dediler. Sen varsan o yok, o varsa sen yoksun, bu yüzden elini çabuk tut! Eğer onu vurursan ne büyük bir amaca hizmet ettiğini anlayan için sana nişanlar takacağız. Memnun bir gülüşle ardından bakacağız. Gençliğine, işe yararlılığına methiyeler düzecek, yeteneklerini öveceğiz. Seni senden tekrar var edeceğiz. Vatanına hizmet edişin yakınlarını da gururlandıracak, dostların daha da çoğalacak, her öldürdüğün düşman yakanda bir nişan olarak seni yükseltecek. Her denileni yaptım. Gösterdikleri şey için kanlar akıttım, biraz da kendi kanımdan topraklarıma damlatmayı ihmal etmedim. Önünde bereketli ve ucu bucağı olmayan bir tarlaya bir çekirge sürüsünün girmesi gibi ihtişamlıydı savaş. Omuzlarım dikleşmişti, silah arkadaşlarımın genişlemiş böğürlerine eş olmuş ilerliyordum. Zafer kanımıza yayılan hızlandırıcı bir hâp gibiydi. Önümüze gelen düşmanı öldürüyor ve kanını içiyorduk. Yağma bitmeden nişanlar sırayla takıldı omuzlarıma ve savaş son bulur gibi olduğunda nişanlardan büyük bir bina yapabildim. Yorgun düşmüştüm, vicdanım sarsılmıştı. Geri döndüğümde elimde kalan yorgun gençliğimdi artık. Nişanlarım ve gençliğim elimde, durmaksızın çalıştım. Fakat insanız işte. Düşünceler var serde! Soru sormak cevap aramak... O gün gelip çatığında düşündüm. Ben, dedim, elime ne geçti bunca nişan ve alkış dışında? Ne anladım yaşamaktan? Yaşamımı bir başkasının yaşamını alarak kurdum ve elimde yalnızca bir kaç teneke parçası var. Beni kandırdılar, dedi içimdeki ben. İçimdeki yara kurumamacasına kanadı ve ıslandı. Saçlarım tarifsiz bir utançla ağardı. Utancım bedenimi kavuran bir köz oldu, kandırılmışlığım içimi kemiren bir fareye dönüştü. Kendimi yollara

vurdum ve baba ocağının kapısında buldum kendimi. Babam bir tüccardı. Hasta yatağında ve yaşlanmış bir halde karşıladı beni. Kardeşimi de çağırıp ayaklarının dibine. İki kardeşlik, önümüze iki yol koydu babamız, gidip bir dolaşıp gelin, ben ölmeden evvel mirasımı kime vereceğime karar vereceğim, dedi. Tamam, dedik, hırsla atıldık yollara. Ben tekrar savaştım, kardeşim aile kurdu ve tarlalar ekti. Savaşırken kafamdaki sorular dahada büyüdü. Cevaplar netleşti. Gün gelip çatığında babamızın karşısına dikildik. Eh, dedi babam, gün geldi çocuklarım, karar verdim büyük mirasımı kime vereceğime. Sen, dedi, küçük oğlum, aile kurdu, tarlalar ektin ve biçtin, keyfin yerinde ellerin becerikli. Mirasımı sana bırakmama senin de gönlün razı olmaz, gel gör ki ağabeyin saftır, savaşlar gördü, cılız omuzlarına yükler yüklendi ve zamanı olmadı kendi yaşamını kurmaya. Demem şudur ki mirasımı hak eden odur. Babama baktım, kararlı alnına ve pörsümüş geniş ellerine. Baba, dedim affet beni. Ama kabul edemem verdiğin şeyi. Ben yolumu bildim de öyle geldim sana. Anladım savaşırken her şeyi. Savaş bana hayatımın bir boşluktan ibaret olduğunu ikinci kez gösterdi. Silahımı bıraktım. Nişanlarımı attım. Mülksüzüm işte şu anda çınlıplak karşında. Verdiğin şey merhem olmaz yaralarım. Ben sahipliğin en sapkın olanıyla karşılaştım ve bu sapkınlık vatan sahipliği idi, anladım ki hastalığıma ancak mülksüzlük şifa verir. Hiçbir şeyin sahibi olmadan yürüyeceğim, bu yol ancak beni kendimle sınıyacaktır. Bana senden de özgür olmam için izin ver. De ki, özgürsün çünkü mülksüzsün! Ninni yap dilinde bunları, kulağıma üfle, ben yola çıkarken, işte de, benim savaşlar görmüş canlar almış zavallı oğlum şimdi özgürlüğün yolunda ilerleyecek. Bunları söylerken unutma ki senin de mülkün değilim artık.

Babam şaşırıp, gözlerime baktı ve anladı kendinin yarattığı şeyin kendine karşı durabileceğini. Dileğim şudur dedi, nasıl ki benim oğlum bana isyan edip kendini kendi çizdiği yolla bulduysa, bü-

tün insanlar da zulme isyan edip kendi yolunu kendi bulsun. Seçtiğin yol kıymetli bir yoldur. Önünde çok diken olur. Bırak batsın dikenler yorgun ayaklarına, kanadıkça kanın damarlarında, ayacaksın o kanın dahi senin olmadığına. Böylelikle düştüm yollara. Yol bana dağlar aştırdı, ırmaklar geçirdi, getirdi en büyük sınanma düzlüğüne. İşte, dedi, kent, sen de durma kentleş! Yoksa yıkarız yaptığın evi, tütürdüğün ocağı... Oysa dedim, ben ev istemem, çalışmak istemem, hizmet etmek istemem, saygı görmek, kul edinmek değil amacım, bir gezginim, gelmişim, geçeceğim zamanı da bilirim. O halde yaramazsın işimize, senin yerin çöplükte. Nasıl ki bir şey eskir, iş görmez olduğunda atarız onu bu kutunun içine, sen de yaramazsın artık işimize. Çöpte bul kendini. Ununu ele, öleceğin günü sebatla bekle.

Gördün, anladın, dinledin hikâyemi güzel dostum. Kentin çöplüğünde yaşıyorum, kent kentleştikçe çöp çöpleşir. Korkma, saklama canavarını, bırak yıkabildiğini yıksın. Görüyorum ki çok yollar kat etmişsin, dağlar aşmış susamışsın. Tıpkı benim gibi, tıpkı halkın gibi... Bak artık her yerde insanlar. Canavarları öfkeli, özgürlüğe susamışlar, yıkım istiyorlar. Sen de yık! Yık ve özgürleş. Aklının yettiği yetmediği her şeyi yık ki yolların açılabilsin.”

Sîsé adamı dikkatle dinlemişti. İçi ferahlamış, göğsünde bir fırtına kopmuştu. Fırtına uğulduyor, hortumlar yaratıyor ve bedeninden göğe doğru yükseliyordu. Düşünceleri berraklaştı. İsyan etmeye devam etmesi gerektiğini bir kez daha, aklının derinliklerinden bir yerden hissetti. Biliyordu ki isyanı sonsuza kadar sürecek ama özgürlüğünü yeryüzündeki bütün halklarla beraber ilan ettiği gün işte o zaman yüzündeki ciddiyet bataklıkların hızla kuruyup çekilmesi gibi yüzünden yok olup gidecekti. İşte o güzel gün gelip çatığında, çocukluğunda yitirdiği ve neye benzediğini bir türlü çıkaramadığı şen kakhahası solgun yüzüne tekrar yerleşecekti.

Gün batıyordu. Gökyüzü kızıl sarı renklere bulandı. Park sessizleşti ve kuşlar yerlerini böceklerle bıraktı. Kafasını ellerinin arasına aldı Sisé. Çıkık elmacık kemikleri güneşte parladı. Bu güzel akşamda, Axen'in sokaklarında geziniyordu. Kahve kokan evlerin pencerelerinden insanların sıcak konuşmaları dışarıya kadar ulaşıyordu. Sokak ve akşam gizli bir dilde bir devrim planı kuruyordu. Elleriyle kafasını iyice sıkıştırdı. Bacaklarının arasındakini dikkatle süzdü. Canavar dişlerini saklamıştı ve yorgun gibiydi. Bunca şey onu cansız bırakmıştı.

Axen halkı tıpkı Bazid halkı gibi acı çekiyordu. Aşı günü yaklaştıkça bir şeylerin diyeti tekrar ödeniyordu. Yaklaşan gün insanları kendi bedenlerinden kopan bir güce yönlendiriyordu. Tıpkı Bazid'deki gibi halk onlara söylenene inanmıyor, televizyonlarını evlerin camlarından sokaklara atıyorlardı. Hatta bu televizyon fırlatma olayı bir moda gibi yaygınlaşıyor, televizyonunu sokaklara atıp parçalamayanlarla komşuları konuşmuyordu. Öte yandan dönüşmüş insanları yetkililere gammazlamak da yaygınlaşmıştı. Halk ibret alsın diye öldürdükleri dönüşmüşlerin canavarlarını meydanlara asıyorlar, eğer kazara dahi olsa dönüşen veya dönüşümü destekleyen birileri olursa sonlarının işte böyle, o canavarları astıkları gibi olacağını söylüyorlardı. Axen'de anonslar çoğalmıştı. Sokağa çıkma yasakları yaygınlaşmış, insanların evlerine baskınlar yapıp hırpalayarak canavar avlarına çıkılmıştı. Yetkililer zellikle çocukların dönüşme ihtimalinin daha fazla olacağı göz önünde bulundurularak binlerce çocuğu sıkı güvenlik önlemleri alınan büyük binalara tıkıyorlardı. Gardiyanlar bu çocuklara dönüşmedikleri halde bile çok kötü muamelelerde bulunuyorlar, işkence ediyorlar, dönüşenleri ise anında öldürüyorlardı.

Büyük aşı gününe az bir zaman kala, bir meydanda yüzlerce insan az sonra bir dönüşmüşün ibreti âlem için yetkililer tarafından gerçekleştirilecek olan idamını izleyecekti. Herkes homurtuyla bu önemli ama o sıra çok sık yapılan gösteriyi bekliyordu. Kalabalığın en ön saflarında dönüşmüş olan zavallı gencin yakın akrabaları ve annesi korkunç bir metanetle duruyordu. Dönüşerek vatan hainliğini hali hazırda ilan etmiş olan bu yaratığın annesi olma utancını ancak onun gözlerinin önünde katledilmesini izlerken göğüsleyebilirdi bu kadın. Kalabalıktan ve akrabalarından ayrı bir yerde gururunun dikleştirdiği bedenini dimdik tutuyor ve ayaklarının önüne diktığı gözlerini bir milim bile oynatmıyordu. Bedeni darbelerden bitkin düşmüş olan genç adam çok bekletilmeden idam sahnesine sürüklenecek çıkartıldığında bile, gözlerini utanç duyduğu ve evlat diye doğurmak bir yana yıllarca bakıp büyüüttüğü bu yaratığa çevirmedi kadın. Kadının kulaklarındaki uğultulara gözlerinin göreceği manzara eklendiği an ruhu derinden sarsılabilirdi.

Genç erkeğin kolları ve bacakları her iki yana devrilmişti. Üzerindeki elbiseler parçalanmıştı ve yüzüne yara izleri, şişlikler, morluklar oturmuştu. Bacaklarının arasında hâlâ kafasını dimdik tutmaya çalışan canavarı duruyordu. Sabahın erken saatleriydi. İdam koskoca bir aşı kampanyası reklamının önünde

gerçekleştiriliyordu. Yetkililer korkunçluğu hiçbir cehennem tasvirinde yapılmamış olan bu sahnede bile aşı reklamı yapmayı ihmal etmemişti. Yetkililer halka aşı yaptırmadıkları takdirde insanların nasıl da bir canavara dönüşüp işte böyle ibret olsun diye idam edileceklerini zevkle anlatıyorlardı. Bir çığırktan, idamdan önce dönüşmüşleri anlayışı okyanuslardan dahi geniş olan tanrının bile affetmeyeceğini defalarca tekrar ettikten sonra onların gözünde bir böcekten farksız olan dönüşmüş insanları gözlerini kırpmadan celladına teslim ediyordu. İşte bugün de bu heyecanlı çığırktan, biçare genci, ölüm sahnesine çıkarmadan önce, elindeki büyük megafonla halka korku dolu sözcükler sarf etmişti. Aşı yapılmanın ne derece koruyucu bir gücü olduğunu savunurken halkın önünde bir kobay faresi gibi çelimsiz kollarına, elinde tuttuğu bir aşırı yine bizzat kendi elleriyle vurmaktan çekinmiyordu. Her gün neredeyse üç beş dönüşmüşün idamından önce çığırkanlık yapan bu lanetli, kimbilir o güne kadar kaç tane aşırı bedenine müthiş bir rahatlıkla zerk etmişti. Aşıya bağımlı kör mahlûk, kendisini büyük bir cehenneme yine kendi elleriyle attığının farkında bile değildi. Bir kurbağanın sağlam ön bacaklarını andıran kollarının damarları, vurulan iğnelerden iyice şişmiş, bir akarsuyun yatağına birikmiş alüvyonlu toprakların kuş bakışı görüntüsü gibi kahverengi ve net çizgiler halinde bedeninde yolalmıştı.

İdam sahnesine çıkarılmış olan genç dönüşmüşü zorla ayakta tutmaya çalışan iki yetkili, yeni bir emir gelene kadar donuk suratlarıyla kalabalığa bakıyordu. Zavallı genci morarmış bedenini oradan oraya sürükleyip halka iyiden iyiye ifşa ettiler. Sahnenin hemen önünde duran, utanç içinde duran annenin gözleri hâlâ yere sabitti. Genç adamı bir süre daha sahnede gezdirdikten sonra olması gereken yere, idam kaldırımının üstüne çıkardılar. Zavalıcılık kan çanağı olmuş gözlerini zar zor açarken

güneşin keskin ışıkları yüzünden ne kalabalığı ne de acımasızlığın esiri olmaktan memnuniyet duyan annesini görebiliyordu. Zavallı genç nefes alıp vermekte güçlük çekiyordu, az sonra yetkilinin sesiyle irkildi. Ses cellada işini yapmasını emrediyordu. Cellat, emin adımlarla genç adamın yanına kadar sokuldu. Dönüşmüş gencin çılgın gücünü yatıştırmak için yapılmış olan uyuşturucu ilacın etkisi ile iyice yorgun düşmüş bedenini iki yetkili sımsıkı tutuyordu. Cellât parlayan devâsa bıçağını izleyenlere doğru birkaç kez salladıktan hemen sonra hiç vakit kaybetmeden, ilk olarak zavallının bacaklarının arasında duran canavarı gözüne kestirdi. Canavar kafasını zar zor havada tutmak için uğraş veriyordu. Bıçak, insan kalabalığının gözlerinin önünde tek bir hamleyle canavarı genç adamın bedeninden ayırdı. Tazyikle fışkıran kan cellâdın ve her iki yetkilinin yüzleri de dâhil olmak üzere her yerine sıçradı. İzleyenlerin şaşkın çılgılığıyla birlikte canavarın kafası yuvarlandı ve tam da bunca manzarayı izlememek için utancıyla savaşılan kadının ayaklarının dibine kadar geldi. Kadın, oğlunun canavarıyla karşı karşıya kalınca damarlarında gezinen utanç zehrinin dozunu daha fazla kaldıramayarak oracığa yığıldı. Bu anla birlikte keskin bıçak bir kez daha havalanarak bu durum karşısında dehşetle donakalmış genç dönüşmüşün kafasına indi.

Kalabalık, sonuçtan memnuniyetini alkışlarla belli etmekten geri durmadı. Çığırkan tekrar sahneye çıkarken suratında minicik bir rahatsızlık dahi belirmedi. “İşte,” dedi “vatan hainliğinin sonu. Bu tür huzursuzlukları engellemek için aşı gününde eksiksiz bulunun. Refah bir toplum için hiç vakit kaybetmeden dönüşmüşleri yetkililere bildirin” Kalabalık dağılmak için hareketlenirken çığırkan da bu yorucu gösterinin bitiminde bir şeyler içmek niyetiyle sahneden indi.

Bunca engellemeye ve baskıya rağmen dönüşüm beklenenin aksine hızla ilerliyordu. Aşı günü yaklaştıkça dönüşüm şehir- den şehire yayılıyor, tıpkı Bazid'deki gibi isyanı arzu eden in- sanlar, hayvanlar ve tüm canlılar, özgürlük ateşiyle yanıyordu. İnsanlar sokakları ele geçirecekleri, binaları yıkacakları günün gelmesini, nasıl ki bir iplik iğnesiyle buluşmak arzusuyla kıvrır- nır, onlar da özgürlüğü işte öyle istiyorlardı. Yetkililer bu dur- durulmaz büyüme karşısında bile inatlarından vazgeçmiyordu. Ne olursa olsun silahlarını daha da fazlalaştırıyor, söyledikleri sözleri daha da çok sertleştiriyorlardı. Dönüşüm bir eylemse eğer, şiddet de bir başka eylem halini alıyordu. Dönüşmüşler, şiddet kullanamadıkları için daha güçsüz dursa da ciğerlerin- deki yangın onları bir kılıyor ve beraber olmak dağları bile yerinden oynatacak bir kuvvet halini alıyordu. İnsanlar cana- varlarıyla geceleri sokaklarda geziniyor, saklanacak kuytular buluyordu. Metruk binalar yerine ortalık yerde duran, göz önünde olan binaların gizli köşelerini buluyorlar, böylelikle yetkililerin bakmayı en son akıl edecekleri yerlerde kalıyorlar- dı. İçlerinde dizginlenemez bir yıkım arzusu vardı ve kanları deli akan insanlar gibi sakinleşmeleri kolay değildi.

Uhreviler sakindi. Olanı biteni dinginlikle seyre dalmışlardı. Dünya onların gücüne henüz şahit değildi. Onlar da canavar- larıyla kitaplara karşı gelecekleri günü bekliyordu. Aşı gününe az bir zaman kala dönüşmüşlerin sayısı çok daha fazlaydı. Ba- zid'in isyanı Axen şehirleriyle daha çok büyüdü. Dönüşmüş- ler büyük bir güç halini almış yetkililerin onca silahlanma ve şiddet eylemlerine karşı çok ciddi bir şekilde ilerliyorlardı. İn- sanlar bacaklarının arasında kudurmuş ve özgürlüğe susamış canavarlarıyla artık sokaklarda daha rahattı çünkü her geçen dakika yeni bir insan özgürlük çılgılığı atıyor , her dakika yeni bir insan özgürlüğünü arzuluyor ve her dakika yeni bir insan

daha dönüşüyordu. Dönüşmüşler, diğer dönüşmüşleri hapis-hanelerden, hücrelerden, duvarları yıkarak kurtarıyordu. Ama bunlara rağmen yetkililer son çareleri olan aşı gününü dört gözle bekliyordu.

Sisé Axen'in sokaklarını arşınlamaya devam ediyordu. Binaları yıkıyor, okulları parçalıyor, sanat merkezlerini yağmalyordu! Axen doğduğu topraklardan çok farklı olsa da Axen halkının içinde de isyan ateşini görmek onu rahatlatıyor ve umutlandırıyor. Yine de bu sakin sokaklarda yürürken içini bir sıkıntı sarıyor, halkını merak ediyordu. Bazid'e geri dönmeliydi ve isyana orada kaldığı yerden devam etmeliydi. Doğduğu topraklardan kaçmak, isyanı başka topraklarda aramak onu güçsüz ve yalnız hissettiriyordu. İsyân damarlarında kapkara bir kandı artık ve bu kan öncelikle kendi gerçekliğinin toprağında coşmalıydı. Kendi halkının isyanını göğüsleyemeden başka bir yerde durabilir miydi? Kahkahaları ancak o zaman dağlarında çınlayabilirdi. İşte ancak o zaman Axen halkının da isyan seslerini işitebilirdi. Kararlılıkla gözlerini açtı. Aşı, gününden önce Bazid'de olmalıydı. Halkının yanında. İsyânını gerçek acıya doğduğu topraklarda patlatacaktı. Canavarı tekrar uyanmış, canlanmıştı. Korkusuz ve kararlı gözlerle bakıyordu her yere. “Evet,” dedi Sisé, “gitmeliyim, terk ettiğim toprakların isyanı beni çağırıyor, o büyük günde Bazid'de olmalıyım.”

Üç adımda aştı dağları. Üç adımda serildi ovalar ayaklarının altına... Çınladı üç adım dilinde ve ciğerinde. Parçaladı ateş böğrünü ve az gitti uz gitti ve kavuştu bir solukta bereket dolu topraklarına. Halkı canavarlarıyla sokaklardaydı. Bazid, binlerce yıllık zulmün bitişinin peşinde aç ve kudurmuş özgürlük isteğiyle aşı gününü bekliyordu. Bazid ve Axen ilk kez böyle sine kardeşleşmişti. Gözler mutlulukla yaşıyordu. Kuşlar hiç

ötmedikleri kadar çıldırasıya ötüyor, köpekler boğazlarını yırtarak havlıyordu.

Gün geldi, gün geldi! Devran döndü, devran döndü! Aşı günü geldi çattı. Ulu yetkili, endişeyle pencereden dışarı uzattı kafasını. İnsanlar telaşla bir oyana bir bu yana koşuşturuyordu. Çatışmalar doruk noktasındaydı. Dönüşmüşler yıkılmadık bina bırakmamıştı. Her yerde kaos hakimdi. Yetkili, endişe ve korku dolu gözlerini tavana dikti. Derin derin nefes alıyordu. Ağzından tek bir kelime çıkmaksızın iç çekti. Artık ellerinden bir şey gelmeyeceği apaçık ortadaydı.

Sîsé, doğduğu yerdeydi artık. Büyük aşı günü gelip çattığı halde bu durum kimsenin umurunda değildi. Bazid'de neredeyse her yer dönüşmüşlerin elindeydi. Sessiz adımlarla sokaklarda dolaştı Sîsé. Canavarı uysal bir çocuk gibi ona bakıyordu. Göz göze geldiklerinde galiba her şey istediğimiz gibi olmaya çok yakın, dedi canavarına. İri gözlerinde cesur bir dalgınlık kol geziyordu. Güçlü bedenini kararlılıkla hareket ettiriyordu. Çocukluğunda koştuğu yonca tarlalarını görmek istiyordu tekrar. Kalbi özlemle sarsıldı. Ciğerlerine çektiği hava içini hüznle doldurdu. Halkı özgürlüğüne kavuşmuş olsa da kendisi için henüz tamamlanmamış bir şey vardı. Bunu başından beri biliyordu. Canavarının gözlerine tekrar düşünceli baktı. Ondan bir şey diler gibiydi. Az sonra bu değişken yüzü avuçlarının arasına aldı. Uzun uzun inceledi canavarını. Ve ona yonca tarlalarının bitiminde sanki engin okyanuslardan kopup kanatlanarak yol almış büyük bir dalgaya benzeyen, leyleklerin göç zamanında dinlenmek için konduğu bir kaya var, dedi. Berélega! Oraya gitmeliyiz! Gerçekten özgürleşmemiz için yapmamız gereken son bir şey kaldı. Bunu ancak orada yapabiliriz. Canavar Sîsé'nin gözlerinin içine baktı, onu anlamıştı!

Uçsuz bucaksız yonca tarlaları güneşin canlı ışıklarıyla uzaktan, simli bir saç gibi parlıyordu. Rüzgâr bu sime bulanmış saçları dağıtıp karıştırıyor, kulaklarda dingin bir uğultu bırakıyordu. Berélega tarlaların ortasında eteklerini dizine kadar çekmiş yorgun bir kadın gibi göğsüne yükseliyordu. Tepesinde birkaç bulutla birlikte leylekler geziniyordu. Sisé gözlerini kısıtı ve uzun bir süre sessizce Berélega'yı izledi. Güneş batmaya hazırlanana kadar yoncaların ve uzaktan duyulan kavak ağaçlarının seslerini dinledi. Sonunda Berélega'ya doğru adımlarını hızlandırdı. Yoncalar, leylekler ve kavaklar kadim bir dostlukla onu sırtından tutarak sanki denizden kopup taşlaşmış Berélega'nın tepesine kadar taşıdılar. Sisé canavarının gözlerine, ufuk çizgisi belirgin bir kızılılıkla titreyişken bir kez daha baktı. İsteddiği şey açıktı. Canavar onu anlamıştı. Sisé derin bir soluk aldı. Soluğu tüm bedenine tatlı bir sarsıntıyla yayılırken canavar ağzını açtı. Keskin dişleri güneşin son ışıklarıyla parladı. Uzun boynunu çevik bir hareketle uzatıp dişlerini Sisé'nin gırtlığına geçirdi. Kuvvetli çenesini Sisé'nin gırtlığından ayırmaksızın onu sarstı. Ilık ve akışkan kan Sisé'nin bedeninden aşağı, Berélega'nın tüm yüzeyine yayıldı. Kanlar içindeki beden yere yığılmışken Sisé hâlâ dişleri gırtlığına kenetli duran canavarına "Bu iyiydi" dedi. "İnsan dünyaya gelme kararını kendisi veremese de ne zaman gideceğine karar vermeli. Böylelikle her şeye olduğu gibi bedene de sahip olmadığını kanıtlamış olur. Hiçlik bizi bekliyor!" Hava iyice kararmıştı. Kavak ağaçlarının sesine, dönüşmüşlerin zafer çiğlikleri karışıyordu. Sisé ise bedenini Berélega'ya bırakıp hiçliğe, o hep istediği yere gidiyordu.

